

The book cover features a white background adorned with various autumn-themed elements: several green leaves of different shapes, a few vibrant red leaves, and small orange berries. A whole orange is positioned in the upper right corner. The title is written in a stylized, handwritten font. The author's name is in black, while the title and the number 75 are in red.

ANA BARTON
PERVAZUL
lui
DUMNEZEU
75

© HUMANITAS, 2016 (ediția digitală)

ISBN: 978-973-50-5592-9 (epub)

EDITURA HUMANITAS FICTION

Piața Presei Libere 1, 013701 București,
România

tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0372.743.382;
0723.684.194

ANA BARTON
PERVAZUL
lui
DUMNEZEU
75

Cuprins

PERVAZUL LUI DUMNEZEU

Poartă

Pervazul I

Tată cu Petru

Regăsire

Unchiu' Petre

Copil cu prunc

Omul care trăia cu apă

Plăpumească

Niculina

Blues răspopit

Nu mai sufla, bre!

Paulică

Lidia

Decorațiuni interioare

Dare

Omul din vremea lui

28 de zile

Pervazul II

Fâșie de om

Apă de hârtie

Vapoare

Insula de pe râu

Dumnezoi

Un căluț

Ușile

Mut

Lângă venire, către plecare

Douășpe jumate, șapte fără zece

Pervazul III

Albă

Și de ce nu ești?

Colivă pentru domnu' doctor

Restu' completezi mata

„Numai tu, Vasile“

Contraom

Și tu
Înapoi, ca să înainte
Și pe tine, și pe tine
Răpciugă
Taci, bă, s-aud ce zice doamna!
Kalokagathia
Sufletul din față, sufletul din spate
Musca

Pervazul IV

Dragostea e un sticlete
Managementul erosului în vremea postului
Micimea contează
Iubește și fugi
Ah, Afrodito!
Dragoste și mentenanță
Plăceri crud-uscate
Ghicitul involuntar în perișoare
Dragoste cu flori și lumânări
Diviziunea socială a sentimentelor
Carmen
Toaleta cu dragoste
(Ne)potriviri
Nu vine Crăciunul
De pe bloc
Dragoste la temperatura camerei

Pervazul V

Aproape spre departe
Fiecarele
Șira soarelui
Micul peșterii
Magiun
Dud
Zmeiască
Palimpsest
Vezi să nu stai pe inimă
Imponderabila făptură
Când omul a „câștigat” minciuna
Sora lu' Niculaie țiganu' dă la pod
Spitalul de nebuni sunt eu
Scara îngăduinței

Hăle frumoasă
Pervazul VI
Pe litere
Trupul memoriei
Hârtiuțe
Pervazul lui Dumnezeu
Acolo unde se adună visele

Poartă

Mie cel mai mult îmi place să-mbătrânesc. De când eram copil, numai la asta visam: să treacă timpul, să-mi treacă, să-l trec. Credeam că-n mine stă nenăscut adultul care-o să fiu. Că sunt gravidă cu mine mare. Așa sunt și-acum pentru că perioada de gestație a unui adult e nesfârșită. Și mergi tu așa, copil, cu înaintele și te crești pe tine toată viața. Mai cu greul, mai cu ușorul, câteodată chiar cu dragul. Și nu-nțelegi de ce lumile și oglinzile ți-l arată pe cel pe care-l porți în pântec, neterminatul mare. Ei, oamenii, nu văd cu ochii-ochi, oare? Dar, ca să te poată duce, te prefaci și tu mare, să nu-i sperii, să nu te lepede. Pentru că tu ești un copil care conține o promisiune și ți-e frică să nu rămâi singur cu promisiunea aia.

PERVAZUL I

Tată cu Petru

74 de ani făcuse în august și-nțelesese că e singur. Tot atunci i se-arătase și de ce. Din cauza războiului. Într-un fel, el, Anton Vergoci, nu ieșise niciodată din război. După ce se-ntorsese de pe front, nu-și găsisese niciodată curajul vreunui plan de viață. Trăia tot acolo. Uneori pornea la atac, alteori întorcea armele. Când mai repede, spontan, când mai încet, premeditat. El cu sine. De ce să fi trimis și pe altcineva pe front? Însă acum era august, era bătrân și se dusese la mare. De ziua lui. Avea mașină, așa c-o pornise de-a lungul plajei, până găsisese un sat și crezuse c-o să poată fi singur acolo. Două-trei zile. Cât să rezști la soare la vârsta asta? Dar nu fusese deloc așa. Din prima seară, văzuse fata cu părul roșu și pistrui mărunți pe tot corpul. Venise la el, cică să stea de vorbă, și sfârșiseră noaptea în același cort. De dimineață, lui Anton i-a fost limpede că e-ndrăgostit. „Poate o fi semn de moarte, altfel cum să mă-ndrăgostesc abia acum?”

Înapoi la București a-nsemnat împreună. Fata s-a mutat la el și... l-a cerut și de bărbat. Anton nu mai trecuse prin așa ceva și-a fost măgulit. Fata avea 20 de ani. Cum să refuzi o stihie roșcată? În noiembrie, era gravidă. El o iubea așa de mult, că nici n-a mai găsit drumul spre front, să se sperie. Fata râdea în fiecare zi, își măsura burta la două săptămâni și se ducea din când în când la școală. Că era studentă. În august următor, l-a născut pe Piotr. Anton a ținut mult la numele ăsta, fata nu s-a-mpotrivit. Demult, în război, l-a-ntâlnit pe rusul cu numele ăsta, rusul care nu-l lăsase pe el, pe Anton, să moară și care pierise chiar de-asta. De-atunci, gândul de a se revanșa cumva față de rusul care-l salvase nu-i dădea pace lui Anton. Acum, că i se născuse băiatul, venise și momentul să-l răsplătească. Dar nu-ți puteai striga copilul Piotr

la-nceputul anilor '80. Nu în România. Se duseseră timpurile-n care ce era rusesc era bine văzut. Așa că-l strigau Petrică. Mă rog, fata l-a strigat așa cam două luni, că dup-aia și-a luat lucrurile și dusă a fost. Nimeni n-a știut vreodată unde.

Anton a rămas cu Petrică în apartamentul de două camere. Venise toamna și nu se mai uscau scutecele așa ușor. Și-a amintit că pe front aveau un fel de prelate, impermeabile desigur, dar cum să-i faci unui bebeluș scutece dintr-o prelată? Însă a găsit o mușama la un magazin de tehnică medicală, un material foarte fin și moale, și-a făcut niște triunghiuri pe care i le-nfășura copilului pe după șoldurile mici și i le trecea printre picioare, ca să nu ude patul. Oricum, când avea șapte luni, Petrică era-nvățat deja la oală. Le era bine lor, chiar foarte bine. Petrică era un copil iubitor și cuminte. Anton descoperise ce-i aia mamă-tată și se descurca binișor. Dar, când copilul a făcut cinci ani, Anton a simțit, dintr-odată, că se-mputinează. Că-și pierde puterile. A căutat prin vecini o femeie. Să fie cu ei amândoi. N-a găsit. Doamnele de peste 75 de ani nu mai voiau să fie mame pentru copii mici, iar el, la 80 deja, nu putea să spere că l-ar vrea o femeie mai tânără. Asta se-ntâmplase o dată-n viață, și pentru scurt timp.

Anton a lăsat tutunul, a-nceput să facă gimnastică în fiecare dimineață, a-nvățat să facă pâine-n casă și-a găsit în piață pe cineva care-i aducea găini de la țară și pe altcineva care-i făcea rost de pește proaspăt. Parcă, parcă se-ntrema pe zi ce trecea. Când a făcut Petrică zece ani, Anton, la 85, era un bărbat în putere. Nu i-ai fi dat vârsta. Copilul era fericit cu taică-su, ieșeau zilnic în parc, mergeau în excursii la munte, jucau table și șah acasă. Numai după ședințele cu părinții se amăra el nițel. Veneau a doua zi copiii la școală și-i ziceau că taică-su e un moș, că le-au spus ai lor că moșul vorbea prea mult la ședințe. Dar astea treceau repede, Petrică abia aștepta s-ajungă acasă și să

stea la povești cu Anton. Semănau foarte bine la ochi și la gură, nu și la părul roșu și la pistrui.

La 15 ani, Petrică s-a făcut Petru. Anton l-a luat deoparte și i-a spus: „Ești băiat mare. Dacă o să-ți tot spun Petrică, s-ar putea să n-ajungi niciodată bărbat.“ Băiatul s-a-nvoit. Deja la liceu se prezenta Petru când era-ntrebat de nume, iar când noii profesori citeau intrigati Piotr la-nceput de an, le povestea scurt că tatăl său îi pusese numele celui care-l scăpase de la moarte. Prin clasa a XI-a, Petru l-a văzut pe Anton că-ncepe să se miște greu, să respire apăsător și lung, că mâinile-i tremură din ce în ce mai tare. Avea 93 de ani. I s-a făcut frică și l-a rugat să se odihnească mai mult. Anton a știut că frica asta îi face rău copilului și aproape că s-ambolnăvit de supărare. A zăcut trei săptămâni. Lui Petru, atunci, i-au apărut primele fire albe. Când și-a revenit Anton, băiatul a băut prima bere din viața lui.

Bătrânul, care nu fusese credincios și nici n-avea vreo icoană prin casă, s-a sculat într-o dimineață din pat, pe la șase, și s-a dus la fereastra răsăritului. A deschis-o și-a zis încet, spre afară: „Mai ține-mă până când o să fie mai copt. Să nu-l doboare moartea mea. Și ține-mă bine, nu legumă și povară. Eu n-o să stau degeaba, o să Te-ajut. Fii Tu Piotr pentru Petru al meu.“ Doi ani buni au trecut. Anton și Petru duceau viață cumsecade. Băiatul și-a dat bacalaureatul și-a intrat, în iulie, la facultate. La examen, s-a-ndrăgostit de-o fată pe care a adus-o acasă în aceeași zi. Anton, care nu s-a priceput niciodată la oameni, a căutat o lumină-n ochii ei. A găsit, s-a bucurat. Mai mult ce să fie un om?

Spre seară, s-a culcat să doarmă și-a murit.

Regăsire

Era femeie și, de când se știa, alerga. Când nu fugea prin toate dinafarele care-i ieșeau în cale, iar dacă nu-i ieșeau, le inventa ea, își lua sângele din vene, artere și capilare la-ntrecere și nu câștiga niciodată. Era mereu în urma ei. În tot timpul ăsta, se temea. Că aia n-o să-i iasă, că acolo n-o să poată, că toate dau cu rest, că e asediată de aproximări. Nu se-ajungea pe sine și basta. Câteodată, când venea tristețea peste ea ca o cergă uriașă, se mai odihnea și se mai îngăduia în supărare. Se-acoperea și peste cap și respira aerul ăla cald și mișos. Nu era bun deloc, se lua la-ntrecere cu el până la sufocare. Atunci ieșea și vedea că afară nu era neapărat rău, ci așa și-așa, ceea ce poate echivala cu un fel de bine. Începuse să simtă și cum trece timpul. Făcea un zgomot mărunț și sacadat pe pielea ei, mai exact pe ceafă, la rădăcina părului. Se lua iar cu treburile, cu mușcăturile din una, din alta, niciodată nu mesteca bucățile bine, le-nghițea numai călcate de două ori cu dinții și apoi le dădea drumul pe gât, nod cu nod. Înțelegea de-acum că viața e tocmai ce n-apuci să faci când alergi să rezolvi mici tâmpenii. Sau, mai rău, însăși alergătura. Își trăgea sinele petic cu petic peste cap și pe trup și pornea fiecare zi cam la fel. În capul pieptului, avea un imens nod gordian și-ncepuse să umble prin muzee, pe la panoplii, să găsească, poate, sabia perfectă, să scape de el. Se gândea că într-o zi o să moară din senin și nu făcuse nimic, dar nimic din ce-și dorise cu adevărat. Dar n-avea curajul gândului aievea, ci doar în somnuri și-n limbul ăla dintre ele.

Într-o seară, s-a culcat în plină întrecere cu propriul sânge. A pierdut lupta și de data asta, și-a recunoscut înfrângerea și a adormit sfârșită. Peste noapte, a murit. S-a gândit c-a visat și-a dat să se trezească din coșmar. Dar nu, chiar murise. Era

îmbrăcată într-o rochie portocalie, avea sandale albastre, urcate pe picior până la genunchi, și cercei din lemn de cedru. Reușise să-și împletească singură părul, pentru prima dată în viață. În fine, peste viață, dar important e că-i ieșise până la urmă ceva din ce-și dorise să poată face. Vântul îi bătea din spate, o-mpingea puțin către gardul din lemn, cu poartă ferecată. Își simțea parfumul de iasomie venind dintre omoplați, ușurel, peste umăr, ca un șal. Acum, abia acum a-nțeles ce e groaza. În spatele porții ăleia mari trebuia să locuiască Dumnezeu. Venise vremea întâlnirii celei mari, a dărilor de seamă – de ce-ai pierdut vremea, dragostea, lumina, pacea. Vremea definitivei socoteli. Iar ea era-mbrăcată ca un papagal Ara, machiată ca pentru o petrecere-n grădină, cu spectacol inclus, și parfumată extrem-oriental. E, stai să vezi tu acum de ce primire vei avea parte. Că n-ai avut timp să-nchei nimic, nici să-ți pară rău de prostiile tale, nici să-ți ceri iertare cum se cuvine, nu mai zic că le spui cumva oamenilor că-i iubești, iar ăloră care ți-au greșit că i-ai iertat, puteai măcar să-ți aprinzi singură o lumânare înainte de culcare. Dar și-a zis că asta e, o să bată la poartă, drum de-ntoarcere tot nu poate fi. A bătut, iar poarta s-a deschis singură. Înăuntru, o livadă cu pere bergamote, cu iarba cosită proaspăt, făcută căpițe din trei în trei pomi. Mai încolo, un luminiș cu o casă de lemn, cu cerdac cu mușcate roșii, cu leandri, dafini și lămâi. Deci, Dumnezeu e limpede mediteraneean. O luase cu frig pe șira spinării, se gândea să-I cadă la picioare când L-o vedea, să nu spună nimic, ce să mai spui acum, n-ai avut atâta vreme să faci ce trebuia? Să cadă și să tacă la pământ. Mai la mâna Lui nu fusese niciodată. N-ai cum să ridici ochii, când ți-a dat atâtea, iar tu ai risipit de zeci de ori mai mult decât ai primit. Că ți-a dat și dar de dar, dar ce-ai știut tu să faci cu el? Să-l frângi și să te frângi, să te sufli-n toate zările, că oricum omul n-are știință de zare.

Și uite cum iese din casă un bărbat fără vârstă, putea foarte bine să aibă cincisprezece ani, dar și șaptezeci, înmulțit cu oricât, îmbrăcat în blugi, cu o cămașă roșie, din mătase naturală, cu ghete sport în picioare. Stătea-n cerdac și se uita la ea, nou-venita. „Bun, acum e momentul să m-arunc la pământ“, se gândi femeia, „uită-te și tu cum mi se arată, să mă mustre pentru c-am venit îmbrăcată așa, dar n-am vrut, mă culcasem în cămașă de noapte, habar n-am cum am ajuns aici în halul ăsta“. Înfricoșată, a căzut în genunchi, iar de-acolo s-a-ntins cruce, pe iarbă. Dumnezeu a coborât scările cerdacului, s-a uitat un pic la unul dintre leandri, care se uscaseră pe partea cu răsăritul, a clătinat încet din cap și s-a dus către femeia moartă de moarte, dar mai mult de frică. Când a ajuns în fața ei, s-a oprit. Femeia a simțit un curaj nebun în frunte și-a ridicat capul. Dumnezeu avea ghete purtate. S-a gândit că morții înnebunesc de groaza conștientizării c-au murit și nu mai au scăpare și de-aia le trec prin cap tot felul de prostii. Una-n plus nu mai conta. Și s-a ridicat din iarbă, în picioare, în fața lui Dumnezeu. El se scărpină cu dreapta la încheietura stângii și se uita la o creangă pe care o doborâse vreo furtună. Plină de pere era creanga aia și se ținea numa-ntr-un fir de coajă.

I-a văzut ea palmele. Avea linii pe ele ca la oameni, numai că erau fluide, curgeau ca niște râuri mici, aurii. Un soare topit ca ciocolata. El își ducea, rând pe rând, palmele la gură și sorbea soarele ăla. „Doamne, ce viață grea trebuie să aibă, să trebuiască să-și limpezească palmele de-o veșnicie-ncoa’ și mai departe! Dar de ce nu lasă aurul să curgă-n jurul Lui? E, nu te poți obrăznic într-atât încât să-ntrebi așa ceva. Vezi cum o scoți la capăt cu pedeapsa.“ Însă El s-a uitat în ochii ei, sigur, sigur i-a citit gândurile, și-a-nceput să râdă-n hohote, scuturându-și cămașa aia roșie, pletele și barba. Râdea cu dinți cu tot, cu un glas deloc tunător. Și-a-ntins mâinile spre ea, iar femeia s-a

apropiat și s-a lăsat cuprinsă, îmbrățișată și răsă tare, tare. I-a venit întâi să plângă și-a plâns. Pe urmă, râsul Lui molipsitor a ajuns-o, întâi în creștet și apoi în piept, unde, ce chestie!, nodul nu mai era. Au râs amândoi până s-a făcut iarnă-n rai, așa c-au intrat în casă, să facă focul în sobă.

Unchiu' Petre

Așa. Cu Petre. Cu Pavel n-am. Pe apostol l-am visat într-o noapte, pe când eram studentă la teologie. Mi-a zis: „Eu sunt Saul, mă duc la Damasc după covoare. Vii cu mine?” M-am trezit aproape-n tavan, de groază, am luat icoana de pe perete și-am băgat-o sub plapumă, ca s-adormim amândouă. Și-am adormit, dar am rămas cu un fel de frică nelămurită.

Ziceam de Petre. Unchiul Petre. Era mai mare cu vreo zece ani decât bunicul meu și-mi amintesc moartea lui, o zi crâncen de geroasă, un șapte ianuarie, în 1987. Bineînțeles că priveghetorii au legat piciorul mortului, spre leșinul îmbroboditelor robotitoare și cuviincioase. Bineînțeles că eu am râs, iar ele mi-au zis că nu-s zdravănă. Cu râsul ăla am plecat la Dănuț, unde ni se strângea gașca, să vedem filmul *Wanted Dead Or Alive*. Era noapte, drumul era lung de la mort la video, eu eram singură și mi-am dat seama că numai de vii mi-e frică. Și-așa a rămas până azi. Morții sunt eminamente cumsecade.

Când eram mică, unchiul avea casa aproape de a noastră. Era singur, blând și vesel. Bunică-mea nu-l avea la inimă, pentru o ceartă din tinerețe. Așa că mă duceam cu bunicul pe la fratele ăsta al lui care nu ieșea din casă fără pălărie și baston, fie iarnă, fie vară. Pe urmă, crescând, am învățat drumul. Unchiul Petre mi-a făcut o măsuță de lemn și-un scăunel cu trei picioare. Și pentru că i-am spus că nu vreau masa mea și scaunul meu, iar el să șadă pe recamier, și-a făcut și lui un scăunel. Mi-a cumpărat un joc chinezesc cu bile mari, de sticlă, multe și colorate, și ne jucam amândoi după-amiaza. Când aveam eu chef să mă duc la el. Câteodată îl trezeam din somn, dar mă primea mereu, nu se supăra. Avea mai mulți nepoți, dar numai eu îl iubeam pe unchiul Petre. Am auzit prin

neam c-ar fi egoist, însă nu știam ce-i aia. Am crezut că se referă la faptul că e mereu la patru ace. Am mai aflat că are și copii, ba chiar și nepoți de la copii, dar i-am cunoscut târziu, când unchiului i se legase sfoara aia de picior și a fost singura dată când n-a râs.

M-am întâlnit anul ăsta cu fata lui. Am povestit, mai mult mi-a povestit. Am ascultat cum bate timpul în oameni. „Tata era bun cu ceilalți, nu cu noi.“ Așa trebuie să fi fost, dar eu sunt unul dintre ceilalți.

Copil cu prunc

Camelia avea patru ani și nu-i spunea nimeni așa. Așa lung. Era Cami pentru bunici, părinți, unchiul cel tânăr și frumos, a cărui domnișoară de onoare fusese la nuntă. De fapt, a miresei, normal. O fată frumoasă, înaltă, subțire, cu păr negru și ochi de gazelă. Țștia doi, tinerii căsătoriți, se-nvârteau în jurul copilei ca Pământul și jurul Soarelui, așa cum făcea toată familia. Doar era singurul copil din familie. Plecau în excursii prin țările socialiste și-i aduceau cele mai frumoase jucării. De la Moscova, de exemplu, au venit cu Buratino în mărime aproape naturală. Era un băiețel cu nasul mare și ascuțit. Mirosea a prieten bun.

În 23 februarie 1979, unchii cei tineri – care-o dădeau pe ea-n leagănul de lemn din curte, el îi făcea poze cu pisicile și pantofii tatălui, iar ea o ținea-n brațe și-o mângâia lung – au... născut. Pentru că, avea să-nțeleagă mai târziu Cami, ei au fost și sunt mamă-tată pentru fetele lor. Și-ndrăgostiți unul de altul ca atunci când Cami ducea coșulețul cu trandafiri de grădină al miresei. Sau, poate, din ce în ce mai îndrăgostiți. Dinozaurii iubirii.

Au născut o fetiță. Era foarte mică, roșie și-avea ochi chinezești. Primul nou-născut pe care Cami îl vedea aproape. Părea fragilă, și Cami s-a-ntrebat în sinea ei dacă va trăi. Că, de exemplu, pisoii cei mai amărâți nu supraviețuiau. La oameni nu știa cum e. Toată lumea lua-n brațe fetița, o legănau, îi cântau și-i urau. Cami voia și ea să atingă ființa aia care mirosea mai frumos decât orice și decât oricine. A bucurie crudă. Și i-au dat pruncul. Să-l legene și ea. Și pruncul n-a mai plâns. Cami i-a cântat „Un elefant se legăna...“, același cântec pe care-l cântă de-atunci tuturor pruncilor care plâng. Și toți se liniștesc. Câteodată, ar vrea și ea să-i

cânte cineva cântecul ăsta, numai că nimeni n-a considerat până acum că i s-ar potrivi. În leagănul nou, făcut dintr-un copil de patru ani, pruncul a adormit. Cami nu s-a mișcat. Nu mai ține minte cât timp, că pe-atunci era prea mică pentru măsurători de orice fel, dar a fost mult. În timpul ăsta-n care carnea legăna carne și sufletul mirosea suflet, ele s-au făcut surori. Și-asta nu s-a schimbat nici după ce li s-au născut frații. I-au luat și pe ei în cuibul ăsta cu leagăn. Sunt patru râsuri. Care nu s-au certat ori supărat vreodată.

Omul care trăia cu apă

Pe nea Gogu nu l-am văzut decât noaptea. Și numai în nopțile de vară. Ieșea pe la răsăritul stelelor, aproape de miez, la fântână. Era mărunțel și-aproape chel, cu un chip galben-pai, de chinez. Dar poate o fi fost de la lumina aia chioară, de la stâlp. Se-mbrăca mereu în alb. Cămeșă cu ițari. Știam că e el după scârțâitul porții și după cum troncănea aerul gol în căldare. Scotea apă încet și greu, o vărsa în găleata lui fără să piardă vreo picătură și pleca mult aplecat în dreapta. Nu saluta, nu-l saluta nimeni. Noi stăteam în fața casei până târziu. Bunicii aveau niște scăunele pentru copii, iar noi, copiii, desenam șotroane pe asfalt. Și săream în ele până hotărau ei că s-a dus căldura și putem intra în casă. În nopțile alea vechi, cerul venea foarte aproape de oameni. Și nu cădea niciodată.

Lumea spunea că nea Gogu e prostănac, însă eu eram convinsă că era un fel de zeu și asta cred și azi. Că el avea fântâna peste gard, la poartă, în drum, iar noi toți le aveam închise în curți și erau tare, tare bune, ne-am ținut de ele cu amândouă mâinile la cutremurul din '77. Numai el o avea la stradă. Pentru toată lumea. Și cel mai ciudat era că, deși era a lui, nu putea scoate apă din ea decât dacă ieșea în drum. Și ieșea în fiecare noapte puțin, cât să nu ne bage-n seamă.

Nea Gogu nu se ducea la pâine, ca toată lumea, nici la librărie, nici la birt, nici la alimentară. Deci, n-avea cum să fie om. Oamenii făceau toate astea și, în plus, cel mai important semn, oamenii vorbeau între ei. Și se vorbeau. De bine, de rău, nu mai conta. Se-ncadrau în descrierea speciei. El, nu. El trăia, și așa mi-am dat seama că e zeu, numai cu apă. O vreme, m-am gândit că de-aia-i așa galben și puțințel, că-i nemâncat. Dar nea Gogu a murit de bătrânețe. Când am aflat, n-am zis nimic, nici

măcar „Dumnezeu să-l ierte!“. Pentru ce să-l ierte?
Nea Gogu e singurul om care-a cărat în toate
noapțile vieții lui căldări de stele proaspete, cu apă
rece.

Plăpumească

Cârlig și Pisoiu erau prieteni din copilăria mare a primului și foarte mică a celui de-al doilea. Copilărie la țară. Cârlig era leat cu sora ăstuia mic, dar fata aia trăia-n lumea ei. Cu greu ai fi putut pune fie și-o jumătate de referință lângă ea. Oricum, nimeni n-ar fi vrut.

De la Cârlig a învățat Pisoiu să fumeze. Niște mătase de porumb uscată, rulată profesionist într-un pănuș. Jurai că acolo erau ani de experiență de torcedora. Și alte chestii băiețești, tot de la el. Se mai duceau amândoi și la pește, când avea ăla mare chef. Pisoiu-l respecta pe Cârlig, că nu-l trata niciodată pe el ca pe ăla mic. Au trecut niște ani apropiați, iar Cârlig a-nceput să vrea cu fetele. Normal, doar era ăla mare. Pisoiu a-nțeles că timpul pentru el va fi mai puțin, așa că stătea mai mult cu băieții de vârsta lui. Dar făcea din când în când câte-o seară neagră și-o noapte albă cu prietenul lui. Așa-și reglau ei nivelul atașamentului din sânge. Pe urmă, Cârlig a plecat la facultate, iar Pisoiu la liceu. În orașe diferite. Se vedeau în vacanțe, că telefoane mobile încă n-aveau. Abia apăruseră și erau foarte scumpe. Le era dor unul de altul, dar băieții nu-și spun lucruri de-astea, să nu se sperie singuri. Însă se vede mereu când se ntâlnesc doi prieteni, după cum măresc ochii și își plesnesc mâinile cu-ncetinitorul.

Odată, într-o toamnă, s-au întâlnit întâmplător pe stradă, în București. De bucurie, Cârlig a lăsat ce-avea de făcut și-au intrat să bea o duzină de cafele într-un bar de pe bulevardul Dacia, spre Muzeul Literaturii. Mă rog, unde era muzeul. Au stat acolo câteva ore și-au povestit. Aveau același râs amândoi, ăla pe care-l crescuseră-mpreună de când erau mici. Sigur c-a venit vorba și despre fete, dar acum avea și Pisoiu de povestit, că era băiat mare. Era un pic supărat că relațiile astea din

liceu nu durează. Cârlig l-a ascultat atent și liniștit, a mai cerut și-a treisprezecea cafea, scurtă, amară și lăptoasă, și-a zis:

— Bă, PISOIULE, în liceu îți faci mâna, să știi. Astea-s rahaturi de copii. P-ormă s-agravează boala.

— Cum, mă?

— Bă, cât stai la mă-ta și la tac-tu, e parfum. Că te duci și te-ntâlnești cu gagicile, plimbare, pupare, film, cofetărie. Liniște, bă, pricepi?

— Încerc.

— Bine, mă, să te iau cronologic. Te scoli dimineța, te duci la școală, te uiți după fete p-acolo, dup-aia iei gașca și vă duceți prin parc, faci ce vrei tu și cât vrei tu și-apoi te duci acasă, da?

— Da.

— PISOIULE, după ce nu mai ești la liceu, se schimbă treaba. O să vrei să stai singur. Singur, vorba vine, c-o s-ajungi să stai c-o fată, c-așa-i mersu'.

— Obligatoriu?

— Teoretic, nu, practic, da. Viața ta o să aibă două anotimpuri, bă: vară și iarnă. Vara, o să fii ca greierele: Vamă, chefuri, băutură. La mare te-ndrăgostești de două-trei ori, hai, cinci-șase, că nu ești apucat. Te distrezi toată vara. Pe toamnă, târziu, tre' să ai grijă să te-așezi. Poa' să vină frigul din octombrie, iar ăștia știi că dau căldură când își aduc aminte. Nu e bine să dormi singur. Răcești dracu'. Te-mbolnăvești. Vii acasă, aprinzi singur lumina, vorbești singur, te culci în ghețurile alea. Ajungi să nici nu mai desfaci patul, mă, te culci direct pe macatu' de la mă-ta mare. Plapuma n-are sobă, mă. Te bagi înăuntru, o tragi peste cap și-ncepi să sufli-acolo, să te-ncălzești. E treabă a dracului singurătatea asta. Așa, dacă ai cu cine sta, de frig, de drag, tot te-acoperi acolo cu un suflet de om. Și treci iarna. Ține minte de la mine: iarna nu te desparți nici mort! Aștepti să vină vara. Altă treabă, altă libertate.

Din ziua aia, PISOIU a făcut alergie la despărțirile din sezonul rece. Dacă aude că vreunul dintre prietenii lui inițiază o astfel de oroare, nici nu mai vorbește cu el. Oamenii inconștienți nu merită nici un fel de atenție.

Niculina

Georgiana avea un pic peste treizeci de ani și frumusețea aia care te face să vezi stele verzi și ziua, și noaptea. Nu stătea o clipă, râdea, suduia, mângâia, vorbea, făcea. Fata ei, Maria, mai mică decât mine cu doi ani, mi-a devenit cea mai bună prietenă pe când aveam eu șaisprezece ani. Mergeam des, zilnic, în casa lor care se făcuse și casa mea. Dumitru, bărbatul Georgianeii, era vesel și timid, o combinație pe care n-am mai pățit-o. Își luaseră în vara zilei ăsteia de v-o povestesc un câine, un pechinez. Și cum să-l cheme, dacă nu Piki? Eu nu eram cine știe ce familiară cu animalele, că bunică-mea nu ne lăsa s-aducem pisicile-n casă, că au purici, ceea ce așa și era, iar de când luasem un câine care-i murdărise cu noroi două sârme de rufe iarna, când stau ele ca oasele la ger, n-a mai vrut s-audă nici de câini.

Familia asta mi-era foarte dragă, cu pechinezul ei cu tot, un roșcovan obraznic și cu o sexualitate frenetică pe care-aveam s-o constat frontal fix pe seară. M-am dus la ei pe după-amiază, m-au primit frumos cum numai ei știau. M-am așezat pe un fotoliu și m-am înfipt în televizor. Era 1990, iar atunci era un film englezesc cu niște trăitori într-un șantier naval. În fine, tot poporul se uita la el. Piki a venit la mine, mi s-a urcat în brațe și m-am simțit să-l mângâi, ce naiba!, asta intră-n legile musafirlăcului. A stat el ce-a stat, ca la două minute, apoi s-a mișcat, poziționându-se de parcă ar fi căutat adăpost: undeva între trunchi și axilă. L-am mai mângâiat de trei ori de la cap la coadă, că sunt o persoană cu educație. Am sperat că-și face culcuș sub umărul meu, dar nu. A-nceput să se miște ritmic, din ce în ce mai apucat, așa c-am întetit și eu mângâierile. Când i-am văzut pe toți că se prăbușesc de pe fotolii de râs, m-am gândit eu că-i ceva-n neregulă, dar tot am așteptat explicația

oficială: Piki tocmai mă introdusese în lumea lui erotică. Nu m-am supărat însă. De undeva trebuia să-nceapă și sexualitatea mea, nu?

Oamenii ăștia aveau de câteva luni încă un copil în casă. Pe Niculina, o fetiță de vreo doișpe ani, oacheșă și cuminte. O luaseră din țișanie, că tac-su, Onțică, și mă-sa, Estera, aveau vreo șase copii și le era peste poate de greu. Fuseseră șapte, dar fata cea mare, Paula, murise cu un an în urmă. Era eminenta școlii și singura care știa carte-n casa lor. Niculinei îi plăcea în noua ei familie. Georgiana a nvățat-o să fie curată, să scrie și să citească, să se descurce-ntr-o gospodărie. Maria dormea cu ea, erau surori de-acum.

După rușinea mea cu Piki, Georgiana a rugat-o pe Niculina să-mi facă un ceai, să-mi reviu în simțiri. Fata a dispărut la bucătărie și s-a-ntors repede, cu o cană aburindă pe care-o ținea cu grijă de urechea suportabil de caldă. „Niculino, păi, așa-i aduci tu ceaiul? Nu-l pui și tu pe-o farfurie?“, i-a zis râzând Georgiana. Fetița a luat drumul înapoi și-a revenit după câteva minute bune. Avea chipul transfigurat de mulțumire pentru că ținea-n mâinile ei sigure o tavă argintată pe care pusese un mileu apretat, bunicesc. Pe el trona o mare farfurie de ciorbă, care găzduia ceaiul meu, iar în dreapta ei îmi pusese Niculina o lingură frumoasă, dantelată la coadă.

Blues răspopit

Ștefana împlinise optsprezece ani în decembrie, într-o zi de treisprezece, la nouă seara. Casa plină de invitați, muzică, dans, petrecere. Totuși, sentimentul de majorat nu există-n realitate. Cum adică de-acum poți să faci ce vrei? Adică poți, dar știi să faci ce vrei? Bine că trecuse și aniversarea, acum era deja mai, în anul următor, iar ea se pregătea de bacalaureat. Era pe vremea aia, pe la-nceputul anilor '90, un obicei printre liceeni, și anume să meargă toți la munte pentru un weekend, un fel de majorat colectiv sau o petrecere înainte de despărțire. Pe Ștefana n-o trăgea inima deloc, n-a iubit niciodată chestiile la comun, de orice etiologie ar fi fost ele, dar colegii n-au mai suferit rezerva ei și de data asta: „Din cauza ta nici să chiulim ca lumea n-am putut în liceu, până n-ai decis tu că chiulul nu e o crimă. Nu ne interesează, mergi la munte, să ne lași cu opinia separată.“ Și i-a lăsat. S-a hotărât că merge și s-a dus. Muntele însemna trei zile la Sinaia. Organizatorul s-a dovedit un diletant, așa că s-au trezit toți în gară, fără cazare. S-au împrăștiat pe grupuri cu afinități comune și-au găsit două vile-n care să stea. Ea și gașca ei au găsit Vila Camelia. Curată, decentă, deasupra haltei. Câte trenuri pot trece în două nopți? Multe, dar nu vii la munte să dormi. În cameră cu Ștefana stăteau colega ei de bancă, prietena lor și unul dintre puținii băieți din clasă, că erau la filologie. Fetele au motivat cu niște nimicuri că e musai să doarmă amândouă, iar Ștefanei i-a rămas băiatul. S-a oferit el să doarmă pe jos, însă ea i-a spus: „Lasă, mă, că nu-ți fac nimic, ai să dormi cu mine.“ Dar până acolo mai era ceva, c-au vrut să vadă orașul noaptea. Copii mari, de capurile lor prin lume. S-au îmbrăcat cu blugi turcești și cu sahariene, și-au pus curele late și pantofi sport. Au luat-o la picior, pe lângă

Hotelul Internațional, și-au ajuns în centrul stațiunii. Acolo, pe stânga, au văzut niște geamuri mari, fumurii, din care răzbăteau din când în când și cu intensități diferite un fel de lasere multicolore. Au deschis ușa și i-a izbit muzica. O discotecă. Au vrut cu toții să intre, a intrat și ea, doar nu era să rămână singură pe limba nopții prin oraș. Au găsit o masă liberă, au aflat că era majoratul băiatului Zinei Dumitrescu în sala centrală, și-au comandat niște sucuri și s-au apucat de dansat, dar pe rând, să nu rămână hainele nesupravegheate, că ăia n-aveau și garderobă la discotecă. Ștefana le-a zis să meargă să se zbânțuie, că-i place ei să fie planton. Oricum, în afară de Salt-N-Pepa, cu *Let's talk about sex*, nimic nu-i plăcuse așa mult încât să se ridice de pe scaun. Bine, era și devreme.

Și, cum ședea ea gânditoare în format trestios, apare din dreapta un păr lung și pana corbului, care se-apeacă spre umărul ei: „Dansați, domnișoară?” Ștefana, de când se știa, avea de dus o bătălie cu frica, așa că se trezea nu rar în niște situații care pe alții i-ar fi alungat de la prima și instinctuala intuiție sănătoasă. Așa că s-a ridicat cât de zâmbitoare putea ea la vârsta aia, fiindcă i s-a normalizat surâsul un pic după ce-a făcut treizeci de ani. Bărbatul era înalt și frumos-bărbos. Avea mâini albe și, cumva, crunte. În fine, Ștefana era pe-atunci o romantică-n varianta ce friza curentul dark. Ce s-ar fi putut întâmpla pe pavimentul ăla ca o tablă de șah, în mijlocul muzicii? Și-a dansat cu el o dată. Bărbatul a întrebat-o cum o cheamă, a fost surprins prin zona claviculei de faptul că purtau același nume, i-a spus că are treizeci de ani, au fârșit dansul, iar el i-a mulțumit și-a condus-o la masă.

Colegii ei veneau numai să bea din paharele de suc și nu stăteau mai mult de cinci minute, plus că veneau toți odată, de ca și cum făceau parte dintr-o sectă discotecașă, cu rânduieli stricte. Ștefana

rămânea singură, amestecând în pahar cu paiul subțire și mai mult moale, ridicându-se numai din blues în blues, când venea Ștefan-cel-bărbos s-o invite la dans. Au bifat cel puțin trei *Lady In Red*, dacă nu chiar cinci. Iar ei începuse să-i sune-n cap o muzică alternativă: „Tu, fată, ceva nu-i tocmai în rost pe-aici.“ Așa că nu s-a mirat deloc atunci când Ștefan, la ultimul blues – mărturisirile decid și numere, da –, i-a spus că el fugise-n noaptea aia din mănăstire, după șapte ani, că ea e o fată foarte frumoasă, altfel și sperie bărbații. Ceea ce Ștefana știa deja, dar ar fi putut jura că nu și călugării. Însă, e drept, răspopiții erau pentru ea un domeniu vecin cu Atlantida. I-a mulțumit și ea pentru succesiunea de bluesuri, și-a luat frica de pe mânecă și-a băgat-o înapoi în sân, unde-i este locul, a zâmbit rece-imperial, cum numai ea știe, și s-a îndreptat spre masă, spunându-și cu gândurile spăimos ieșite din gură: „Dracu’ o mai dansa cu necunoscuți! Măine aleg un moroi proaspăt, așa talent am!“

Apoi, a ajuns la masă, le-a zis colegilor că vrea să plece, ei, transpirați și obosiți, au acceptat, surprinzător, pe loc, au ieșit din discotecă și-au luat-o tot pe jos către Vila Camelia; bine că și-a amintit Ștefana numele. La răscrucea aia cu hotelul, unde făceau ei stânga spre culcare, au văzut doi băieți cu hanorace cu glugi. Ștefana a tresărit, a luat de pe trotuar o bucată de var amestecat cu nisip, a desenat un șotron pe mijlocul străzii și i-a invitat să-și scoată capetele la felinar și să joace toți cât rezistă la frig și la efort. După o oră și ceva, ea nu mai vedea călugări săritori în fața ochilor, ceea ce i s-a părut reconfortant și, într-o câțva, normal.

Nu mai sufla, bre!

Avea Tudorița 86 de ani și nu-i mai stăteau toate mințile în bățatură. Ieșea la drum dimineața, când treceau oamenii la câmp, și le zicea că are treizeci de ani și e nemăritată, c-ar vrea să se-așeze și ea la casa ei. Unii râdeau, alții-și făceau cruce, gândindu-se c-o veni bătrânețea peste ei și n-ai de unde ști cu ce te-așteaptă după colț. Nu cerea de mâncare, nu mânca singură. Dar când se-adunau ai ei, mânca tot și mai cerea, de se speriaseră bieții oameni. Cu nimic n-o puteai sătura. Pe urmă, iar treceau zile multe și uscate. Până când o așeza iar cineva la masă, și atunci făcea prăpăd. Dar n-avea cum să dureze mult asta. Tudorița a căzut la pat. Au îngrijit-o, pe rând, amândouă nurorile, chiar dacă le mâncase sufletul în procent egal toată viața. Cum e pe la țară, în jurul patului muribundeii s-au adunat mai multe femei, să fie de ajutor când o veni momentul. Și fiecare avea o părere despre ce trebuie făcut când o să-i iasă Tudoriței sufletul.

Într-o seară, li s-a părut lor că respiră greu și-au zis că-i gata. Inimi milosârde, au aprins o lumânare și i-au pus-o femeii în mână. Greu, greu, dar cu puțină ei suflare, Tudorița a stins-o îndată și s-a și ncruntat așa înspăimântător la ele, că două au și alergat la icoana de lângă ușă, iar a treia și-a scos cruciulița de pe lanț și-o strângea spasmodic în pumn. Au mai lăsat-o nițel și iar au aprins-o și iar i-au pus-o-ntre degete. Bătrâna a suflat cu puțină-și puteri și-a stins-o din nou. A-nchis ochii, să se odihnească de munca asta. Femeile nu-nțelegeau nimic. „Uite, soro, nu vrea să moară creștinește. Noi vrem să-i punem lumina-n mână, să-i facem cale bună către lumea ailaltă, iar ea o stinge. Nu vrea să se-mpace cu Dumnezeu nici în ultima clipă, păcătoasa. Nu mai sufla, bre!“

Tudorița s-a împotrivit toată noaptea milostivelor făpturi, dorinței lor incandescente de a

o trimite pe lumină dincolo, să nu care cumva să se-mpiedice de vreo piatră, de vreun buștean sau de vreun suflet pe drum. Dar respirația ei era din ce în ce mai rară și la fel de puțină. Războiul ăsta cu bunătatea aproapelui și cu grija lui pentru mântuirea ei a costat-o, spre zori, viața. Și-a dat sufletul albă și ostenită, suflând pentru ultima oară în moartea de ceară, cu lacrimă galbenă, pâlpâindă, pe care i-o tot potriveau femeile în palma care nu s-a mai putut desface de la atâta luptă.

Paulică

Era să ratez scandalos hiatu' din titlu, vă spui cînstit. Ori se prea poate să fi fost un act ratat, dar mi-a fugit scormonitorul din lada cu scule, ăăă... de zestre. Și să vă spun de Paulică. Avea la vremea aia vreo treizeci de ani, trecuți prea puțin. Un băiat nălțuț și așezat rotund pe părțile moi. Lucra la corporație și mânca la prînz din cutii de plastic, cu tacâmuri așijderea. Când s-a supărat el pe micile rotunjimi, și-a luat un abonament la sală, că nu se cădea ca așa frumusețe de băiat să nu fie fit. Mai avea Paulică suflet de artist și-o educație de oftău fetele la unison, ca-n corurile din tragediile antice. Însă el voia dragoste înainte de orice și sex ca-n savană după. Norocos de mic, o și găsea ritmic. O dată la două-trei luni, era bezmetic de amor, iar atunci lăsa fiarele de la sală-n paragină mută, că-l ardeau bojocii metabolismului ieșit din țâțâni. Dar nu dura niciodată. Ultima dată când luase el foc, fata nu se lăsase mai prejos, unde mai pui că era ca un cuptior din povești. După ce-a fost găsit și pus la treabă de personajul principal. Și, când să simțească și Paulică împlinirea poruncii trupești, s-a trezit că fata zice: „Ah, da, da, mamăăă, ce-mi place!“ E, până aici. Lui Paulică nu-i plac astfel de invocații. Devine brusc iritat și retractil. Mereu se plîngea că astea-și cheamă făcătoarele în momente-n care el închide și geamurile, să nu intre ureche de vecin în intimitatea lui delicată. Totuși, parcă era ceva neverosimil aici. Să piară bunătate de amor de la o invocație maternă? În fine, treceau toate, iar Paulică-și vedea de viață, ieșea la beri cu băieții și cu fetele, ba chiar mergea și la petreceri, unde se deșuchea în felul lui de băiat cu șapte ori cinci ani de-acasă. Semăna într-un fel cu Ahile, cu deosebirea că avea călcâiul în cuvântul „mamă“.

De revelion, a băut el și-a fumat cu prietenii, au petrecut chiar bine și râdeau cu spor pe la unu

noaptea. Când, din neant, îi sună telefonul. Odată ce-l aude toată lumea zicând: „Da, săru' mâna, la mulți ani și ție, mamă!“ Și, de unde rupsesse podelele și-și turnase sufletu-n multe, dar nu excesive, rânduri de shoturi, se-nverzește brusc, transpiră și-ncepe să verse. Lumea aleargă disperată cu aproape cadavrul viu pe balcon, să-l aerisească și să-l trăsnească nițel gerul, să-și revie-n simțiri, îl țin de cap, îi dau cu whisky pe frunte, îi bagă pe gât compot de ananas, să-l rehidrateze. Două zile a zăcut Paulică și nimeni nu știa de ce. Lui îi dădeau lacrimile, de rușine. Dar prietenii sunt prieteni și nu te lasă la greu. Numai că nimeni nu-nțelegea de unde naiba vine greul ăsta.

A treia zi, ca prin minune, Paulică s-a reparat. A mâncat două smochine și-a băut ceai de sunătoare, era vesel și-avea poftă de bancuri. Toată lumea era-n extaz. Leul de corporație era iarăși cine-a fost și mai mult decât atât. Și-au pus de cea mai nebună petrecere postrevelionică pe care-o dăduseră vreodată, cu Paulică purtător de tuiuri. Totul până a venit unul din Germania, care făcuse Anul Nou în altă parte, și-abia picase întru reîntregirea găștii. ăsta i-a pupat pe toți, i-a strâns în brațe, iar când a ajuns la Paulică, a zis: „Mamă, ce bine-arăți, zimbrule!“ În zece minute, au chemat salvarea, simțind că-i momentul să-și decline competențele. Paulică e bine acum, a reluat activitățile sportive, își ține telefonul numai pe modul silențios și poartă tricouri pe care-a imprimat un descântec despre care-a citit el acum câțiva ani în *Dilema Veche*: „Structuralistă-i măta!“

Lidia

Se-apropia acum de cincizeci de ani, dar tot fetița mărunțică, firavă și oacheșă pe care și-o amintea Letiția rămăsese. Râdea scurt când voia să treacă de la una la alta, iar Letiția-și amintea că făcea asta de când era mică și-o aducea mă-sa la ei în curte, o puneă într-o copaie de lemn și-i dădea păpuși de cârpă, colorate și ațoase, să se joace. O chema Lidia și-avea un fel împărătesc de a-și spune numele. Bine, de când era copil își făcuse propriul accent, ceva între afectarea specifică bucureștenilor și-un cântec țigănesc, de foc. Lidia avea cele mai frumoase mâini brune de pe lume. Cu degete lungi, nervoase, ca dansurile neamului ei. Te puteai gândi c-aveau să-nfrunzească atunci când te-ai fi așteptat mai puțin. Mă-sa, Coca, murise la trei luni după ce plecase dincolo și mama Letiției. Fuseseră prea legate ele două, ca să nu se-așeze la cafele și-n diminețile lumii celeilalte. Lidia era plecată prin lume pe-atunci, își făcea copiii, trei fete. A venit la moartea mă-sii și n-a mai plecat. S-a așezat în casa ei și-a-nceput să trăiască. Muncea cu ziua, pe fete le-a dat la școală, învățau bine, cum învățase și ea, dar n-avusese parte de cine știe ce bine, că se măritase de mică, măcar ele să aibă. Letiția o vizita o dată la câteva luni și-i ducea mereu câte ceva. Mai mult haine, să aibă pentru ea și pentru copii, dar și covoare, cuverturi, ba chiar și mici obiecte decorative, că Lidia voia să-și îmbrace frumos casa.

Se-așezau amândouă la măsuța rotundă, cu trei etaje-n interior, pe care Letiția i-o dăduse de mult și beau cafele cu caimac de-un deget. În timpul ăsta, fiecare dintre ele își auzea mama râzând, povestind și sorbind din cafea. Dar ele tăceau și se priveau mai departe, fiecare cu amintirile ei. Din când în când, una dintre ele se vedea tânără și fără

griji în ochii celeilalte. Zâmbea și pornea vorba. De data asta, a fost rîndul Lidiei la oglindă.

Mereu mă gândesc câte a făcut cocoana pentru noi. Mereu, mereu, nu numai când vii pe la mine. Dacă nu era ea și cu dom' Florea, nici nu știu dacă mama ar mai fi trăit s-o nască pe sor' mea, darămite să mai fiu și eu cu Fănel. Noi am crescut mai mult la voi, că tata umbla pe drumuri și venea când își mai aducea aminte, nici mort nu-l știu, mamii tot ei i-au făcut casă, de mâncare și dembrăcat tot ei ne dădeau, cum faci și tu acuma. Și singurii care nu ne-ați ținut de țigani tot voi ați fost. Vrei și dulceață la cafea? Am făcut-o din vișinul ăsta din curte. Știi că nu dădea cocoana cafea fără dulceață niciodată. Vrei? A, și să nu uit să-ți dau un guler de vulpe, pentru la iarnă. Mi l-a adus cineva, da' nu m-oi duce eu după lemne cu vulpea la gât. Tu stai la oraș, mai ieși în lume. M-am luat iar cu vorba, nu știu ce e-n capul meu. Dar cu tine vorbesc altfel, mi-e și mie dor. Ziceam c-au făcut ei multe pentru noi toți, cât au trăit, dar știi ce ne-au dat ei nouă cel mai important, cocoană? Educația. De la ei am învățat cum să ne purtăm, cum să vorbim, cum să trăim. Și-am avut și eu ce să-i învăț pe copiii mei și pe care m-a mai ascultat din neam sau din vecini. Asta e toată averea mea, că altceva n-are ce să rămână după mine. Stai să-ți aduc vulpea, să vedem cum te prinde.

Decorațiuni interioare

Era micuță de statură, subțire ca un fir de cafea la ibric și-o chema Clara. Întâi, adică pe la șaptesprezece ani, nu i-a plăcut că-i minionă. Toate fetele erau mijlocii sau înalte, numai ea rămăsese mică. O durea ceafa mai mereu pentru că trebuia să-și ridice gâtul când vorbea cu oamenii. Făcuse și riduri pe frunte de la căscatul ochilor, iar ochii înșiși parcă i se măriseră de la atâta utilizare. Când te privea, te izbea combinația aia extraterestră dintre albul terasat al frunții și cele două motoare negre de lumină care erau ochii Clarei. Nu-i plăcea deloc faptul că absolut toată lumea o trata ca pe un copil, și asta numai din cauza staturii. Parcă n-avea și ea prestanță, n-avea autoritate, nu era luată-n serios. Într-o zi, pe stradă, a văzut o femeie cu o fetiță. Erau mamă și fiică, iar mama o certa pe fată. „Ești mare, uită-te la tine cât ești de mare, cum se poate să te porți ca un copil?!“ Fata mergea amestecat, când spre stânga, când spre dreapta, cu capul în jos, și nu zicea nimic. Numai când a trecut prin dreptul Clarei a zis șoptit: „Am nouă ani.“ Și-a tăcut tot amestecat, mai departe. Clara a fost șocată. Fata arăta de cel puțin cincisprezece ani. Iar ea, Clara, la șaptesprezece, arăta de maximum doisprezece, dar așa, cu multă indulgență. Și-atunci s-a-mpăcat cu dimensiunile trupului ei. Așa, pe loc, pe stradă, văzând copilul ăla care era obligat să se poarte ca un adult numai pentru că arăta aproape ca unul. Clara, care se ducea spre casă, s-a răzgândit. A traversat și-a luat-o spre parcul ăla cu multe leagăne, cu balansoar și tobogane. Și-a stat acolo până seara, uitându-se la copiii foarte mici. Dar ce frumos se răzgâiau, ce se mai tăvăleau și urlau, cum băteau ei din picioare și scoteau lacrimi la comandă când voiau ceva. Și cum mai încercau părinții și bunicii să le intre-n voie, peste nervi și țipete. I-a fost milă Clarei de

părinții ăia, mai ales de cei care nu știau altă metodă în afara cedării, chiar i-a fost, însă a-nțeles un lucru: când vrei ceva, spui ce vrei, exact când vrei. Copiii mici se poartă de parcă timpul se termină brusc, de parcă ar curge ca într-o prăpastie și n-ar mai avea cum să-l întoarcă, iar adulții își dilată viețile de ca și cum ar trăi în afara timpului. Și Clara s-a ridicat de pe bancă și s-a dus acasă, direct în pat. Timpul ei începuse deja să alunece pe trei tobogane deodată. A doua zi, s-a dus la liceu, a intrat în clasă, a zis ceva, dar n-a auzit-o nimeni. Atunci, Clara a urlat din toți răunchii: „Batalion, ascultă comanda la mine! De azi, am hotărât c-o să vă bag în seamă. Nu tot timpul, dar din când în când tot o să vă bag. Depinde cum vă jucați cărțile.“ Colegii s-au uitat tâmpiți la ea, nu le venea să creadă. Și culmea e că nu s-au mai uitat în jos la ea, cum făceau de obicei, cu un fel de bunăvoință mai mult mimată, ci s-au așezat în bănci, ca să-i poată fi oarecum egali fetei. Iar Clara, din noua ei poziție, aia imperială, s-a dus țintă în ultima bancă, unde stăteau cei mai înalți băieți din clasă. Celui din dreptul ei i-a zis, privindu-l scurt și electric: „De tine-mi place de anul trecut, ce zici?“, iar celuilalt, un tip zburlit și roșcovan, i-a spus pe-o voce de alcov, prelingându-se pe toată banca, până ce gura ei a fost la două degete de gura lui: „Iar pe tine te bag în mă-ta.“ Și cam asta a fost tot, adică esențialul. Clara a decis că-și umple plămânii cu aer curat, spune ce vrea, când vrea, cui vrea. Dacă tot ești copil pe din afară, atunci e obligatoriu să ai pereții imaculați pe dinăuntru. O fereastră, o masă, o lampă și-un pat sunt suficiente pentru sufletul oricărui copil, indiferent de vârsta lui.

Pereții tăi sunt mereu curați doar dacă nu faci opere de artă mută din ce vrei, dar n-ai curaj să ceri. Dacă nu-i umpli de dorințe tăcute și înghițite. Dar pentru asta trebuie să-nveți să pierzi, cea mai sănătoasă învățătură de pe fața pământului. Și e

aşa pentru că o să pierzi exact cheşiile alea de care n-aveai nevoie, chiar dacă nu-ţi dai seama de asta în timpul pierderii şi nici imediat după. Ce e mult, vezi bine, strică.

Dare

Totul începuse cu numele ăsta al lui. Ce mamătată să fii și să pui așa un nume unicului tău copil, transmitătorul combinației de gene lungi și săltărețe, singurul moștenitor al obiceiului eminamente cultural al tapetării pereților cu linguri de lemn și saxofoane pensionate? Ai lui îl pronunțau apăsător, vârlav, bocănțește. Bunicii au încercat o firavă diminutivare, dar părinții au pus dinții-n prag, iar pe vremea aia dentiția era sănătoasă, nu ca acum. A rămas Dare. Amărât în primii ani de rimele extrem de creative pe care le găseau copiii numelui ăstuia ca un copac tăiat cu drujba, iar în ai din mijloc de mostrele de erudiție pe care simțeau nevoia să le facă și învățătoarea, și absolut toți profesorii de limba română când aflau cum îl cheamă.

„Bine că scot deșteptăciunea din ăștia“, își spunea Dare, dar se scula și se culca-n nemulțumirea asta ca poporul-n sarmale, de sărbători. Acum, lucra-ntr-o multinațională, iar managerul, un expat englez, evident că-l striga Deăr, ba nu, chiar Deă'. „Dare, bă, boule!“ l-a corectat la prima întâlnire, apoi îi zâmbea ușor, condescendent, repronunța spre exemplificare, dar nu mai adăuga „boule“ că șefu-nvățase-ntre timp esențialele limbii de adopție. Prostii. Oameni neterminați, nepăsători față de ăia de lângă ei. Oameni care voiau să se unduiască lumea după ei tot timpul. Bine că el, Dare, nu era așa. Și nici nevastă-sa, Poliana. Copilul lor părea acceptabil. Îi ziseseră Codin, ca să nu uite să fie părinți buni. Văzuse Dare când era mic un film cu acțiunea albăneagră, la Dunăre, de demult. Codin, un răufăcător, nu era prins. Mă-sa suferea c-a născut și-a crescut așa o ciumă de om. Și-a suferit până a-ncins un ceaun cu ulei, a luat o pâlnie și, pe când Codin se odihnea de niște hoții mărunte, i-a

deschis gura și i-a turnat pe gât unsoarea. Și s-a făcut ceva dreptate-n lume măcar cât a durat turnatul. Oricum, nici nevasta, nici copilul, nici șeful, nicidecum colegii – nimeni, nimeni nu se descurca fără el. Adică un pic, da, dar nu apoteotic. El era și sarea, și piperul, și curry-ul, și turmericul, nu mai zic de cardamonul, mărarul și leușteanul vieților ăstora. Iar ei nu-l prețuiau. Doar îl foloseau la turații variate, după necesități, fără „coane Fănică“.

Și uite cum într-o bună zi – ce expresie tâmpită!; cum rahat să fie bună, dacă tocmai răutatea ei îl făcuse s-o țină minte?! – se trezește Dare c-o senzație de sufocare. Ai dracu' să fie colegii lui de grădiniță, cu rimele lor cu tot! Și tot pocinogul ăsta cu sincope respiratorii avea o singură cauză: Dare a conștientizat, n-ar avea parte de liniște-n veșnicie ăla de-a inventat conștientizarea!, că este indispensabil. Și ce poate fi mai rău pe lume decât să-ți dai seama că ești absolutamente necesar mersului ei. Nimic. Nimic mai rău. Chestia asta te face să nu dormi, să mănânci preponderent carbohidrați, să-ncepi o cruntă suferință de reflux gastro-esofagian, să-ți debuteze cumplitul sindrom al picioarelor neliniștite. Poliana nu poate fi o mamă acceptabilă fără s-o upgradeze el tot timpul, Codin se sperie și de umbra lui, are nevoie de modelul de tată curajos, aproapeatoatefăcător, colegii sunt împrăștiați ca dracii expulzați din legiuni, iar tâmpitul de englez nu cunoaște constituția solidă a cuvântului „important“. Pentru el, nimic nu-i imposibil sau, dacă este, atunci înseamnă că nu era drumul bun, deci la loc comanda, nimic nu aduce palpitații, ochi dați peste cap, falange trosnite pe, în ori sub birou. De-aia sunt nefericiți occidentalii ăștia, că și-au pierdut seva.

Și cum să trăiești tu așa, cu sufletul ca un cui bar calcat de hoți? Cu gândurile zburătăcite precum găinile de uliu, trist, sublim și necesar? O fi ușor să

fii indispensabil? Și Dare, ținându-se c-o mână de mărul lui Adam, crescut peste măsură, pe dinăuntru, și meritându-și numele de mărul lui Goliat, se hotărî să-și facă un ceai de filimică, să i se subțieze sângele cât o putea. S-atingă nirvana facultativului și să rămâie tânăr, curat, ca pâinea de grâu urat, ca argintu' strecurat...

Omul din vremea lui

Ieșise din birou, în foișor, să fumeze o țigară. Era septembrie de câteva zile, dar nu venise toamna. Numai un pic, numai câteva frunze galbene în coroanele verzi, ici-colo, ca firele albe, ascunse-n părul negru al unui bărbat tânăr. Parcă dintr-un instinct care n-avea nume, Igor și-a răsfirat degetele prin propriul păr. Era mult alb acolo, știa asta, i-au spus și buricele degetelor încă o dată. Nu era de mirare însă. La ei, în Basarabia, viața începea devreme pentru toată lumea și parcă mai devreme decât devreme pentru băieți. Plecau la școală la șase ani, făceau zece clase, aia-nsemna c-au terminat liceul, apoi, doi ani și aproape jumătate de armată rusească, cine știe pe unde, că imperiul era mare. El fusese în prima parte în Kazahstan, unde soldații dormeau în niște corturi mari, făcute după modelul celor mongole din timpul lui Genghis-Han. Ziua se apărau de varanii mari și obraznici, care le furau mâncarea din mâini, dacă nu erau atenți, iar noaptea aveau grijă la șobolani. Un camarad de-al lui se trezise într-o dimineată fără buze, i le mâncase peste noapte un șobolan. Ciudat era, asta nu le spusese nimeni, că de varani le-au zis, că șobolanii, înainte să mănânce din tine, secretă un fel de anestezic și de-aia nu simțise omul că e mâncat de viu. Igor nu știa nici că șobolanii mănâncă oameni, dar poate nu toți, poate numai ăia din zona aia deșertică fiindcă nu au ce mânca bieții de ei.

A doua și cea mai mare parte a armatei o făcuse la Kaliningrad, Königsberg, cum îi zice acum. Frig, mare, umezeală, normal. Iarna, briza biciuie, nu bate. Și mult chihlimbar era, au ăia acolo și un muzeu al chihlimbarului. Cumpăraseră mult și Igor, și pentru maică-sa, și pentru iubita lui, rămasă acasă, deja studentă, că fetele se puteau duce imediat la facultate, n-aveau armată de făcut. Și

chiar mai mult chihlimbar luase, să fie, cine știe când și pentru ce poți avea nevoie? După doi ani și jumătate de armată rusească, sovietică, de fapt, Igor se-ntorsese bătrân de puteri, nicidecum bărbat, cum crede lumea. Se-nsurase cu Liuba, dar nu rezistaseră decât o jumătate de an. Svetlana, mama lui, avea o gură rea ca iadul, iar ei stăteau cu ea. În fine, cât a rezistat și Liuba, că-ntr-o zi și-a luat tot și s-a-ntors la ai ei. Pe urmă, el plecase la Kiev, la facultate, iar când a venit revoluția la București, s-a transferat, din toamnă. După trei ani, s-a-nsurat iar. Stătea cu nevasta în căminul studentesc, erau fericiți, ea era mai mică decât el cu cinci ani, o copilă care abia terminase liceul. El a așteptat vreo patru ani, zicea să mai crească și ea, și i-a zis c-ar vrea un copil. Fata nu s-a-mpotrivit, deși ea ar mai fi așteptat câțiva ani. Dar nu rămânea însărcinată. Nu rămăsese în toți anii de când erau împreună, iar pentru ea nu existase vreun înainte. Igor i-a zis să se ducă să vadă ce nu e-n regulă cu sănătatea ei, de nu poate „prinde gravidă“. Fata s-a dus, s-a căutat prin mai mulți doctori, dar analizele și consultațiile arătau că poate. După doi ani de umblat din medic în medic, bărbatul s-a hotărât să se ducă și el să se caute. Rezultatul l-a năucit. Substanțele alea în mirosul cărora trăise pe când făcea armata în Kazahstan îl lăsaseră steril.

S-a-ntors acasă distrus și nebărbat. Fata l-a liniștit cum a putut și ea, i-a zis că vor înfia un copil mai încolo, după ce termină și ea facultatea, poate chiar doi, să nu fie singur la părinți. Igor s-anchis din ce în ce mai mult în el și după încă un an s-au despărțit. N-avea rost să-i ia soției șansa de a avea copii. Dacă asta fusese soarta lui, atunci avea să și-o ducă singur. Și singur rămăsese. Era înalt, subțire, frumos, femeile îl căutau pentru că era manierat, bine că n-ajungeau să afle și că e deștept și cu suflet bun. Nu i-a dat nici uneia șansa să se apropie. Credea că orice femeie trebuie să aibă

posibilitatea de a avea un copil, iar el, Igor, era imposibilitatea însăși. Acum, după două masterate, un doctorat și-un postdoctorat, ajunsese unul dintre cei mai reputați experți din domeniu și lucra într-o instituție de stat, un loc împuțit, unde criteriile de valoare n-ajunseseră încă. Însă Igor era convins că asta e rostul lui, tocmai asta, să despută groapa asta de gunoi pestilențială, în care fiecare voia să-și vadă numai propriul interes. Nu-l plăcea nimeni, se temeau groaznic de el, dar nu-l putuseră da afară pe cel mai respectat și apreciat specialist. El se-nvățase și cu frica, și cu ura lor, se-nvățase și cu singurătatea lui. I se părea, oricum, cinstită. Alții, mulți, prea mulți, trăiau în relații de doi, mai aveau și copii, și erau mai singuri decât el. Măcar el alese să nu nenorocească pe nimeni.

Toate astea i-au venit în cap în câteva secunde, cât apucase să-și pună țigara între buze, dar înainte să învârtă piatra brichetei. A aprins țigara, fuma unele subțiri și lungi, ușor aromate, iar din cauza lor era bănuț de către colegi și cunoscuți de homosexualitate. Lui nu-i păsa de bănuțelile lor, dar îi păsa de ei. „Ce cald e pentru septembrie“, a zis, trăgând adânc fumul. „Ar fi bine să nu vină repede ploile.“ Nu vorbea în gând, vorbea întotdeauna tare, iar lumea îl credea țicnit. Spuneau că basarabeanul vorbește singur. Dar el nu era niciodată singur, era cu sine, și sinele e un partener geamăn, poate chiar siamez, nu, ceva mai aproape de-atât fiindcă doarme când dormi tu și e treaz când ești și tu. Cum să nu vorbești cu el ca de la om la om? Și Igor credea că ei sunt nebuni, tocmai pentru că-și vorbesc în gând, de parcă fiecare s-ar ascunde de sinele lui. Și-apoi, poate sinele e și el obosit, poate a avut o zi proastă, poate n-aude bine din naștere, de ce să-i vorbești prin ușa capitonată? A, dacă speri să nu te-audă, ca nu cumva să te-nțeleagă, atunci se justifică, da.

Stătea în foișorul ăla de la serviciu, iar țigara din care trăsese doar de două ori ajunsese la jumătate.

S-a uitat prin frunziș, peste gard, și-a văzut cum trecea un om pe trotuar, iar pe stradă, un taxi. Omul mergea încet și se uita în gol. Era ud learcă și parcă se ferea de ceva. Igor s-a ridicat, a ieșit din curte și s-a luat după el. Era la vreo zece metri în spate, dar vedea bine cum în dreptul acelui om ploua. În rest, era un soare de mijloc de iulie. Doar omul ăla era înconjurat, ca de o cabină de duș, de un halou de ploaie. Dar cel mai ciudat lucru era că în urma lui nu era nici o urmă de apă. Pur și simplu purta ploaia pe el, cu el. Omul a făcut dreapta repede, iar Igor l-a pierdut. Dar numai când nu l-a mai avut în fața ochilor a văzut că pe trotuarul de vizavi trecea o femeie tânără, cu forme pline, rujată generos, frumos, cu fața albă, cu părul castaniu spre blond, iar deasupra și în jurul ei ninge cu niște fulgi mari, mari, cum văzuse el în copilărie, într-o vacanță la Cahul. S-a oprit în drum, și-a dus aminte de țigară, a doua jumătate se fumase singură, a tras ultimul fum, ăla oribil, de la filtru, a aruncat-o în fața bombeului și-a stins-o cu următorul pas. Femeia cu ninsoarea vorbea la telefon și mergea liniștită. Nici ea nu avea urme, chiar dacă avea părul plin de zăpadă. Era ca o coroană pufoasă care creștea în sus și nu se topea deloc la atingerea cu părul cald al femeii. Bărbatul s-a așezat pe bordură, cu picioarele pe asfalt, și-a suflecat puțin pantalonii, să nu facă genunchi, și a urmărit-o cu privirea, până ce femeia cu ninsoarea de jur împrejur a dispărut la colțul străzii. Ceva s-a mișcat însă în spatele lui, așa că s-a-ntors. Era un om cu ceață, un tânăr, foarte tânăr, poate un student. Avea o mapă și pantofi sport. I se aburiseră ochelarii, dar nu părea deloc deranjat de asta. Umbla liniștit, înconjurat cu totul și cu totul de ceață. Apoi, a apărut un copil cam de doisprezece ani care avea fulgere deasupra capului, iar la urechea lui stângă tuna tare, tare. Igor s-a speriat puțin, s-a temut să nu asurzească bietul copil, dar a văzut că el mergea zâmbind și

fredona ușurel ceva vesel. Pe stradă, adică pe mijlocul străzii, alerga un om, mai, mai să-și dea sufletul. Din când în când, scurt, omul ăsta se uita în urmă, dar nu se oprea din fugă. Deasupra capului său însă era soare, adică alt soare, nu cel care dogorea începutul ăsta de septembrie. Un soare nou, roșu, de dimineață la mare. Și parcă Igor a simțit și adierea brizei. În spatele omului ăsta, dar mult în spate, venea o femeie cam între două vârste, a treia și a patra, îmbrăcată corect, într-un deux-pièces crem, cu pantofi de lac în două culori. Femeia asta păsea agale, parcă fără să știe că se afla în pâlnia unei tornade. Dar poate că nici nu știa, da, asta trebuie să fie. Igor și-a dat seama abia atunci că oamenii ăștia habar nu aveau de halourile care-i înconjurau.

În clipa izbirii de revelație, prin fața lui au trecut doi oameni, doi bărbați, unul în fața celuilalt. Primul avea împrejurul-i o cabină cu nori negri în stânga și cu soare apus în dreapta, iar al doilea avea un vânt care aproape-l dădea jos în partea de sus și-un soare mai anemic pe la mijloc. Abia atunci a-nțeles Igor ce era cu arătările astea. Oamenii mergeau normal pe străzi normale într-o zi prea caldă de-nceput de toamnă, cu soare mult, enorm, covârșitor, dar în sufletele lor era cum numai el, Igor, vedea, era ca în halourile alea pe care le cărau cu ei. N-avea cum să fie altceva, chiar n-avea cum să existe o altă explicație. „Ce bine“, și-a zis, „ce bine că în sfârșit fiecare va ști ce e cu adevărat în inima fiecăruia“. Văzuse, de fapt, trăia așa de mult timp, că izolarea asta a omului de om făcuse ca oamenii să fie numai niște aparențe, niște impresii, păreri. Se ascundeau așa de bine, încât nici măcar când rămâneau singuri nu mai știau de unde să se-apuce. Iar treaba asta cu halourile n-avea cum să fie altceva decât o rezolvare divină, o glumă dumnezeiască, venită pentru salvarea speciei. Să vadă fiecare în fiecare, să nu mai treacă unii pe lângă alții la metri distanță

sau lipindu-se de ziduri, ca să nu se deranjeze reciproc. Era dificil să nu intersectezi cabinele astea de duș cu vreme sufletească în ele, era chiar imposibil pentru că străzile rămăseseră la fel de înguste, iar trotuarele, așijderea. Ce nu luase Dumnezeu în calcul, vedea Igor, fusese că oamenii știu atât de bine să calculeze distanțele când e vorba de a nu se atinge unii de alții, încât transformaseră lucrul ăsta în singura lor infailibilitate. Igor văzuse bine cum toate felurile de vreme trecuseră unele pe lângă altele fără măcar să se apropie.

Și-a scos din buzunar pachetul de țigări, bricheta și-a aprins o altă țigară. A tras un fum, apoi s-a uitat în sus, în jos, în stânga, în dreapta. El era cum se știa, cum plecase. Dar și-a dat seama că și ceilalți erau la fel, habar n-aveau ce e-n sufletele lor. Poate numai cineva de pe trotuarul de vizavi, dacă trece, ar putea să vadă cum stă Igor înlăuntrul său. Dar nu trecea nimeni, strada se golise dintr-odată de oameni. El se simțea bine, ceva se schimbase radical înăuntru. Avea sentimentul că oamenii pe care-i văzuse erau mai goi decât nudiștii de la Vama Veche. Goi de tot, goi de ei. Parcă intrase cumva, nepermis desigur, în viețile lor. Atunci, ca din pământ, în fața lui Igor a răsărit o fetiță. Să fi avut patru-cinci ani. Avea părul auriu și cârlionțat și ochii albaștri. În jurul ei era noapte, dar cu toată Luna și cu toate stelele. În spate, avea un rucsac roz. Și l-a dat jos, a scotocit în el și-a scos o pătură mică și albastră, cu sori mici pe ea. L-a învelit cu ea pe Igor, cât a putut, că n-avea cum să-l cuprindă, dar a netezit bine orice urmă de fald, l-a mângâiat peste pătură, i-a suflat cald în față un abur dulce, i-a pus mâinile pe frunte, pe pleoape, pe obraji, pe gât, n-a zis nimic și a plecat în nicăieriul din care venise.

28 de zile

Nu mă mutasem de mult timp în blocul ăla, cam de doi ani. N-apucasem să cunosc lumea. Până am plecat, îi știam pe toți din vedere și de „Bună ziua!“, iar câțiva îmi deveniseră prieteni sau chiar rude.

Pe Ginuța n-o cunoșteam. Am simțit într-o după-amiază miros de lumânare când am ieșit să duc gunoiul. Am intrat înapoi în casă, copilul de patru luni abia adormise, am ieșit însă repede din nou pe hol, să văd de unde vine mirosul ăla. Așa am ajuns să o cunosc pe Ginuța. Coborând numai două etaje. Simțisem eu că undeva aproape arde. În fața ușii apartamentului, erau multe lumânări, înfipite în două găleți pline cu nisip. Am urcat iar în casă, eram singură cu copilul, și-am așteptat să vină bărbatu-meu. Când a venit, l-am întrebat cine stă acolo, iar el mi-a spus că o fostă colegă de-a lui de clasă și părinții ei, cu toții oameni discreți, ba chiar retrași. I-am zis că acolo a murit cineva. A ieșit valvârtej pe ușă și s-a întors după o oră, palid și răvășit. Când a plecat, i-a trecut prin cap că murise unul dintre părinții Ginuței, deși erau amândoi oameni tineri, dar nu s-a gândit nici o clipă că tocmai Ginuța, colega lui de clasă timp de opt ani și prietena lui de joacă din copilărie, era cea care murise. Aveau 24 de ani. „Am văzut-o de curând, înțelegeți?! M-am întâlnit cu ea-n lift, am vorbit, era bine, nici nu părea bolnavă. Cum să n-o cunoști, o cunoști din vedere, dar nu știi. Cum e posibil așa ceva?!“ Am stat un pic de vorbă, cât a și mâncat, și-așa am aflat că el și Ginuța fuseseră foarte apropiați când erau mici, cum sunt adesea copiii care stau pe aceeași scară sau în același bloc, dar, crescând, fiecare și-a văzut de ale lui. Se mai întâlneau câteodată prin cartier, făceau un schimb normal de „Tu ce-ai mai făcut?“ și plecau mai departe.

L-am rugat să stea el cu fata, că mă duc s-aprind și eu o lumânare. Și m-am dus. Ei mă cunoșteau toți, c-așa se-ntâmplă cu nou-veniții. Eu mi-am dat seama c-o știam pe Ginuța, ne salutăm când ne vedeam, îi știam și pe părinții ei. Mama ei a venit la mine, a pus capul pe umărul meu și-a stat acolo, gemând fără lacrimi. Ne-am așezat pe scaun, lângă sicriu, și-a căutat din ochi soțul care plângea hohotit, s-a ridicat și s-a dus să-i mângâie mâna, apoi s-a-ntors la mine. S-a așezat, m-a luat de mână și-n mâna mea privea. Mi-a zis atât: „Mamă, 28 de zile. În 28 de zile s-a dus. Sâmbătă a amețit rău, duminică a durut-o și capul, peste amețea aia, luni am fost la doctor, am luat trimitere, marți i-au făcut tomografie, joi, RMN. Îi era mai rău de la zi la zi. Cancer galopant. În ultima săptămână i-a fost mai bine, nu mai amețea. Azi-dimineață s-a dus. N-am știut, mamă, dacă o durea, că nu mi-a mai zis nimic după ce a știut ce are. Stătea la geam, când putea, și se uita afară, în pomi. Când nu putea, de la amețeli, stătea-n pat și-mi zicea mie să deschid geamul. De când s-a-mbolnăvit, nu l-am mai închis niciodată. Uite, și acum îl țin deschis. Să vadă ea afară, chiar dacă e noapte.“

PERVAZUL II

Fâșie de om

Venise iar vara, încă una. Și asta-ncepuse tot așa, dintr-o ploaie oprită. Nestor ieșise în cerdac, să vadă cum curge apa pe munți, cum îi înmoaie. Se gândea că apa aia o s-ajungă și la el și-o să-l spele de viață, apoi o să-l ducă mai departe, în jos, o să-l absoarbă pământul. Dar apa nu ajungea niciodată până la el, niciodată. Se oprea la scările de lemn, arunca șuvoaie pe primele patru trepte, asta când era furtună mare, apoi se cumințea încet-încet sau dintr-odată și se-ascundea sub iarbă. Nestor era singur și vechi. Mai știa câți ani are, însă nu mai înțelegea ce folos are să știe. Când îl întreba cineva, răspundea „Prea mulți“. Ultima dată îl întrebase un bărbat tânăr și bărbos, cu un rucsac negru în spate, care se rătăcise în poartă. Erau trei veri de-atunci, de când Nestor mai putea să coboare scările cerdacului, să meargă prin fâșia aia mică de bătătură și s-ajungă la poartă. Îl culcase pe bărbatul acela o noapte, îi dăduse pat și velință, dar patul nu-i trebuise, doar velința. Se-nfășurase-n ea și dormise pe prispă, lipit de lemn.

A doua zi, înainte să plece-n drumul lui, se dusesse și-i cumpărase lui Nestor multe pâini, să fi fost un sac sau mai mult, le pusese-n cămară și plecase iar. Întors, avea cu el multe pungi de făină, zahăr, orez și mălai. Și cutii de pastă de tomate. Nestor se mirase, băiatul ăla nu părea așa puternic, dar uite cât poate să care un om. Nu-i ceruse nimic, nici plată pe somn, nici plată pe lemn. Vorbiseră un pic de dimineață, când tânărul îl întrebase de bătrânețe și de singurătate. „Sunt singur pentru că n-am vrut la oraș, cu băiatul meu. Nu pot să iau munții cu mine, n-am cum să plec. Eu l-am părăsit pe copilul meu, nu el pe mine, așa să știi. Nu vreau la oraș. Acolo cerul e uscat. Acum, băiatul meu e bătrân și bolnav și nu mai poate să vină la mine.“ Îi spusese că mai vine din

când în când Ioana, o fată care-i fusese colegă de bancă la școală. „O fată?“, se mirase tânărul. Bătrânul zâmbise: „O fată de vârsta mea.“ După ce aranjase frumos pungile în cămară și tăiase aproape toate pâinile în felii subțiri, le pusese pe mese, pe noptiere, pe șifoniere, pe sobă și pe laviță, să se usuce cumsecade, bărbatul cu rucsacul rupsese singura pâine rămasă netăiată și-o pusese pe masa din bucătărie, cu multe crenguțe de tarhon alături, că numai tarhon mai găsisese pe lângă casă. Nestor a mâncat un pic de miez și două vârfuri de crenguțe, mai tinere. Tânărul a mâncat restul, s-a ridicat, a mulțumit și a plecat. Nestor n-a mulțumit. Omul ăsta pe care-l culcase o noapte îi mai dădea de trăit. Nu poți să refuzi viața, dar asta nu-nseamnă că te bucuri, iar de la o vârstă nu mai ai nevoie să minți.

Bărbatul plecase, pâinea se uscaseră, nici o felie mucegăită, Ioana murise, iar peste Nestor veneau anotimpurile, cum făcea și vara asta, așa, din nimic. Mai avea și pâine, și făină, și orez, și mălai, și zahăr, doar un pic. Pastă de tomate nu mai avea. O mâncase pe toată cu pâine și cu zahăr. Fusese bună, un pic acrișoară, puneă puțină Nestor, să-i ajungă. De-o săptămână se terminase pasta, iar bătrânul, când a pus ultimul vârf de cuțit pe felia de pâine uscată și-a presărat zahărul, a știut că a mâncat tot ce fusese de mâncat pe lumea asta. Când a terminat, și-a făcut cruce și-a zis: „Săru' mâna pentru viață!“

Din ziua aia, n-a mai mâncat nimic, n-a mai băut nici apă. N-a mai dormit în casă, ci în cerdac, în învelitoarea pe care i-o dăduse tânărului cu barbă. De când dormea el afară, dăduse să vină vara de vreo câteva ori, dar nu se hotărâse. Abia azi, după ploaie, ieșise un soare dogoritor, cu pocnet parcă. Nestor s-a bucurat, a dat învelitoarea la o parte, a pus-o lângă ultimul stâlp și s-a dat mai spre scări, că acolo încingea mai tare. „O să mă ardă“, s-a gândit bătrânul, „și n-am cum să rezist la

arsură; o să fie repede.“ Dar a-nceput să bată vântul, dinspre munți veneau nori, era o joacă de-a v-ați ascunselea care-a ținut încă o săptămână sau mai mult ori mai puțin. Nestor se lăsase de ținut și socoteala zilelor. Voia doar să vină ultima. Puterile i se împuținau, mintea îi aducea vise de zi, cu ochii deschiși, ceva ca o pătură de abur uscat se așezase între el și viață. I-a fost greu să se târască până pe scări, i-a luat timpul de la răsărit până la stele, dar a meritat. Ziua, acolo pârjolea soarele cel mai mult și cel mai tare. S-a gândit că altă dată, poate până acum o lună, i-ar fi fost frică să-și întindă trupul pe scări, să nu-nțepenească de tot acolo, dar acum, ei, acum chiar asta-și dorea. Nu l-a durut nimic atunci când a terminat de-ntins pe trepte, parcă n-aveau muchii, parcă nu le-aveau de piatră. Și parcă el, Nestor, nu mai avea oase ori i se-nmuiaseră de la ploi.

A stat acolo o vreme sau poate niște vremuri. Vedea numai luminătorii zilei și ai nopții, cât i-a mai văzut și pe ei. Nu mult. Când n-a mai știut de zi și de noapte, Nestor s-a mutat cu totul și cu totul în vis. Visa deșerturi, ierburi, cireșe, copii mici, femei care-și aplecau capetele pe umerii lor și priveau înapoi spre el, brânză, un câine pe care-l avusese când era mic, pastă de tomate roșie, roșie de-ți vine apă-n gură, ca atunci când deschizi cutia și-ți dau lacrimile de plăcerea mirosului ei dulce-acrișor, un uliu, gura mamei fiului său, sânii ei mici, șira spinării și părul în coc, o covată cu miere zaharisită, niște terase cu somnuri în care te rostogoleai dintr-unu-ntr-altu', până jos, jos de tot, unde era o mare limpede, cu margarete în loc de nisip, în care te scufundai. Când Nestor a respirat în apa aia dulce și clară, l-a ajuns o bucurie pe care n-o mai gustase niciodată. „Ia uite“, și-a zis, „nu bei apă, o respiri“.

Afară, se-nsera și venea toamna. Un bărbat cu barbă și rucsac negru a deschis poarta și-a intrat în curte, fără să strige. A văzut iarba crescută până la

brâul de piatră al casei. Pe scările cerdacului, întinsă, o strălucire transparentă, ca o fâșie de apă în soare. S-a-ntins lângă ea, a luat velița și-a acoperit-o trei sferturi, s-a acoperit și el cu ea până la bărbie și s-a culcat.

Apă de hârtie

Se trezise cu vreo câteva ore înainte, adică se trezise cu un mare nod în gât. Așa, ca o castană-ncapsulată-n spinii ei verzi, înaintea expulziei. Dar s-a așezat la somn cu gândul c-o să viseze niște ape și poate s-o mai înmuia otrava țepoasă. Însă noaptea a trecut lipsită de ritualuri de aspersiune, așa că dimineța s-a grăbit să irumpă peste deja portocala ghimpată din capu' traheei. Știa c-o să fie greu, dar se gândea că din cauza oboselii n-o să poată lua duminica praznicului apostolesc în toată goana ei de cărăuș motorizat. Venise ziua împărțirii. Încă o dată. Într-o viață așa de mică, de două ori e inuman să-mparți. Iar pentru ea, care-și avea sângele cel cumsecade într-o țevăraie de legătorie, a fost un fel de jale cu premeditare. Dar a pornit și la drumul ăsta al închiderii de capitol, știind că totuși poți să-nveți naibii să te bucuri tocmai din călirile astea succesive, la foc mic și indecis.

S-a urcat în mașină, iar din castana inițială avea acum în laringe o ditamai mingea de handbal. Nu-i nimic, o să oprească la o farmacie, să ceară ceva. Nici n-a știut exact ce, dar s-a descurcat farmacista. Drumul deloc scurt până la locul cu fapte de împărțire și cu ușă de despărțire a făcut ca medicamentul să-i înmoaie doar, dar a fost bine și așa, nodul. Avea de-acum un plaur în loc de minge. Bărbatul o aștepta cu teamă-n ochi. Oare se vor certa de la împărțitul cărților? A-ntrebat-o de ce-i tăcută, că n-o știa deloc așa sau, mai clar, îi cunoștea tăcerile de nici un bine prevestitoare. Au început cu fosta cameră a copilului lor, au împachetat și legat în soldați în verde-mbrăcați biblioteca aia mică. Acolo a fost locul cel mai cuminte. Pe urmă, au ajuns în camera pe care o numeau foarte la-nceput „a lor“. Au purces la una câte una și le-au negociat cum s-au priceput. În

general, bine. Ea tăcea mult, el îi spunea des „dacă pe asta o vrei tu, bine“. Ea mai dădea și din cap de-a stânga-dreapta, dar mai și încuviința. A negociat totuși insistent un dicționar, iar el a zis „da“.

Au ieșit de-acolo și s-au dus în bucătărie, unde ea i-a zis „dă-mi să mănânc“, iar el i-a făcut un ou în niște aburi, iar ea și-a tăiat singură legumele pentru salată. El i-a adus ulei de măsline și niște condimente chinezești, c-o știe eclectică. Au mâncat amândoi. Ca demult. Încă puteau zâmbi fiindcă aveau două exemplare din Bertrand Russell și n-a fost nevoie de renunțare. Și din *Fenomenologia spiritului* la fel. *Ura de sine* el n-a vrut-o. Când au ajuns în camera bibliotecii celei mari, erau deja obosiți. Împachetaseră între timp mica ei colecție de artă, el cu mare grijă, știind-o pe ea că-și învelește cu pielea pânzele. În acel ultim lăcaș al cărților, era marele amestec. Iar el a zis de câteva ori „asta-i a mea“ și „pe-asta și țin minte când și de unde-am cumpărat-o“. Ea a-ntins mâna către acele atât de hotărâte cărți, el i le-a dat, iar ea le-a deschis, pe rând. Pe toate era câte o dedicație a lui pentru ea. Dar a făcut și ea asta de alte câteva ori, printre momentele astea care dureau sufocat; a găsit cuvintele ei pentru el, scrise cu drag și cu bucurie cândva. Și s-a rușinat. Fiecare dintre ei ținea minte că el însuși a ales și-a luat cartea, însă nici unul nu mai știa c-o luase pentru celălalt. Fiare-ncinse și turbate, vorbele astea albastre.

La sfârșit, au mai verificat dintr-un ochi toată casa, dar nici unul nu mai putea, de fapt, să vadă. „Dacă mai găsesc ceva, adică volumul doi din *Memoriile* lui Eliade și ce-ți mai amintești tu că-ți lipsește, ne-ntâlnim și ți le-aduc.“ Ea nu mai voia nimic. L-a privit peste balustradă și-a coborât. În mașină, după pusul obligatoriu al centurii, lacrimile au venit cu toate hohotele, cum de mult n-au mai găsit ele așa bun drum. „Cum să-mparți de două ori într-o viață atât de puțină cărțile și

măruntele tale?“, l-a întrebat pe bărbatul care i-a fost leagăn în toată ziua asta lungă, lată și-apăsată, în care s-au perindat prin fața ochilor ei toți anii cei mulți în care casa aia străină de-acum a fost o extensie a familiei pentru ea? El i-a mângâiat părul foarte scurt, arcada și-a tăcut cu liniște. Ea a continuat să-și plângă morții inimii, spunând numai că măcar acum n-a fost cu ceartă, așa cum se-ntâmplase la prima împărțire de cărți și mărunțișuri din viața ei. Atunci se certase prima și singura dată-n viață cu bărbatul căruia se pregătea să nu-i mai fie. Dar trecuse repede, că ei au fost mereu prieteni buni. Însă ea rămăsese cu rana șirurilor de cărți dezgolate și pipăite de doi oameni spre revendicare și n-o-nchisese niciodată. Iar astă-nțelesese abia azi, când, poate, coproprietarul de hârtie iubită, știindu-i durerea demultă, făcuse-n așa fel încât să nu apese prea tare. Însă adevărul era că ea ar fi lăsat tot, dacă soarele s-ar fi așezat de-a curmezișul. Pentru că limpezise alb din clipa-n care intrase pe ușă că nu mai vrea să-mpartă și să despartă de-acum încolo, dar asta nu stă nici în voința omului, nici în deșteptăciunea sau în înțelepciunea lui, necum în vreo serenitate care i-ar putea da cu nimb la un moment dat. Înțelesese că oamenii trec prin ei ca prin viață și cam atât.

Vapoare

Să zicem că ți-aș cere să-ți deschizi palma, nu mult, cât să faci o-ncăpere mică, o chicinetă, și ți-aș pune-n ea o bucățică de unt. Și-apoi ți-aș zice să nu strângi. Doar să-nchizi. Ai simți cum începe să se topească repede, că tu ai temperatura flăcării, nu a omului. Dar n-ai ști ce să faci. Nici nu intră-n piele, nici nu-l poți mânca pe el singur. Poți numai zadar. Cu unt.

Uite, eu nu știu ce să fac atunci când primesc flori. Parcă sunt prea frumoase, preafrumoase. Am descoperit unele demult, niște verișoare de-ale florii-soarelui. Alea-mi plac. Miros ca ea, au același ten. N-au pălărie și nici semințe. Am dat peste ele acum vreo doi ani, la mare, într-un gard. Iar. Am băgat mâna printre uluci și le-am mângâiat. Pe una am pupat-o și-am mirosit-o, că era mai aproape. Dar, în rest, nu știu ce să fac. Am văzut însă că pisicile mele știu. Am venit acasă cu un buchet de flori galbene, frezii, și s-au așezat la coadă toate trei. Le-a atras mirosul, li s-a deschis apetitul. Fiindcă sprijinisem vasul de perete, să nu se răstoarne buchetul, n-aveau acces total la el. Foarte bine. L-am pus în mijloc, să mănânce toate în același timp. Flori. Au gustat, au fost mulțumite, au plecat. Le-a luat două zile să-l termine. Știi cum e, nu te-arunci pe trufandale, le savurezi, că nu știi când mai prinzi.

La fel e cu mine și cu tine. De când am fost să vedem vapoarele, nu mai știm ce să facem. Eu le visez câteodată-n haită, tu le vezi aievea-n mijlocul orașului, aliniat frumos pe trotuar. Mie mi se mai adună și-n stern, trebuie să-ți spun. Fac un cerc și mă-nconjoară. De prea multă frumusețe, nu respir. Dar timpurile domestice dimprejur mă eliberează la timp. Mă bucur că și pe tine. Ce ne-am fi făcut noi doi, dacă am fi fost sechestrați de vapoarele noastre? E mai bine așa. Le ținem prizoniere, să

umblă prin vene și artere, să nu râvnească la capilare. Mai știi când îți spuneam că asfaltul numai bun de așternut are asupra vălului meu palatin efectul pe care-l au lămâile asupra vălurilor, poate palatine, ale altor oameni? Ai râs atunci. Ne-ntorceam de la Dunăre. În sâmbăta următoare, când iar ne-a atras cântecul vapoarelor, ni s-a strâns amândurora aceeași ploaie-n văluri, sigur palatine, numai la gândul c-o să le vedem. Să știi că pe telefonul ăla vechi mai am și acum pozele cu vapoarele noastre. Știi tu, alea gemene. Mai ții minte cum căutam efectele nocturne prin setări? Ca să fiu sigură c-o să iasă măcar o poză, c-o să am măcar un vapor, c-o să-mi rămână. C-o să-mi rămâi.

Insula de pe râu

A fost odată ca niciodată o insulă pe-un râu de munte. Pe râu îl chema Doamna Nera. Curgea cu foc, pe niște lespezi mari pe care le netezise frumos de vreo mie de ani încoace. Ori, poate, de zece mii, nu i-am numărat.

La o margine, sub niște copaci care semănau foarte bine cu niște sălcii, dar nu erau, Doamna Nera a gătit trei insule mici din niște frunze late care semănau foarte bine cu cele de nufăr, dar nu erau. Trei ca una, că-și erau oglinzi. Acolo, sute de libelule construiseră secția de neonatologie a maternității lor. Tot acolo, niște oameni veniți să frângă niște supărări au văzut pui de libelulă. Mulți, foarte mulți. Și atât de sălbatici, că nici nu știau ce-i aia frica de om. Oamenii s-au apropiat de insulele treicauna și-au văzut că nu știau nimic despre libelule. Ceea ce credeau ei că-s libelulele-n dans de nuntă erau, de fapt, bebelușii libelulelor.

Și stăteau așa, umiliți și revelați, cu buzele pe frunzele care păreau de nufăr, dar nu erau, și se gândeau dacă să mai respire sau să nu mai respire când vine rândul răsuflării omului care se crede viu, dar, de cele mai multe ori, nu e.

Șa n-am, c-aș încăleca.

Dumnezoi

Au fost odată, de fiecare dată, de fapt, dintotdeauna. Dumnezoi. Niște oameni. Buni ca mierea-picătură cu alții, răi-cucută cu ei înșiși. Îi văd aproape-n fiecare zi. Îi știu și din fotografii, din tablouri, sculpturi antice și desene rupestre. N-am cum să nu-i recunosc. Au un nod mic în stern. Cât o boabă de piper. E semnul lor distinctiv. La dumnezoi vii, boaba zvâcnește din când în când, dar numai dacă ești atent la ea. La operele de artă, e musai să măsoari.

Dumnezoi au ochii blânzi, dar numai când ești la primire. La serviciu, se-ntâmplă ceva bizar, aproape monstruos. Dacă-i pui în față o oglindă, dumnezoiului i se usucă pe loc ochii ăia buni, îi cad, iar locul lor e luat de niște prădători schimonosiți de ură-nfometată. Cel mai probabil, de groaza aia a metamorfozării nu suferă dumnezoi oglinzile. Și au și niște capacități ieșite din comun chiar și extraterestrelor de specie comună. Sunt în stare, în mijlocul durerii, să-și îndese-napoi lacrimile-n ochi. Li se umezesc puțin, retina le strigă „Apă la bord!“, iar ei, c-o prezență de spirit senzațională, fixează obiectul durerii și-și sug lacrimile înapoi. Pe urmă, vine chinga migrenei, dar merită. Dumnezoi se pricep la asta. Sunt sinucigași în serie.

Ieri-dimineată, m-am întâlnit c-o dumnezoaică. O supărase cineva așa de tare c-o zi-nainte, că-și pusese pe partea inimii, deasupra, un plasture cu nitroglicerină. E o dumnezoaică frumoasă, foarte tânără și genul luați, mâncați, beți, într-un cuvânt, exterminați, vă rog. Am atacat-o frontal: „Ce faci, demiurgito, iar te dai ofrandă tuturor nemernicilor, să te calce-n picioare, în două prize, ca augmentinu’?“ Mi-a spus că ea nu poate vorbi urât, că nu știe să atace și nici să se apere. I-am aruncat scurt: „Zât, autocriminalo!“ A tresărit întâi,

apoi a înțeles, că dumnezeii sunt deștepți, iar asta e chiar genialoidă și c-o sensibilitate mare și grasă ca o molimă.

Dacă ar fi nevoie de școli, cursuri, profesori de autobatjocură, dumnezeii ar trăi regește și-ar fi purtați în lectici, în procesiuni, prin mijlocul orașului. Sau i-ar duce oamenii pe lângă lanuri, când e secetă, s-aducă ploaia. Dumnezeii ăștia sunt singurii oameni care cred că au început, dar sfârșit nu. De-aia se dau de mâncare lumii, oricând o-mboldește chiar și-o foame din aia mărunță, de pamplezir. Și dacă, să zicem, cineva nu poate să taie exact bucata pe care-o dorește, dumnezeiul îl ajută. Nu iese niciodată din casă fără autocuțit. Taie frumos și generos, o halcă mult mai mare decât a cerut clientul. Să fie, să prisosească. Pentru că dumnezeiul nu are decât o singură bucurie-n viață: să-și mulțumească hăcuiitorii. Despre moarte nu poate fi vorba pentru că, v-am spus, dumnezeii se cred veșnici cu totul. Ei nu știu să moară cu trup. Doar sufleteștelea. Se risipesc precum pământul răsfirat printre degete și purtat cu vântul nicăierilor.

Un căluț (după o povestioară larg răspândită)

Erau tineri și bucuroși să fie părinții gemenilor. Doi băieți aveau și semănau chiar mai mult decât seamănă îndeobște gemenii identici. Norocul părinților a fost însă că băieții aveau firi opuse încă din leagăn. Unul optimist, altul pesimist. Când s-au născut, primul a ieșit pesimistul. N-a plâns, n-a mișcat, n-a sughițat. S-a uitat în scârbă la doctor, care, de spaimă, era să-l și scape, și apoi la moașă, căreia i-a-nghețat sângele când a privit-o așa micu'. Mama nu l-a văzut bine, că era ocupată să-l nască pe-al doilea. Optimistul a țâșnit ca un crap de crescătorie, mare și fericit. Tuturor li s-a părut că bebelușul a chiuit, dar, din cauza nefirescului situației, au tratat acest incident ca pe o halucinație auditivă. După câteva ore, în care-au fost lăsați, regulamentar, în parcare de nou-născuți, i-au fost aduși mamei. Era fericită cu un ochi și-o juma' de inimă și speriată cu celălalt, respectiv jumătatea complinitoare. Cum o să-i deosebească ea? I-a desfășat, le-a căutat semne adjuvante pe trupuri, ce să mai, i-a-ntors pe toate părțile. Nimic. Și-a desfăcut cămașa, i-a pus pe fiecare la câte un sân și s-a pregătit să-i alăpteze. Unul a-nfipt în sfârc niște ochi dezabuzăți, iarălălalt a râs cu toate gingiile. Mama a-nțeles că feldeințele dumnealor au să facă diferența.

Și tot așa au și crescut, unul nemulțumit continuu, iar celălalt cu fericirea la purtător. Acum aveau șapte ani și venea Paștele. Părinții s-au dus la o margine de oraș, la hipermarket, să le ia cadouri băieților. Ca-ntotdeauna, au pierdut ore căutând prin rafturi, doar, doar vor putea să-l mulțumească măcar un pic pe geamănul pesimist. Măcar de data asta. De obicei, lua cadourile, le arunca și lor, și aducătorilor niște priviri îngrețosate, iar apoi le lăsa pe jos, călcând

imperial-ostentativ peste ele. Acum îi luaseră un trenuleț electric, știa că și-l dorește, un elicopter cu telecomandă și-o mulțime de jocuri deștepte. Când i-a venit rândul fratelui optimist, ce să vezi? Nu mai aveau nici un leu. S-au așezat într-un colț de magazin și-au început să plângă. Ba chiar s-au gândit să-i dea din cadourile celuilalt, dar se temeau de el și de dezamăgirile lui ascuțite.

Ajunși afară, au văzut pe stradă o balegă aurie, mare și aburindă. Și-au zis c-o iau și sacrifică un ambalaj din cadoul veșnicului nemulțumit, o pun acolo, încet, cu grijă, să nu se strice, și au la dispoziție o noapte, să inventeze o poveste verosimilă pentru optimist. Și cum vin primii bani, cum se revanșează față de copil. A doua zi, de dimineață, copiii se duc să-și desfacă darurile și să le cunoască. Pesimistul deschide, mai, mai să facă un atac de gălbinare, toate cutiile, atinge cu vârfurile degetelor cadourile, de parc-ar fi fost contaminate, le-aruncă pe jos, se ridică și pleacă spre camera lui, cu nivelul de mizantropie din sânge crescut până spre deversare. Pe hol, se ntâlnește cu frate-su, care-și luase cutia și dispăruse, dansând cu ea-n brațe. Acum alerge și cânta fericit. Se oprește, îl îmbrățișează și-l întreabă ce cadouri a primit. Pesimistul se uită la el hepatic și-i zice:

— Niște porcării, ca de fiecare dată. Țștia nu sunt în stare să ia ceva ca lumea. Dar tu ce-ai primit?

— Un căluuuț! Mie mi-au luat un căluuuț, dar nu știu unde-a fugit. Mă duc să-l caut.

Ușile

Bianca visase niște formațiuni ciudate, un fel de buchete mici de conopidă care aveau în mijloc un ochi albastru. Vorba vine că visase. Închisese ochii un pic, după ce se trezise, și-i apăruse năluca asta cu ochi neclipitor. Nu i-a deschis pe-ai ei, ceva o ținea bine în imaginea aia nepământească, însă și-a pus palmele peste față, apăsând cu putere pleoapele, de parcă ar fi vrut să-și tatueze astfel retina. Atunci, a dat de prima ușă. A simțit-o cu locul ăla din care înflorește palma în cinci. Pe pomete era. Mică, de lemn, cu ferecătură, ca ușile de sacristie de la bisericile de demult. Acum, avea două lucruri de făcut: să sară din pat, îngrozită, să sune salvarea și să ceară un medic de la spitalul de nebuni, cu doi zdrahoni pe post de ajutoare de imobilizare a pacientului aflat în criză, dotați evident cu o cămașă de forță nouă-nouță, ultimul răcnet, sau să pună mâna pe clanța veche și rece și să deschidă ușa, să vadă ce e înăuntru, ce își este înăuntru. Bianca a ales însă a treia variantă, cea femeiască, naturală, în firea firilor, cea pe care o alege orice femeie normală atunci când simte că are ceva pe față, ceva despre care nu știa. S-a ridicat din pat, și-a tras o pereche de șosete flaușate, cu un desen cu Moș Crăciun vizitiu la o sanie cu doi reni levitânzi, și-a încălțat oribilii papuci alb cu roz, care nu se potriveau defel cu roșul pletoric al șosetelor, și s-a-ndreptat spre baie, să vadă cu ochii ei în oglindă obrazul cu ușă. Își înfipsese toate cele zece unghii în mod egal în cele două palme aparținătoare, așa, să-și țină firea. Dar asta nu înainte de a arunca telefonul mobil în buzunarul halatului mediu-gros, c-avea cald în casă. În fața oglinzii a văzut un film al cărui scenariu cine naiba s-ar fi încumetat să-l scrie? Sau o pictură pe care și-ar fi dorit s-o poată semna ea, dacă ar fi avut vreun pic de talent. Dar trebuie să-i

înțelegem Biancăi nevoia de reper artistic pentru că în acel moment era o femeie față-n față cu nebunia manifestată practic, prin adăugări trupești de texturi complet necarnale.

În fața ei, în oglindă, era o femeie-casă, nu o femeie-femeie, cum credea ea despre sine. Avea o ușă-n frunte, deasupra sprâncenei drepte, aia de pe obraz, de-o simțise deja cu degetele și pentru care venise-n baie, una în ochiul stâng și una pe gât, pe carotidă, întredeschisă. Aia din frunte era dată de perete, aia din ochi era zăvorâtă, cea de pe obraz avea în stânga și-n dreapta doi străjeri îmbrăcați în zale, fiecare cu două sulite-ncrucișate în mâini, ambii incrustați în carne, de-aia nici nu-i simțise la pipăit, iar din aia din gât curgea un râu de lapte înspumat. Bianca privi tabloul ăsta, scena asta și nu înțelese nimic. I se păru și că prezumția de înnebunire ar fi hazardată, de vreme ce se simțea chiar bine. Scoase din buzunarul halatului telefonul, se uită la oră, văzu că-i bună, așa că-nchise telefonul de tot și-l băgă la loc, să nu cumva să sune și să-i zguduie lumea cea nouă. Apoi, trase de cordonul halatului, care se prăvăli pe gresie cu zgomot de carcasă spartă, și își văzu goliciunea până la brâu. O ușă pe umărul drept, alta sub sânul stâng și una în locul unde se dezleagă lumește copilul de mamă. Astea erau deschise toate de la vânt. Ea nu simțea nici o adiere, dar de la ce altceva s-ar fi putut mișca ușile astea? Atunci, a auzit un scârțâit venindu-i din spate și-a dus acolo mâna, să vadă ce-i. A dat de-o altă ușă pe omoplatul stâng, tot mișcătoare, dar c-o balama evident neunsă. A coborât mâna pe șiră și-a mai găsit una, între penultima vertebră și ultima. Nițel crăpată.

Nu se mai întâmplase până acum să nu-i ajungă oglinda. S-a uitat în jos, s-a și aplecat puțin, să caute de mai sunt uși. A mai găsit una ferecată pe interiorul coapsei drepte, una în spatele genunchiului, tot drept, câte una pe fiecare gleznă

și tot câte una pe unghia fiecărui deget mare de la picior. Alea două, ultimele, jurai că-s cavouri, mai ales că erau complet deschise, așteptându-și locatarii veșnici. Dar probabil din cauza poziției ciudate arătau așa. A vrut să facă o socoteală a ușilor, dar și-a dat seama că oricum n-are importanță. Dacă au ieșit atâtea dintr-odată, pot ieși altele oricând, ce conta câte sunt? Și-a zâmbit complice în oglindă. De-acolo, i-a-ntors zâmbetul o femeie care-avea o ușă de lemn, c-o cruce mică de fier pe ea, în locul unui incisiv. A deschis larg gura, s-a scormonit bine cu ochii, a băgat și două degete, pipăindu-și amigdalele, vâlul palatin și lueta, dar n-a mai găsit nici o ușă. Însă i-au dat lacrimile. Avea mâna amară. Între timp, prin ușa carotidei, râul ăla mic și nervos de lapte își făcuse albie în jos, printre sâni, și se vărsa în ușa din ombilic ca-ntr-o deltă de ocazie. Bianca se gândi că, atunci când s-o umple, ușa fermecată rânduia se va închide etanș, iar problema se va rezolva de la sine. Pentru că lumile astea venite de nicăieri trebuie să fie guvernate de niște legi perfecte, infailibile, ce naiba. Altfel, ar fi niște lumi oarecare, aproximative, ca aia în care trăise ea până-n dimineața asta, lumi în care, dacă-ți cresc niște uși în carne, iar unele dintre ele se izbesc de oase, cum, na, toți oamenii aud când se lovesc rău, atunci primul gând e c-ai înnebunit. Fals. Doar ai început să iubești sunetul viu de lemn pe os, ce mare lucru?

Deodată, Bianca auzi un pocnet. N-o durea nimic, dar a simțit că zgomotul vine de undeva de jos. A plecat ochii și-a văzut cum osul ei pubian a născut o ușă nouă, a deschis-o-ncet, sub pupilele dilatate ale femeii, iar din ea a ieșit un chiparos mic, mic, cât o crenguță de mărar tânăr. „Ah, Doamne“, își zise Bianca, „eu mă fac mai frumoasă decât pot suporta și, în loc să mă bucur, stau ca proasta și mă mir, mă caut și mă pipăi. Omul prost se pierde, indiferent de context, mi-e

limpede acum. Dă-i ceva, oricât de frumos, el se pișă pe orice minune.“ Și-ncepu dintr-odată să râdă și să plângă din tot corpul și din toate ușile, bașca număr triplu de balamale, că pe vremuri se făceau uși solide, nu ca acum. Laptele din carotidă i s-a vărsat în ureche, ușa din frunte a ieșit din țâțâni și i-a spart un colț de oglindă, străjerii obrazului s-au dezrădăcinat din pomete și i s-au înfipt, în cădere, în coapsă, adânc, sângerând amândoi și carnea ei de la sulițele alea-ncrucișate care-au făcut prăpăd în calea lor, că au tăiat și aerul dintre femeie și oglindă, și cădeau bucățile cu geometrii apocaliptice, zdrobind gresia din baie, ba chiar două au nimerit în ușile degetelor mari de la picioare, care s-au închis cu zgomot greu, de sarcofag, peste blocurile de aer spart, lacrimile Biancăi au inundat ușa de pe umăr, pe-aia de sub sân și s-au dus peste laptele din buric, sărându-l și diluându-l de-ai fi jurat că-i zeamă de varză, nu lapte de ușă, coapsa dinăuntru, șalele genunchiului și lemnele gleznelor se rupeau în așchii mărunte, oamenilor le vâjâiau sufletele, nimicul bun și nimicul rău se-amestecau și se-nchegau...

„Stai așa“, își zise Bianca, „încep să amețesc, să fabulez. Care oameni?“ Dar își dădu seama că asta a fost numai o ispită, întrebarea asta. Că, așa cum avusese tendința de-a număra ușile, când le descoperise, acum era gata-gata să-nceapă să se numere pe sine, să se piardă iar în certitudini. Pericolul era imens, așa că-și adună halatul de la poale, se-mbracă, nu se spală nici de răs, nici de plâns și în nici un caz de lapte, se duse înapoi în cameră, se dezbracă de tot, se-ntinse, își puse mâinile sub cap și căută în zare, prin fereastră. Dar până la zare, ochiul gol și ăla cu ușă s-au proptit în chiparosul mărunțel care crescuse cât un bonsai frumos, din ăla pe care-l faci cadou când vrei să pari o persoană specială. Își adormi Bianca, toată, ușă-n ușă.

Mut

5 ianuarie 2061, dimineață. Bucătărie în București. Iorgu-și sughe jeleul cu gust de cafea. Parcă nu se trezește ca lumea. Mai ia unul și-apoi renunță. Nu-și fac astea treaba ca lumea. Și se duce la cutia lui secretă, unde ține boabe de cafea. Fără o boabă din asta, ținută în gură până semnmoaie nițel pe margini, ca s-o poți zdrobi și roade, n-ai cum să zici că te-ai trezit. Iorgu are 60 de ani și e frumos. Și-a oprit înaintarea în vârstă când avea 40 de ani și i-a plăcut lui cel mai mult cum arată și cum se simte. Și-a cumpărat kitul „Vârsta mea preferată“, s-a ținut de tot ce ziceau ăia acolo, drajeuri, injecții, clisme și spălături stomacale, și-a mers. Așa a cucerit-o pe mama băiatului, o frumusețe șatenă, o tipă excentrică, dar înfiorător de excentrică, de-a vrut ea la 25 de ani să facă un copil. Lumea nu prea mai făcea, ce e drept. Trecuse moda asta, chiar dacă statul efectiv ți-i creștea el. Tu veneai numai să-i vizitezi când aveai chef și n-aveai alte treburi presante. Dar nu se știe cum naiba oamenii plecau de la copii cu niște firișoare de emoții negative, nu se găsisse antidot la ele, așa că prea puțini, nostalgicii doar, mai făceau copii. La ei fusese și mai greu, pentru că femeia plecase după ce născuse, la vreo săptămână. Când a văzut că-i curge lapte din sâni, s-a speriat cumplit, a chemat ambulanța farmaceutică, un fel de TIR foarte bine dotat, care-ți venea acasă la orice oră, când aveai nevoie de un medicament, a cumpărat pilula care oprea instant lactația, iar a doua zi dusă a fost. Acum, el ar fi trebuit să meargă să dea copilul statului, să-i stabilească șaptezeci și cinci de comisii de specialitate programul de vizitare și să-și vadă de viață. Dar Iorgu a vrut să-l crească el pe Nae. Asta a presupus numeroase anchete, dosare de zeci de metri și interogatorii la douăsprezece comisii

superioare ălor de specialitate. A ajuns la Curtea Supremă pentru Copii și-a reușit să-l ia pe Nae de tot acasă. Dacă se gândea el bine, era cea mai mare reușită din viața lui. Bine, statul tot își trimitea specialiștii de câteva ori pe zi la verificare și suport, un fel de mentenanță pentru copii, în primii cinci ani. Pe urmă, vizitele s-au mai rărit. Dar Iorgu dădea zilnic un raport asupra stării lui Nae, iar acum, c-avea băiatul 16 ani, ăștia veneau să vadă cum stă treaba numai de cinci ori pe săptămână, dintre care o dată în weekend. O săptămână, sâmbăta, una, duminica.

Nae era în ultimul an de facultate, ceea ce pe Iorgu nițel îl speria, alt nițel îl umplea de admirație. Pe vremea lui, oamenii pierdeau mult timp cu școala. Nae învăța foarte bine, făcea trei universități în același timp: una în Franța, una în Anglia și una, normal, în Statele Unite. Era eminent și nu ieșea din camera lui. Nu era nevoie, nu mai era ca pe timpul tatălui, când oamenii se duceau la școală. Acum, făceai totul din pat, nu mai trebuia să te duci nicăieri. Nici nu mai existau cursuri în forma aia învechită, cu profesor, studenți, amfiteatre. Erau niște birouri cu panouri de comandă. Marele noroc al lui Iorgu, în ce privește vizitele specialiștilor în creșterea copiilor, fusese tot Nae. Ieșise băiatul așa de bine la testele ăstora, că efectiv au acceptat până la urmă că tac-su chiar nu este un pericol pentru dezvoltarea lui, chiar dacă pornise așa și-așa, lucru vădit în alegerea dezastruoasă a numelui copilului. Absolut toți copiii care se născuseră în ultimii douăzeci de ani aveau o cifră printre literele numelui. Să fii atât de refractar la civilizație și modernitate încât să refuzi asta fusese motivul pentru care l-au verificat pe Iorgu până și la ADN. Au înțeles însă că e o fire să zicem artistică și are nevoie de repere din trecut. Iorgu le-a și zis că e pasionat de istorie și de civilizațiile vechi, îndeosebi de aia în care el însuși se născuse. După ce i-au luat sânge, probe de urină

și fecale, l-au crezut. Mestecase boaba de cafea și se simțea copil. Își aducea aminte când se pregătea el pentru școală și intra dimineața în bucătărie, unde mă-sa îi făcea sendvișurile, în timp ce mai lua o gură de cafea cu lapte. Cafea adevărată, cu lapte adevărat. Iar la pachet îi puneă cașcaval, salată verde, castraveți și felii de roșii, uneori chiar și șuncă presată, chestia aia interzisă prin lege încă din 2020, din cauza efectelor procesării cărnii asupra sănătății populației. Îl găsisse pe tipul din Columbia, care avea trei arbori de cafea în curte, pe internet. Ăsta, alt nostalgic. Îi creștea fiindcă-i aminteau de tac-su. În fine, columbianul îi prăjea boabele, i le ambala și i le trimitea lui Iorgu prin poștă. Și-așa reușeau amândoi să-și guste dorurile de părinți în fiecare dimineață. Lăptuci, castraveți, roșii nu mai existau. Nici piețe nu mai erau. Comandai online niște capsule gelatinoase, cu gust de dovlecei, urzici, ștevie, lobodă sau unișor, dacă te-apuca pofta de verzituri. Îți veneau imediat acasă.

Auzi ușa de la camera băiatului și ridică ochii. Nae intră în bucătărie și se uită la tac-su cu un zâmbet milos. Iar mirosea a boabele alea ciudate. Dar nu-i zise nimic. Nae nu vorbea. Scottea din când în când niște icnete, dar nu mai mult. Iar pentru că sughițul și strănutul i se păreau chestii barbare, își comandase niște vaccinuri antistrănut și antisughiț. Iorgu îi zâmbi și el băiatului și-i zise „Bună dimineața!“. Nae clipi și fugi la baie. Iorgu mai luă o boabă de cafea, dar nu fără să se gândească la inimă. Gata, asta e ultima. Își aminti cum îl certa mă-sa când era adolescent, că stă toată ziua pe tabletă, și-apoi, când tabletele au ieșit din modă, pe telefonul mobil. Cum se cocoșase el de copil, stând chircit peste display, și cum îl căina mă-sa, zicându-i „Quasimodo, băiat frumos“. Își reparase cocoașa mai târziu, când mă-sa nu mai era. Surâse adunat, cu boaba lui cea nouă, amintindu-și de vorbele ei, de grija ei, de spaimele

ei. Acum, era atât de simplu. Nu mai erau telefoane mobile și nici laptopuri, cât despre computere, numai la muzeul de istorie. Toată lumea avea implantat un dispozitiv de comunicare în cap și, numai cu puterea gândului, puteai accesa, transmite și primi informații. De-aia nici Nae nu mai vorbea. Începuse din anul de dinaintea intrării la cele trei universități, când avea atât de mult de-nvățat, că nu mai putea pierde vremea cu deschiderea gurii. Dar Iorgu își zise că era bine că Nae încă mai zâmbea. Altfel, în afara spălării pe dinți și deschiderii medii, pentru introducerea capsulelor alimentare, nu-și folosea gura. Chiar n-aveai timp să vorbești ori să scrii. Doamne, gândi Iorgu, să scrii! Ce bătrân sunt, bine că nu știe nimeni de stiloul meu și nici de călimară, că m-ar crede ieșit din minți.

Se-mbracă lejer, erau vreo 18 grade afară, și ieși. I se păru că unul dintre copacii ăia din fața casei, concepuți în laboratoare special pentru a filtra aerul de o mie cinci sute de ori mai performant decât copacii în care se urca el când era mic, miroase a zarzăr înflorit. Și-i dădură lacrimile, dar nu de tot, că avea deja un sistem propriu și infailibil de sugere a lor imediată. Era extrem de periculos să plângi, te denunța cineva și te arestau imediat pentru dezechilibru psihic. Iar Iorgu nu voia să-l lase singur pe lume pe Nae, chiar dacă băiatul n-avea nici o nevoie de el. Totuși, chiar dacă nu-i vorbea, în fiecare dimineață Nae intra pe ușa bucătăriei, să-l vadă, și-i zâmbea. În fiecare dimineață. Iar asta, asta n-avea cum să-nsemne altceva decât că Nae îl iubește.

Lângă venire, către plecare

Petra făcea cuibar din frunze de ștevie. Să culce rațele. Avea trei ani, cu tort îi făcuse, și credea că rațele fac ouă în somn. În fiecare zi le făcea cuibar și le-ademenea, dar nu reușise niciodată să le culce. Nu era tristă Petra, nu se supăra pe ele. De fiecare dată, încerca alt cântec pe rațe. Unul dintre cântecele alea trebuia să fie ăla bun. Era cald și-n ziua aia și crescuse ștevia cât frunzele de hrean, alea de și le punea mă-sa-mare pe frunte când o durea capul. Tot ea îi spusese fetei să facă oricâte cuibare vrea, că ștevia-i bătrână de-acum, nu se mai mănâncă, abia în primăvara viitoare, când o ieși aia nouă. Petra dormise cu mă-sa și-o speriasse rău de dimineață. Îi zisese, la scolare: „O să vină Paștele și pe urmă o să vină liniștea.“ Femeia sărise din pat și se uitase la copilă ca la o arătare. În urllet se dusesse la mă-sa să-i spună că prin copilul ei vorbește cineva. Bătrâna, că Petruța o făcuse pe fie-sa, și după aia o iertase Dumnezeu, la 56 de ani, făcea dulceață de căpșuni, în curte. Nu s-a uitat la fata ei, când a auzit-o cu prostia asta cu vorbitul prin copil, doar și-a strâns mai bine basmaua la ceafă, că asuda de la aburii dulci. „Viu acu’“, atât i-a spus. A dat focul încet, s-a-ntors, a trecut pe lângă fata ei și s-a dus în casă.

Copila stătea în mijlocul patului și se uita la fereastră. Din prag, bunica a văzut două fuioare de lumină care ieșeau din ochii fetei, făceau arc peste pat și peste masa mare, cu patru scaune, treceau prin geam și se opreau în prun. A pornit încet, din ușă, către pat, a luat-o pe Petra-n brațe și i-a-nchis ochii. A pus-o ușor pe pernă, a-ntors-o cu fața la perete și-a-nvelit-o. Fetița a oftat și-a dormit departe. Petruța a ieșit încet, a-nchis ușa și s-a dus la dulceața ei. Lângă aragaz, fie-sa, îmbrăcată într-o rochie albastră cu buline albe cât măslinile, stătea pe scaun și se chinuia să nimerească prima

gaură de pe bareta sandalei roșii, cu toc turn. Cu o mână voia ea să facă asta pentru că în cealaltă ținea țigara. Își prinsese părul în coc, dar la ceafă nu și-l aranjase ca lumea. Avea scăpate câteva şuvițe care o făceau să pară sălbătică. Era frumoasă fata ei, copil de bătrânețe, singurul copil, venit când Petruța își uitase rugăciunile în care plângea cerând copil. De fapt, fata asta nici nu știa altceva decât să fie frumoasă. Bătrâna se gândi că-i vina ei, că i-a pus numele Lia, iar Lia, de la prea multă frumusețe, se poate zăpăci de cap și să nu mai știe nici un drum. Și așa și fusese, numai că nici nu-i trebuise Liei altul, era frumoasă și se bucura tot timpul de frumusețea ei. De tot restul însă se minuna. Și de copil, de care aflase c-o să vină pe lume cu vreo trei luni înainte să-l nască. Venise râzând la mă-sa, îi luase mâna și i-o pusese pe pânțelele mic în care, de dinăuntru, cineva dădea cu pumnii și cu picioarele. Lia râdea, iar Petruța s-a gândit că trebuia să fie și-o mamă tânără în casa aia, chiar dacă mama de bază tot ea o să fie, iar Lia o să se joace, când o să aibă ea chef, cu copilul. Și așa și fusese, dar fusese bine, că mama-mare are multă treabă, iar mama-mică e odihnită bine și e plină de energie, numai bună să joace fetița.

Petruța zâmbi spre amintiri, o dădu pe fie-sa la o parte, mută scaunul și se-apucă să amestece încet în dulceață, să nu se zdrobească fructele, că iese gem. Lia s-a ridicat victorioasă, găsisse găurile cele bune de pe barete, și-a luat geanta, și-a netezit frumos rochia, a pupat-o pe mă-sa și-a plecat cantotdeauna, fără să spună ceva. La fel și venea și din cauza asta aveai impresia că e cu tine tot timpul. Bătrâna s-a așezat pe scaunul cald și s-a uitat spre curte. A văzut încolăcit în prun un șarpe strălucitor, undeva pe-o cracă de sus. N-a mai dat focul încet sub cratiță, a sărit din locul ei și-a alergat într-acolo. S-a dus aproape, aproape, chiar sub pom, și s-a uitat în sus. Pe cracă nu era nici un

șarpe, era lumina aia care țâșnise mai devreme din ochii Petrei. Se răsucise bine-bine, se-mpletise cu ailaltă, că două fuseseră, din amândoi ochii, și acum stătea la soare. Bătrâna o vedea cum respiră, ca oamenii. În rest, prunul era la fel, nu să zici că ți s-au luat mințile. Dar Petruța nu se temea de asta, începuse să vadă și să audă tot felul de nevăzute și de neuzite și știa de-acum că are să vină ziua cât de curând.

Deodată, auzi pași mici alergând către ea. Petra se trezise și-alerga în pijama prin țărână. S-a dus drept în brațele mă-sii-mari și, ridicată, a dat capul pe spate și s-a uitat unde se uita Petruța. „Uite miez“, a zis ea și-a-ntins mâna, cu degetul arătător împungând căldura. Arăta spre craca aia cu luminile-mpletite șarpe. S-au uitat amândouă și-au văzut cum lumina aia respira liniștită, încolăcită pe coaja subțire de prun. „Vezi casa mea, o vezi?“ a întrebat fetița, mișcând degetul înainte și-napoi. „O văd“, a spus bătrâna, „s-o lăsăm să doarmă, că și tu ai dormit“. S-a-ntors, cu fetița în brațe, pe sub pomi și printre răzoare. I se părea că e o pasăre cu un pui pe spate, aripă peste aripă. S-a și uitat la umărul stâng, să vadă dacă nu cumva i-au crescut pene. „Zburăm“, a zis Petra și și-a desfăcut brațele în brațele bunică-sii.

Când au ajuns în bucătăria de vară, mirosea a dulce ars. Petruța a stins focul, s-a uitat în cratiță și-a văzut o magmă rubinie. A dat-o deoparte și-a lăsat-o la răcit. A scos pâine și unt, a tăiat și-a uns două felii de pâine. Petra i-a arătat că vrea dulceață din aia fierbinte și afumată. Petruța a luat o lingură și o farfurioară și-a scos acolo puțină dulceață, să se răcească mai repede. A gustat-o și-a văzut că era bună. I-a pus copilei câteva picături pe fiecare felie și i le-a-ntins. Petra a apucat pâinea cu unt și cu rubinătură, a mușcat, a ținut în gură fără să mestece, apoi a înghițit. „Tu o să te duci la casa mea, bunică. Vezi c-am lăsat poarta deschisă. Dar nu pleci acum. Acum mergem să facem cuibare, să

culcăm rațele, să ouă.“ Petruța a zâmbit iar, s-a uitat la gura copilei, apoi la picioarele ei, și-a văzut c-avea pe tălpi un praf auriu care pulsa.

Douășpe jumate, șapte fără zece

A intrat în casă încet, speriată un pic de gândul care-o tot cuibărise-n concediu: că-nchisese ușa la dormitor și uitase acolo o pisică. Fără apă și mâncare, n-ar fi avut cum să reziste o săptămână. Dar când le-a văzut pe toate la ușă, a răsuflat ușurată. S-a gândit că puține lucruri pot să te facă să te simți mai bun și mai responsabil decât a evita o crimă. Și fiindcă tocmai scăpase de statutul de ucigaș din pură prostie, nicidecum cu premeditare, Augusta a fost în stare să observe că pisicile răsturnaseră cutia cu trei sute de bețișoare de urechi, trăsese răfa de masă și-o înghesuiseră după ușă, dăduseră pernele jos din paturi și spărseseră două ghivece, unul cu ardei usturați și celălalt cu busuioc. Perfect, asta-nsemna că a doua zi de dimineață trebuia să se-apuce de-o curățenie zdravănă. A măturat bețișoarele, cioburile și pământul, a pus răfa de masă la spălat și-a schimbat fețele de pernă, le-a urcat în paturile de drept, s-a spălat pe mâini și s-a culcat.

S-a trezit buimacă și fără nici un chef de șmotru, dar viața nu e pe chefuri, așa că și-a băut cafeaua repede și s-a apucat de treabă. A-nceput cu bucătăria, unde, pe cuptorul cu microunde, avea un ceas necesar. Electronic, cu cifre mari, le vedeai din orice loc ai fi fost. Îi dădea ei senzația tot timpul că știe pe ce lume se află. O regula cumva, iar asta nu e deloc lesne atunci când te cheamă Augusta fiindcă ai tăi au fost mereu niște snobi care-au făcut tot ce-au putut să iasă din rândul lumii, și felul ăsta de viață al lor nu te-a ocolit niciodată, încă de la naștere. Toată lumea care n-o cunoștea se aștepta să fie o doamnă uscată și ațoasă, ba nu, o domnișoară bătrână. Problema era că Augusta nu fusese niciodată o domnișoară, numele ăsta prețios o făcuse să fie o doamnă de când era o fetiță. Acum îi venea să râdă când se

gândea cum o strigau ai ei când era bebeluș. Era sigură că-i spuneau numele tare și clar, s-audă lumea ce nume special i-au pus ei copilului, ce deosebiți sunt ei de tot restul. Ce era cel mai rău e că ea însăși se striga Augusta, și din cauza asta dezvoltase o formă de străinie atât de strânsă cu sine, că părea o apropiere. Pe la 20 de ani, se dusesse singură la psihiatru, când își dăduse seama că ea era ea, iar Augusta era Augusta. Stătuse vreo trei ore acolo, iar doctorul a dezamăgit-o tare: a lăsat-o să plece fără diagnostic, spunându-i că e o artistă a absurdului, dar n-are nimic de speriat la cap, clinic vorbind. Augusta suferise zece ani, timp în care mai vizitase și alți doctori, în speranța că unul se va milostivi și-i va da un diagnostic și măcar o schemă de tratament medicamentos, poate o va trimite și la terapie, dar nimic. Parcă erau vorbiți, toți îi spuneau chestia aia cu absurdul, iar ăla de la Londra, pentru care făcuse cinci ani un modul complex de limba engleză, ca să-l poată vizita și să-l facă să-nțeleagă care-i treaba cu ea, o mai și felicitase. Zisese chiar că e absolut încântat să cunoască o asemenea persoană. Distrusă, Augusta se-ntorsese-n țară, făcând bilanțul în avion: măcar învățase engleza. De-acum, putea fi nebună-n două limbi.

S-a apucat să spele întâi vasele pe care le lăsase la plecare în chiuvetă. De-acolo până la cuptorul cu microunde n-a mai fost decât un deget. Numai că nu băuse destulă cafea, iar mâinile ei nu se treziseră de tot. A răsturnat ceasul, care nu s-a oprit în nici una dintre cafetiere, că avea două, una cu pastile, pentru bărbatu-său, și un filtru normal, pentru ea, ci s-a oprit pe parchet, după câteva învărtituri acrobatice. L-a ridicat și l-a șters cu laveta de bucătărie, dar ora lui nu mai era și ora ei. Arăta 0.00. L-a-ntors cu spatele și-a văzut acolo cinci butoane. Le-a apăsat pe rând și simultan, dar nu se mișca nimic la ceas. Se-ncăpățâna s-arate, cel mai probabil, începutul lumii. Lasă, s-a gândit

ea, vine bărbatu-meu și-l potrivește. L-a pus la loc, pe cuptor, și s-a apucat să spele aragazul. Când a terminat bucătăria, s-a dus în casă, a dat cu aspiratorul, a șters praful, a spălat pe jos, baia, cu oglindă cu tot, a periat pisicile și le-a pupat pe gâturi, unde le plăcea lor, și între urechi, și-a făcut un duș și s-a-ntors în bucătărie, să fumeze o țigară. Acolo, a văzut că era ora 2.00. S-a speriat, a sărit de pe scaun și și-a căutat telefonul mobil. Cum naiba să fie două? A simțit brusc cum ametește. S-a ținut de perete, și-a sprijinit capul pe el, că era rece, reglator, și a-ncercat să iasă din starea asta de ora două noaptea, dar soare afară. A simțit că are optzeci de ani, părul alb, reumatism, sânii căzuți, monturi, că e nițel cocoșată și că o doare inima. Când și-a dat seama că nici nu mai vede bine, dar deloc, deloc bine, și-a adus brusc aminte că a scăpat ceasul pe jos și s-a resetat. A oftat lung și-apoi a-nceput să respire sacadat. S-a prelins pe perete, a-ntins mâna după țigări și brichetă și-a fumat trei, una după alta. Era clar, doctorii ăia fuseseră toți niște diletanți, trebuia să caute unul bun, care să-i dea medicamente.

S-a ridicat, a făcut o limonadă, s-a așezat pe scaun și-a mai fumat o țigară. 2.30. Nu s-a uitat la ora de pe telefonul mobil, l-a luat și s-a dus în casă. A deschis computerul, să-și pună muzică. Ceasul computerului arăta că e zi, că e devreme, că dăduse casa cu fundu-n sus în timp record, că era o femeie normală și, mai presus de orice, eficientă. A găsit un cântec care-o făcea mereu să danseze, apoi altul și altul. Din ce dansa, din atâta sendepărta de oboseala fizică de la șmotru, dar și de aia de la spaima cu soarele după miezul nopții. Când s-a simțit odihnită ca după un somn de zece ore, i s-a făcut foame. Afară se-nnoptase, dar în bucătărie era deja a doua zi. Ceasul arăta că se luminase binișor. Augusta s-a uitat pe geam și parcă, parcă a văzut cum dă să iasă soarele. A lăsat mâncarea pe masă și s-a dus în camera ei. Acolo,

ieșiseră deja și Luna, și stelele. Până a doua zi de dimineață, în cameră, și până seara, în bucătărie, a mers tot timpul, fără să se așeze o clipă. Când s-a oprit, să bea din limonadă, că purta o sete de deșert bătrân, a văzut că avea o mână albă și o mână neagră. S-a uitat în jos, picioarele erau tot unul alb și unul negru. S-a dus râzând la oglindă, s-a dezbrăcat și și-a mângâiat, apucând carnea între degete, tot albul cu tot negrul și apoi invers. Pielea ei era la fel pe tot corpul, numai că partea albă mirosea a caprifoi, iar aia neagră, a vin roșu. Părul îl avea portocaliu și cârlionțat bezmetic. S-a strâmbat în oglindă, încrețindu-și nasul, scoțând limba, făcând mișcări de dans tribal. Își mirosea când o mână, când alta, dădea capul pe spate mult și se uita pe geam, peste cap, în timp ce se legăna. Afară era jumate zi, jumate noapte. Înăuntru era înăuntru.

PERVAZUL III

Albă

— Cu ce naiba să mă-mbrac?

— Păi, depinde de starea pe care-o ai și de ce vrei să faci cu ea: o arăți sau o ascunzi.

— Mă grăbesc acum, nu-mi pot identifica starea, n-avem reperul ăsta. Hai să găsim cu ce să mă-mbrac și, în funcție de asta, să pornim, măcar la suprafață, o stare nouă, echilibrată să fie, că am o întâlnire profesională pe după-amiază.

— Bine. Deschide dulapul, să ne uităm.

— Ia și-alege, combină, creează. Vezi să mă faci liniștită.

— Au, ce frumoasă-i bluza asta albă, cu decolteu-ogivă.

— Nu pot s-o iau, trebuie s-o las la descărcat.

— La ce?

— La descărcat de supărare. Am purtat-o o singură dată, într-o zi în care, după ce că eram neagră de durere, a mai trebuit să mă și prefac vreo șase ore că sunt nu bine, ci chiar foarte bine, mulțumită, bucuroasă, fericită. Și toată otrava aia s-a dus în bluza asta albă, de-aia nici n-o mai pot atinge. Da, știu, o să mă-ntrebi de ce n-am dat-o sau n-am aruncat-o. Nici pe mine nu m-am dat de pomană și nici nu m-am aruncat. M-am lăsat la descărcat, așa cum fac și cu ea. Numai că pe tine ești obligat să te porți, n-ai ce face, însă cu obiectele care-ți amintesc de suferință ești rău pentru că-ți permiți să fii rău. Las-o acolo, să-i treacă și ei de prostia mea, să mă ierte. Vezi de altceva.

Și de ce nu ești?

Făcuse dulceață de trandafiri și-o lăsase la răcit. Se uita la tufele care năpădiseră gardul dinspre biserică și-ncerca să calculeze în gând câte borcane vor mai ieși. Și, lucru dificil, de unde să facă rost de câteva kilograme bune de zahăr și măcar vreo zece lămâi. O aștepta în vizită pe Melania, doctorița cea nouă. Fusesse la consultație, îi plăcuse de ea și-o invitasese la o cafea și-o dulceață. Să-nceapă să se simtă acasă în orașul lor mic și bătut de praf. S-a apucat să șteargă masa din curte, a pus o față de masă brodată, a scos carafa de sticlă din vitrină, a umplut-o cu apă proaspătă și-a pus la răcit, pe-o farfurioară, un pic din dulcele fierbinte. De-acum putea să vie musafira.

Nici n-a apucat să termine gândul, c-a și auzit strigăt la poartă. S-a dus în fugă s-o primească. Melania arăta ca o actriță americană: îmbrăcată ca-n revista *Cinema* și machiată ca pentru o ședință foto. Ba parcă și un pic peste. Albastru intens la ochi, arcadele stăteau să se prăbușească, buzele rujate abundant, sprâncenele înnegrite strașnic și obrajii înmuiați tot în ruj, că fardurile de obraz se luau numai dacă te-atingeai un pic cu mâna. Era o apariție, ce să mai. S-au așezat la masă și s-au apucat de povești. Și-a dus aminte că-și lăsase fetița, un ied de patru ani, auriu și năzdrăvan, sub nuc, să-și culce păpușile la umbră. Dar când să se ridice, să vadă ce-i cu ea, copila a apărut brusc lângă ele. Mama a prezentat-o pe musafiră și-a invitat-o pe aia mică să se-ntoarcă la păpuși. Însă copilul n-a dat nici un semn de plecare. S-a așezat pe scaunul din fața Melaniei și-o privea vrăjită. Degeaba i-a zis mama de câteva ori că n-are de ce rămâne acolo, s-asculte discuțiile dintre doamne, că nu-i frumos și nici interesant. Fetița făcuse ochii mari și nu-și muta cu nici un chip privirea de la

fața musafirei. Mama a renunțat într-un final, c-a văzut limpede că n-are cu cine.

Melania nu se omora după copii, dar și-a zis c-ar fi frumos să bage un pic în seamă odrasla gazdei sale. Așa că a privit-o cu un interes bine mimat și i-a zis cu blândețe:

- De ce te uiți tu așa insistent la mine, micuț?
- Pentru că ai fața plină de culori.
- Țsta e machiaj, drăguța mea.
- Dar de ce ți-ai pus pe față toate culorile alea?
- Eee, ca să fiu mai frumoasă.
- Și de ce nu ești?

Colivă pentru domnu' doctor

Greta se trezise de dimineață cu genunchiul țeapăn. Mai erau câteva zile până la operație, se temea, cum naiba să nu se teamă?, dar făcuse tot ce-i spusese doctorul să facă pentru a se pregăti. Chiar azi venea medicul s-o viziteze, că era om cumsecade și-nțelesese că-i e tare greu să se ducă ea la cabinet. Greta se gândea să-l primească așa cum se cuvine pe omul ăsta bun, pe bisturiul, acul și ața căruia urma să-ncapă în curând. Așa cum o putea, o să-i facă o prăjitură. Stând în cur pe scaun, în bucătărie, întorcându-se de la masă, la dulap, la chiuvetă și la cuptor. Se descurcă ea, n-ar fi prima dată când ar trebălui cu dureri și-anchilozări. O negresă ar fi cea mai potrivită. Toată lumea iubește negreșele, doctorul nu poate face excepție. Numai să nu fie alergic la cacao, că multă lume e-n ultima vreme. Mai bine să-i dea un telefon, chiar dacă strică surpriza. Decât o surpriză de care omul nu se poate atinge, mai bine o știută dorită, pân' desară așteptată cu apă-n gură.

Caută telefonul, formează numărul, sună, nu răspunde. Na, tocmai acum, când avea nevoie de răspunsul lui, să știe ce are de făcut. Abia apucă să-l lase jos, că-ncepe să sune:

— Da, Greta, s-a-ntâmpnat ceva?

— Nu, nimic, domnule doctor, rămâne pe diseară la șapte, da?

— Sigur, cum am vorbit.

— Știți, aș vrea să vă fac o prăjitură, o negresă v-ar plăcea?

— Greta, n-am vorbit noi că stai în pat? Nu de-aia vin eu la tine, și nu tu la mine? Cum e piciorul?

— Prost, cum îl știți, dar mă descurc eu, știu să mă protejez și să fac mișcări puține, să nu crească durerea. Chiar mi-ar face bine să fac ceva, nu să stau în pat și să mă gândesc la durere și la operație.

— Of, Greta, nu mă-nțeleg eu cu tine! Diseară o să fiu terminat de oboseală, am azi operație după operație, așa că nimic n-ar fi mai potrivit decât o colivă, zice doctorul râzând.

— Bine, domnule doctor, ne vedem diseară.

Greta caută în sertarul cu cereale, dă de-o jumătate de pungă de arpacaș, nucă și lămâi avea, zahăr desigur, se-apucă de spălat boabele, le pune la fiert. Coliva ia timp, nu ca negresa. Dar ce se va bucura el când va vedea că-l primește cu ce și-a dorit.

Restu' completezi mata

Laura își fumează în fiecare dimineață cele cinci țigări învoite cu doctorul. Are 65 de ani, a terminat de-mbătrânit pe la 40, dar fumatul intensiv și-ndelungat a început să-i facă probleme. Așa că are voie cinci bucăți la cana de cafea de dimineață și încă două la aia de după-amiază. S-a enervat un pic la-nceput, în sensul că n-a avut chef vreo lună să deschidă nimănui ușa, de era să-l rateze și pe poștașul care venise regulat, cu pensia. Acum se obișnuise cu regimul. Totuși, de când se știa, o deranja țârâitul telefonului. Îl ura pe ăla fix, iar mobil își luase abia de un an. De când cu dieta asta subțire-n tutun, iritarea crescuse și rămăsese așa, chiar și după ce-a început să răspundă totuși la ușă. Așa că atunci când a auzit telefonul, s-a crispat, ca de obicei, și-a răspuns rece. Era medicul de familie. „Săru' mâna, doamnă, vă rog mult să treceți pe la cabinet zilele astea. Ăștia de la casa de asigurări ne obligă să completăm niște formulare noi pentru fiecare pacient înscris. Când puteți?” Laura îi zice că vine pe la două, dacă-i convine și lui. Îi convenea, că atunci termina programul și trebuia să plece pe teren. „Dar mama?” întreabă Laura. „Că mama nu se poate deplasa, știți bine.” Dar doctorul, politicos și amabil ca de obicei, îi zice că merge el acasă la mama chiar azi. Pe la trei, au sfârșit ei de completat ultradetaliatul formular care numai ce-ai văzut prima dată când ai ajuns în lume, moașa sau medicul, nu te-ntreba. Au ieșit din cabinet și-au plecat pe jos la Elvira, mama Laurei.

Elvira avea 94 de ani și se ținea frumoasă rău. Nu-i dădeai 70. Numai picioarele o cam dureau în ultimul timp și de-aia nu mai putea ieși din casă. O înfiase pe Laura de când avea fata șapte ani. Ar fi înfiat-o de când s-a născut, dar soră-sa n-a vrut să i-o dea, chiar dacă era al nouălea copil, iar ei erau

strălucitor de săraci. Elvira a convins-o totuși înainte să meargă fata la școală s-o ia din sat, s-o ducă la București, să-nvețe carte, că era deșteaptă ca focul, și s-o-nfiece. Și-a fost bine. Laura chiar a-nvățat foarte bine și-a și ajuns la fel de bine, numai pe munca ei. Și-a făcut rost. Sigur că știa că e-nfiată, dar nu avea altă întrupare a cuvântului „mamă“ în afara râsului molipsitor al Elvirei. Iar mamă mai mamă decât Elvira cu greu poți să găsești. I-a crescut-o Laurei pe Sonia și-i iese soarele când le vede sau vorbește despre ele. Fetele ei. Dacă ar fi nevoie, pentru ele, ar fi în stare să-și crească numai cu gândul un rând de picioare noi, s-alerge. Când le vezi la un loc, simți că dragostea e ceva ce poți atinge cu mâna.

Laura și doctorul au ajuns repede, iar Elvira i-a primit cu dulceață de fructe de soc, apă rece și cafea amară. Au vorbit un pic, iar doctorul a scos formularele din servietă și și-a cerut scuze pentru cât sunt de stufoase. Lumea din cartier îl preferă ca medic de familie întâi pentru că e foarte bun, apoi fiindcă se poartă elegant, ca pe timpuri. Elvira i-a zis „Facem“ și i-a turnat cafea în ceașca albă. Doctorul a gustat, a tușit și-a cerut nițel zahăr, spunându-i firav Elvirei că recomandarea casei de asigurări este ca la completarea formularelor ăstora să nu mai fie nimeni de față, în afara medicului și-a pacientului. „Aș! Fata mea rămâne aici, n-am secrete față de ea. Și nu completez eu nimic. Mata mă-ntrebi, iar eu îți răspund și scrii.“ Doctorul s-anvoit, cu o ușoară aplecare a capului, și-au început. A întrebat-o pe Elvira despre bolile copilăriei, despre părinți, frați, surori, ce fel de boli grave au fost în familie și pe ce ramuri, ascendente sau colaterale, câte operații a făcut și de ce fel, câte sarcini, câte avorturi – aici, Elvira a clipit strâns, dar scurt, și-a înghițit un nod pe care-l născuse ea însăși în tinerețe, când aflase că n-o să poată face copii –, ce obiceiuri alimentare are, dacă fumează, dacă bea, dacă are alergii și la ce anume, dacă are

obiceiul să ia medicamente de capul ei și multe, multe altele.

A răspuns liniștită și cu toate amănuntele pe care le avea la toate întrebările. Apoi, vede cum doctorul dă două pagini înapoi, își drege vocea de trei ori și-ntreabă sugrumat parcă:

— Câți parteneri ați avut?

— Cum adică parteneri? Parteneri de ce?

— Parteneri de viață, adică parteneri sexuali, mai mult șoptește doctorul, ușurat c-a reușit să pronunțe totuși ultimul cuvânt.

— Păi, de viață sau sexuali? îl interoghează profesional Elvira.

— Sexuali, doamna Tomescu, zice doctorul și se uită-n jos, strângând pixul între degete.

— A. Trei cu cununie, restu' completezi mata.

„Numai tu, Vasile“

Nea Vasile, ca orice domn de vârstă, educația, carevasăzică și obiceiurile ce rezultau de-aici, era bărbatul casei. Trebuia s-aducă banii. În rest, viața, asta-nsemnând casa și familia, nu mai erau treaba lui. Tanti Marioara se ocupa de copii și de gospodărie, ca orice femeie de vârstă, educația, carevasăzică și obiceiurile născute și crescute de-aici. Numai că tanti Marioara a-nțeles, e drept, nu de la-nceputurile căsniciei cu nea Vasile, ci mult mai târziu, când treburile casei o covârșiseră și nu le mai putea face față, că soluția e simplă și landemână. Debutul fenomenului pe care l-am numit de cum am aflat de el „Numai tu, Vasile“ s-a produs într-o perioadă pe care tanti Marioara începuse s-o urască în ultimii ani, pentru că nu-i mai aducea nici o bucurie: sărbătorile. Fie că era Crăciun, fie Paște, ea era asediată de curățenia pe care trebuia s-o aplice casei lor bătrânești și uriașe și de numărul mare de feluri de mâncare pe care le avea de făcut, că, deh, așa faci de sărbători.

Era deja Ajunul Crăciunului, seara, iar tanti Marioara nu mai prididea cu treburile. Când l-a văzut pe nea Vasile venind acasă, agățându-și paltonul și pălăria-n cui, a avut un fel de hierofanie: în ochii lui creștea un lighean de maioneză. L-a lăsat să se dezbrace de hainele bune, să și le ia pe-alea de casă, i-a dat să mănânce, l-a-ntrebat ce-a făcut pe unde-a fost, discuțiile casnice obișnuite. Și, pentru că l-a văzut binedispus, l-a-ntrebat dacă nu poate el să facă maioneza pentru salata de boeuf. Nea Vasile a clipit mărunț și des, a zis că se simte novice, dar o să-ncerce. Nevasta i-a pus în față zece gălbenușuri, cinci fierte și răcite, cinci nefierte, o lingură de sare, cu vârf, zeama de la două lămâi, un pahar care era cam jumătate cu sifon rece și două sticle de ulei de floarea-soarelui. L-a așezat pe nea Vasile

în fotoliul lui preferat, în casă, nu-n bucătărie, ca pe slugi, i-a pus ingredientele pe-un scaun, i-a așternut un ștergar în poală, peste el a pus ligheanul, i-a dat o furculiță, să piseze gălbenușurile, iar pe urmă, o lingură de lemn, nouă, de-aia cu floare roșie cu albastru pe coadă. I-a explicat cât, cum, ce consecutivitate, ce frecvență și s-a dus să descurce treburile ei multe de la bucătărie. Când și-a adus aminte de el, s-a dus fuga-n casă. Acolo, ce să vezi: maioneza aproape dădea peste lighean, că nu-i spusese și când să se oprească. De Crăciunul ăla, le-a ieșit cea mai bună salată de boeuf de până atunci.

Chestia asta a instaurat o habitudine domestică investită cu nițică paranormalitate: nimeni nu făcea maioneză ca nea Vasile. Și, de-atunci, nimănui nici nu i-ar fi trecut prin cap să concureze cu el. Când era nevoie de maioneză, că nu numai de sărbători era, mai faci și tu o țelină, o conopidă, niște vinete sau dovlecei cu maioneză, o auzeai pe tanti Marioara: „Numai tu, Vasile, faci cea mai bună maioneză pe care-am mâncat-o-n viața mea.“ Iar el făcea și mai era și fericit ca un copil care-a primit cadou jucăria din vitrină, aia pentru care-și lipise nasul de geam. Până a-mbătrânit și i-au anchilozat degetele, s-a putut ferici sigur și periodic nea Vasile. Când a murit, nu l-a plâns multă lume, că fusese dugos cu oamenii, carele se tălmăcește ursuz. Dar femeile din vecini, gospodinele care-și dedaseră bărbații la maioneză, dar chiar și la alte treburi, cum ar fi tocarea ingredientelor, că unele plusaseră și le ieșise, l-au plâns cu lacrimi cinstite și recunoscătoare. La parastasul lui, a fost multă salată de boeuf. Toată făcută de bărbați.

Contraom

Ar fi trebuit să-i spun „contratimp“, dacă nu mi s-ar fi părut și aburos, și abstract. Și mai ales pentru că timpului n-are cum, că n-are cu ce, să-i pese. Și nici carne de durut ori oase de-nmuiat până la sare nu are bietul timp. I-am văzut pe ei doi pe o plajă, cu vreo șapte ani în spate. Și al meu, și al lor. El îi citea ei din Miller, ea se uita în mare. Pe umeri îi răsăriseră alge albastre și vălurite. Lui îi crescuse o joacă de câine-n ochi. Pe zâmbet, aveau amândoi gust de tutun. Ce știau ei? Că le place să-și citească pe nisip unul altuia. Și s-au mirat când niște vecini de cearșaf i-au invitat la un fel de volei în apă. S-au dus cu râs cu tot, în trupuri goale și arse-n piepturi. Apoi, s-au odihnit.

Au plecat amândoi de la mare, cu un fir de motorină atârându-le din rezervorul fisurat și-ncercând să-i liniștească pe toți binevoitorii care urlau „Curgeee!“ când treceau pe lângă ei. Sigur că așa era, numai că ei lăsau lichidul negru fărâma cu fărâma, să nu-și uite drumul, ca nemții ăia mici din povestea căsuței de turtă dulce-n care trăia vrăjitoarea. Atât a fost timpul lor. Pe urmă, au venit contratimpurile. Primul, în care s-au găsit pe două canapele vecine, într-o încăpere, ascultând un pian și pe poetul cel mare declamându-și versurile inedite. Se simțeau unul pe altul în pleoape, dar nu spuneau nimic și-au lăsat și facerile poate zmeilor. Deși ei au crezut amândoi, chiar dacă nu și-au spus unul altuia, că le-au lăsat cailor.

Peste un an, dorul i-a găsit într-o altă venire. Fugitivă. Și nici nu erau singuri. În următorul an, și mai scurt, iar ceilalți erau și mai mulți în jurul lor. Ei doi nu se căutau peste ochii altora, că n-au avut niciodată nevoie să se caute. Dar și habar n-aveau că s-au găsit de când cu Miller pe nisip. Puneau doar, după fiecare întâlnire, palma deschisă peste locul inimii, nu s-o potolească, nu,

ci să se-asigure că mai bate. Și uite-așa mai lăsau contratimpul să treacă și își duceau viețile departe, visându-se doar în gând și nu întotdeauna noaptea. Iar caii nu lipseau. Dar nici sălbatici nu erau. Creșteau domestici, învățați să respecte trecerile stăpânilor, oricât zadar mâncau de-amiază.

Au crescut iarăși ani între ei, timp de nevedere, cu dor ascuns în tălpi prea umbrate. Cu fiecare cântând același gest în scuturatul de fior al umerilor, la-nchipuirea celuiilalt. Cu viețile lor așezate-n straturi străine pe care le jinduiau cele vrute. Și din nou au ajuns unu-n fața altuia. Om contra om. Privindu-se cu sângele adunat în pupile, lăsând mâini doritoare pe lângă trupuri, mâini mincinoase, care-nchipuiau un fel de străinie sigură. Nu, nu și confortabilă. Nu și-au împărțit, însă fiecare a respirat în același timp conștiința aia care-i singura ce taie cu barda dintr-o lovitură capul libertății și bucurie că n-au făptuit dorirea n-au avut. Nu mai erau atât de tineri încât să se mândrească de nefaptă. Și nici să-i ducă mai departe mândria asta prostească. Și-au povestit vremurile neștiute, știind că iarăși au dat cailor să mănânce prea mult și i-au și-nmulțit peste măsură. Că iarăși sunt departe și departele o să cheme cerneala cu care și-au înțepat demult inimile. Iar dacă nu vor muri de moarte năprasnică și nu-i va tăia legistul să cate cauza, nimeni n-o să știe niciodată ce scria pe ele și nici măcar de când.

Și tu...

... desparți aerul moale în bucăți. Iei tot miezul și-l închizi în ochii de ghepard, apoi uiți să-ți desfaci palmele a coajă proaspătă. Și te gândești că aruncând miezul întreg pe fereastră nu și-ar mai cere el rostul dintâi. L-ai învățat cu vizite frugale. Nu-s rele, nu, deloc. Te țin la adăpost. Despart și eu. Tot aer. Mai abitir ca tine. Dar nu văzusem încă de dinafară cum e să fii cuțit. Mi-ai adus în dar gaterile nesomnului și tremurul cel mare. Tu n-ai vrut, știu, dar asta nu-mi desface neliniștea în pietre mici. Mi le-aș fi prins în păr, cu iarbă aurie. Fir cu fir. Dar n-am curaj. Oricum, nu am atât de mult. Îl vreau. Mi-au rămas numai știutele și înfricoșătoarele închipuiri concrete. Le port strânse-ntre umeri. Îmi țin de rece și de frică. Dacă vrei tu, îți spun azi o poveste. Dar numai după ce adormi. Ca să-ți îndrăgostesc visele. Și ca să-mi fie cald.

Am lăsat mai devreme o spirală să alunece întreagă într-un borcan cu miere nouă. De flori de câmp. N-a vrut întâi. I-a înțepat încet oglinda și-apoi s-a afundat cu trei rotiri prelungi. Cafeaua mirosea mai tare. A așteptare. Dar le-am ținut o vreme doar aproape, să se adulmece pe îndelete, să se îmbie plin. Și abia atunci când au știut să strige le-am lăsat toată vrerea să și-o ardă. Pe urmă, am ieșit. Dacă te rog șoptit, ai vrea să-mi construiești ecluze?

Înapoi, ca să înainte

Șșșșș, vino mai aproape, să nu ne-audă nimeni. Știi că oamenilor li se face frică dacă sunt puși în fețele altor oameni. Lor le place să se prefacă. Nu le spui că te doare. Înseamnă că e bine, că funcționezi, că folosești. Și-au luat de-o grijă, sunt nevinovați. De fapt, chiar sunt, nu-i tulbura, că le tremură ațele care le țin loc de articulații. Și de articulări. Nu-i tulbura. Se vor înfricoșa, iar oamenii, când le e frică, acuză alți oameni. Că nu-și suportă frica. Așa c-o aruncă scârbiți pe ceilalți, ca pe-o omidă căzută dintr-un copac perfect frumos pe umărul lor perfect liber de omizi.

Și zici că vrei să pleci, că nu mai știi cum să poți? Uite, eu te-nțeleg, dar hai, vino mai aproape de mine, să vedem durerea un pic mai de departe. O contemplăm întâi, pe urmă, vedem noi ce facem cu ea. Mi-ai spus că simți că te-ai răcit. Că-ți vezi lava solidificată de pe margini. Că e tare și grea și că nu poate să crească nimic pe ea. Păi, așa e lava răcită, nimic special cu ea. Dar mi-ai zis că vezi mai departe, la mijlocul vulcanului, lava incandescentă, împrăștiată la-ntâmplarea noastră și cu totul la știința vulcanului, că lava aia te doare și de-aia vrei să pleci. Că n-o mai poți. Așa e, ai dreptate, arde-ngrozitor. Arde și topește. Și mi-ai mai spus că te simți o umbră. Normal, în urma ei, nici nu rămâne mai mult. Dar hai să nu ne mai ducem atât de aproape, vrei? Hai să stăm noi pe lava noastră rece și cât de cât sigură. Ia uită-te cum tâșnește lumina din mijlocul vulcanului. Parcă îmbracă umbra-ntr-o rochie caldă. Ți-e frig? Dă-mi mâinile, să ți le-ncălzesc. Nu putem merge mai aproape pentru că te arde magma și te orbește lumina. Dă să suflu, ca altădată boii-n iesle. Dă să scutec.

Zici că n-ai rost, dar că ai prea mult zadar. Nedrept este, dar adevărat, că adevărul e arareori și

bun, și drept. Nu mai zic de binefăcător. Numai că e un paradox aici: consecințele lui sunt întotdeauna măcar cumsecade, asta la-nceput, după cutremur, apoi sunt chiar bune pentru că sunt eliberatoare. Iar ce eliberează este eminamente bun, ascultă-mă pe mine, care bâjbâi la chestia asta de când mă știu. Sigur, am început când nu mă știam. Altfel cum să-ți explici c-așa am început să mă știu, direct cu chestia asta, ca o expulzie în afara dezmeticirii? Dă să mai suflu și bagă-ți mâinile în mânecile mele. Așa, așa, patru mâini care se încălzesc cap la picioare. A, râzi de mine, că spun că mâinile au cap și picioare? Păi, uită-te și zi că nu-i așa. Și hai să-ți spun care e treaba cu degeaba, adică nu adevărul, că n-am adevăruri, mi-e frică acum să nu te pierzi și mi s-au volatilizat toate adevărurile și s-au zdrențuit pe margini. Tu crezi că ești degeaba, că ei nu te simt, că nu te văd, că nu le ești decât dacă le folosești. Dar dacă i-ai privi ca pe niște copii? Că așa sunt și copiii: le ești, dacă pot mânca din tine. Și mai uită să zică „Săru’ mâna pentru masă“. Se iau cu începuturile mereu. Aia-mi place la ei, și inversul ăsteia mă sperie la noi. Noi ne luăm numai cu sfârșiturile. Și ni se face frică. Dar bazează-te pe frica ta, e un motor infailibil. Așa, cum nu le pasă lor de tine, nu se vor descurca fără tine. Stai, spun prostii, sigur că se vor descurca, dar groaznic. Durerea aia a ta, pe care n-o mai suferi și de-aia vrei să pleci, se va duce toată la ei. Nu vor înțelege nimic din ea. Ei te-au nedreptățit, tu-i vei nedreptăți. Și nu vrei asta, că nu-ți suferi vinovățiile. Doar ele, una peste alta, bătrâne și tasate corect, te-au adus aici.

Și dacă ai face, în loc de transfer de durere incandescentă, transfer de lumină? Uite, e oarecum simplu, dar nu ușor. Ai căzut, ei se sperie de tine căzut, că nu te recunosc. N-au știut cum să te ia nici în picioare, darămite căzut. Nu vrei tu să te duci înapoi și să-i ajuți un pic? E și ăsta un fel de rost, poate fi chiar salvator. Ridică-i, ca să te ridici.

E o muncă asta, o să te obosească, o să te consume, dar o să te ridice. Pentru că, vezi tu, în lava asta rece pe care stăm noi acum se reflectă lumina soarelui. Scoate mâinile.

Și pe tine, și pe tine...

Nu ceai, ci cafea, nu ora cinci, ora patru. În fiecare după-amiază. Într-un ibric mic, de două cafele, și indigo. Cafeaua ei ritualică, rapelul celei de dimineață. Pentru că, da, în fiecare zi, bunica mea se vaccina cu cafea. Uneori, ascultam cu atenție și evlavie ce-mi spunea. Alteori, crudă ca orice copil, așteptam să termine pentru că nu-mi convenea ce-avea de spus. Dar așa fac și oamenii mari cel mai adesea.

Avea 43 de ani când m-am născut și 45 când am înțeles eu că ea este o ființă distinctă de mine, că ea nu sunt eu, ci altcineva. Însă, de despărțit, nu ne-am despărțit niciodată și, de când ea a plecat, mie nu-mi mai este frică de moarte. Însă, odată cu plecarea ei, a început să-mi fie frică de viață.

Știi cum limpezești rufele, mamă? În cinci ligheane. Să schimbi apa din când în când. Ultima să fie mereu atât de curată încât să poți bea din ea.

Oamenii care se potrivesc sunt ăia care au multe feluri de mâncare preferate în comun.

Când, la trei ani și jumătate, am furat de la fetele cizmarului și gornistului satului, că lumea era multicalificată pe-atunci la țară, o unghieră cu trandafirași roz-bombon prizonieri într-un plastic galben, nu mi-a zis să nu fur. M-a luat de mână, m-a dus la poarta din spate, dinspre ulicioară, a deschis-o, m-a privit verde și mi-a spus cu liniște: „Eu nu cresc hoți.“

Să-nveți carte. Eu n-am avut cum, am putut să fac numai șapte clase. Tata murise demult, mamica, tocmai atunci. N-am mai avut cum să mă duc la școală. Era război, mamă, era foamete, a trebuit să-nvăț să lucrez (să tricoteze și să croșeteze), ca să pot trăi.

Bărbatul se alege după caracter. Eu așa l-am ales pe Florea, că veneau mulți, eram tânără,

frumoasă, harnică și de neam bun. Erau frumoși, din familii bogate, dar n-aveau caracter.

Să nu-ți fie frică să fii tu cum ești. Să nu te dai după lume. Învață de la orice om ce-ți place la el, indiferent cine-ar fi omul ăla. Și fă lucrul ăla în felul tău, schimbă-l, ca să ți se potrivească ție. Dar să nu fii aspră ca mine, că, uite, Florea îmi zice mereu că nu sunt diplomată. Dar la noi în familie e el diplomat. Tu să fii mai îngăduitoare cu lumea, că eu mult amar mi-am mâncat pentru că mereu am fost iute la mânie și sabie la limbă.

Iubește-te și pe tine. Să fii blândă cu ceilalți, dar să nu uiți niciodată de tine, că blândețea asta trebuie hrănită cu ceva. Să știi când să renunți, când să spui „nu“, să ai bucurii care să fie numai ale tale, pentru tine. Că omul, orice om, dacă vede că i te dai, vrea din ce în ce mai mult, n-are saț. Dă-te de mâncare altora, dar nu toată. Păstrează și pentru tine, ca să ai mereu din ce da. Și cântă când ești singură. Bine, prost, tu cântă. Te-aude sufletul tău.

Răpciugă

— Și tu, când te saturești de cine ești, cine-ai vrea să fii?

— Adică la cine visezi?

— Nu. Cine visezi să fii.

— Ba la cine visezi, asta era-ntrebarea, fiindcă eu numai la un mine acceptabil visezi, pe ceilalți îi iau de-a gata. Prêt-à-porter.

— Uf, îmi răspunzi sau te-nvârți?

— Da. Vreau să fiu un cal răpciugos, din ăla din povești.

— Hai să schimbăm subiectul, că nu ești serios.

— Ba chiar sunt. Pornim de la ce avem, de ce m-aș visa nabab sau Jim Caviezel? Trebuie să existe o legătură, o punte, ceva-n comun. Și-ncepem cu cine sunt, numai că schimbăm perspectiva și, în consecință, șansele de transformare devin fezabile. Sunt un cal răpciugos, am un stăpân pe cale de-a demonstra că e capabil de devenire printr-un rit de trecere, îmi dă o căldare de jărat, prieten la toartă fiind el cu zeul Hefaistos, că băgăm și Olimpu-n afacere, cine dracu' poate trăi fără repere mitologice?, iar mie-mi cade blana ră și răpănoasă, îmi cresc două perechi de aripi, c-așa vreau eu, o pereche s-a pomenit în toate poveștile, nu mai zic de Vaflea din legendele rusești, nechez o dată de dărâm grajdurile-mpărăției, îl iau pe amărâtul de prinț, mort de frică din cauza metamorfozelor care-l așteaptă, și-i vorbesc înțelepțește, îi spun că sunt baza lui afectivă, să-ncalece-n mama mă-sii de viață odată-n șaua aia bătută cu nestemate, făcută din ochi de zimbru, că pornim să facem lumea mai bună, să punem ordine, să facem împărăția mare și bogată și să ne-nsurăm amândoi, chestie complet nemaivăzută-n povești. Tu ai văzut că nici un cal nu se-nsoară? Dar lasă asta, nici măcar un flirt, o emoție erotică, un fior, ceva. Ni-mic. Mai vrei?

— Nu, mulțumesc. Există o punte, ai tu dreptate. Și-n povești, și-n viața reală, caii sunt sănătoși la cap. Nu vrei să-ncerci?

Taci, bă, s-aud ce zice doamna!

Marina aştepta instalatorii. Citise la avizierul scării că urmează schimbarea coloanelor de apă caldă şi de rece de la baie. Suna ca o somaţie anunţul ăla. Toată lumea trebuia să fie acasă, adică măcar o persoană din fiecare apartament. Că se lucrează simultan şi nu se poate altfel. Şi-a luat liber, ce era să facă? Bărbatul ei nu putea. S-a trezit de dimineaţă, că era trecut acolo că oamenii vin pe la opt. Au bătut, ea a deschis, i-au spus: „Doamnă, luăm şi noi micul dejun cu toţii şi revenim pe la zece.” Care s-a făcut douăsprezece. Iar la două, au vrut pauză de prânz. La cinci, s-au întors, au meşterit, apoi, pe la şapte, au plecat la cină. Marina nu s-a gândit că va fi mama instalatorilor şi seara, iar ei au liniştit-o: „Venim mai târziu, să nu credeţi că nu venim.” Ar fi vrut să le spună că voia să iasă-n oraş, c-avea treabă, fir-ar. Dar ochii lor nu arătau atâta-ngăduinţă. S-au întors pe la unşpe noaptea şi-au plecat la miezul ei. „Mâine dimineaţă, venim devreme, doamnă.” Însă ea a-nţeles că programul primei zile nu va suferi variaţiuni şi s-a resemnat să rămână acasă, să-i păzească.

A doua zi, erau nefericiţi încă de la-nceputul lucrului: „Bă, nasol rău când n-ai apă şi cari cu sticle şi cu găleţi, să te speli şi tu. Da' noi am oprit-o.” Apoi, iar hârjăituri, ceva sudură cu sudalme, râsete înfundate şi, desigur, binemeritatele pauze. La un moment dat, unul dintre ei intră valvârtej pe uşa apartamentului – că-i rugaseră pe toţi proprietarii să ție uşile deschise, nu doar descuiate, ca să aibă ei lejeritate de mişcare – şi urlă: „Am inundat poşta de la parter!” Ailalţi l-au privit ca pe-un scăpat din ospiciu: „Bă, eşti prost? Cum adică s-o inundăm, dacă noi am oprit apa-n tot blocu’?!“ Marina a fost impresionată până la două palpitaţii jumate de momentul sincronizării.

Instalatorii, al căror număr varia între cinci și șapte deodată-n casa ei, i-au spus că urmează să facă o teleconferință în momentul amplasării coloanei mari, de apă rece. Ca să nu se producă erori. Vorbeau inginerește, profesional, liniștitor. Au pornit la treabă și părea că merge strună. Dar, la un moment dat, ceva nu se-mbuca deloc. Și ce-aude ea? „Bă, stai așa, io nu vorbesc cu ăla de la trei, ce mama dracului faceți acolo?!“

Dezabuzată, a dat drumul la radio. Venise ora la care știa c-o să fie un interviu c-o prietenă de-a ei. Și-a dat tare, să mai acopere zgomotele din casă. Numai că instalatorii s-au speriat îngrozitor și-au ieșit pe ușa băii, întrebându-se unii pe alții cine vorbește, cine mai e în apartament, că ei n-o văzuseră decât pe doamna Marina. Deja aveau o relație. Se simțeau responsabili pentru casa aia și pentru siguranța ei. Bărbați, nu tentative. Și, peste asta, extraordinar de sensibili. Nu s-au mai atins nici de țevi, nici de scule vreo două ore, cât a durat interviul. Au împietrit, loviți simultan de dragostea pentru vocea femeii necunoscute. Se-ndemnau în șoaptă la muțenie – „Taci, bă, s-aud ce zice doamna!“ – și la atenție sporită. Zâmbeau pruncește. Îți mângâiau mâinile. Și personal, și reciproc. Marina a-nțeles atunci că femeile sunt mult prea periculoase, și-n absența fizică, pentru sănătatea lucrătorilor, așa c-ar trebui trimise la Monitorul Oficial niște modificări și completări la legea protecției muncii, dar, mai ales, la normele ei metodologice.

Kalokagathia

Avea pereți albi și dragoste. Acum, că stătea-n pat și se pregătea să-și taie unghiile din carne, își dădu seama perfect că-i o fericită, o norocoasă, o privilegiată, o. Iar asta-nseamnă putere, un hârdău, o cisternă, un havuz de putere. Iar când ai ceva ce alții vor, da' n-au noroc, vrei mai mult, că însuși faptul de-a avea putere e o putere. Ori singura, nu mi-e clar. Bunăoară, nu-ncepi să tai cu dreapta unghiile de la stânga, ca să-ți rămâie greul la sfârșit. Nu consumi, conservi. Începi cu stânga și, când ajungi la dreapta, îți dai seama că printre plăcerile existenței e și tăiatul unghiilor. Șapte din zece erau exfoliate până aproape de jumătate și s-a gândit că le va pili, să le facă estetice. Omul nu e un lucru durabil, își spuse. Și nu pentru că e carne nedezosată, ci pentru că e marfă perisabilă. Putea fi și fruct. Varul ăla de pe perete, mă rog, vopseaua lavabilă, stă acolo ca o infatuare infailibilă. Și dragostea tot așa stă, lipită ca lavabila. Nu se exfoliază, nu crapă. Doar se murdărește. Nu-i nimic. Iei o lavetă și ștergi, că producătorul german nu minte. Nici o urmă de murdărie nu rămâne. Dragostea pe pereți e intactă și implacabilă ca Miorița. În fine, ca soarta ciobanului, știi tu, cetitorule.

Kalokagathia își privi mâinile de ca și cum ar fi fost pereți. Imaculați, rezistenți, lungi și drepti. Estetici. Și-nțelese că numele ei, care fusese o toană a mătușii care nu și-a pierdut din această cauză statutul de preferată, e unul care a avut nevoie de maturizare. De treizeci și cinci de ani, mai exact. Ca să nu mai sune ca o șoaptă de dinozaur. Așadar, trebuie să ajungi la vârsta potrivită ca să intri-n rama propriului nume, să nu mai zgârii lemnul pe-afară. Și vârsta asta o-mplinești într-o secundă revelatoare, nu într-o zi anume a unui an. O secundă. Tot în ea, dragostea

ta se face zid, pentru că dragostea e o stare de fizic, nicidecum una de spirit, cum scrie pe buza paharului cu truisme amoroase. De fizic, da, ca unghiile și ca pereții. Ca oamenii.

Sufletul din față, sufletul din spate

Pentru Meda, fusese o vară așa și-așa. Începuse bine, cu ea dornică de vacanță, se terminase relativ, cu ea mai mare, parcă prea mare, oricum peste ce i-ar fi trecut vreodată prin cap. Pe Meda o chema Medeea, dar, din fericire, își scurtase singură, când avea doi ani, numele ăla înadins muzicat. Ai ei nu se gândiseră prea mult când hotărâseră s-o cheme așa. Adică în nici un caz la personajul mitologic. S-au gândit că e rar și i l-au pus fetei lor, că voiau să fie o fată rară. Și Meda chiar așa era. Nimeni nu mai auzise de un copil care să aibă vise recurente cu păduchi. Însă momentul în care fata se trezise cu ei fusese atât de îngrozitor, încât nu mai plecase, într-un fel sau în altul, din ea. Îi venea din când în când, din senin, în cap numele Fieraru Niculina, colega ei din clasa a II-a, aia care stătea în banca din spate și de la care luase păduchii, și își vedea iar și iar scalpul frecat cu gaz lampant, frecat cu ură și părtinire, nu dat pur și simplu. Apoi, basmaua de lână, roșie cu verde, strânsă bine peste părul unsuros, Meda însăși, mică, dusă la masă cu forța, ciorba de roșii din farfurie și lacrimile care nu se mai opreau, de-a trebuit ca ai ei să mute ciorba într-un castron, c-o înmulțea plângăcioasa în neștire, bașca o făcuse saramură. Când au întrebat-o de ce plânge ca nesătula, că toată lumea e datoare c-o împăduchere-n viață, Meda și-a dus lingura la un ochi și-a umplut-o de lacrimi în trei secunde. Pe urmă, a mutat-o la celălalt ochi, a dus-o repede la gură și uite-așa ciorba n-a trebuit să plece și din castron, poate în vreo oală mare. Fata fura linguri cu vârf direct din ochi și le înghițea pe furiș. Dar frica de păduchi și mirosul de gaz reveneau în visele ei cam o dată pe an. Și-atunci se trezea plângând și c-o mâncărime insuportabilă a pielii

capului. Și n-o mai lua somnul niciodată după un astfel de vis.

Așa se-ntâmplase și-n dimineața asta de septembrie. Meda era după o noapte postpăduchi și își băuse cafeaua pe la cinci dimineața. Bunică-sa se și speriasse de ea, când o găsisse plânsă și-ncercănată în bucătărie, când încă nu se luminase de ziuă. Îi și zisese că tocmai de la cafea nu doarme ea bine, să aibă grijă, mai ales acum, că-ncepe școala și nu-ți mai poți permite să nu dormi bine noaptea. A, și că e cam devreme pentru o fată de cincisprezece ani să bea cafea. Tocmai bunică-sa zicea asta, tocmai ea, care era o cafegioaică notorie; se-apucase de la șase ani. Pe-atunci, grecii ei de părinți dădeau copiilor cafea cu pâine dimineața, să nu fie anemici. Așa știau, așa făceau. Acum, bunică-sa își permitea să dea lecții, chit că-i curgea cafea prin vene, nu sânge, ca la toată lumea. Dar Meda nu s-a supărat pe ea, știa că-i zice cu dragoste. A mai făcut o cafea, să bea amândouă. Au stat și-au vorbit numai vrute, până a ieșit soarele. Și chiar dacă nu se suferea când îi ascundea bunică-sii câte ceva, acum Meda știa că n-are încotro. Nu voia s-o sperie, trebuia întâi să-și dea ea seama ce se-ntâmplă și apoi o să hotărască dacă-i povestește sau nu. Deși greutatea înclina până la glezne spre nu. Meda s-a ridicat cam anevoie de pe scaun, i-a zis bunică-sii că se duce să mai stea nițel în pat, poate, poate o mai ia somnul. Până în cameră a mers greu, de parcă ducea un sac în spate. Vorba vine, fiindcă nu cărase ea saci niciodată. S-a așezat în pat și s-a uitat în sus, la lustră. O liniștea mereu lustra aia galbenă, cu șapte brațe și tot atâtea globuri. Era o priveliște perfectă pentru o anamneză scurtă, postsezon.

Descălecasse în vacanță, după o clasă a IX-a care-o obligase să înțeleagă că-i mare de-acum, fată de liceu. Bine că se terminase, și mai bine că putuse pleca la bunici. Orașul te pune, fără să-ți

dai seama, să joci o mulțime de roluri, ca să-i faci față. La țară nu e așa. Acolo, ești tu ca tine. Cui îi place, bine, cui nu, tot bine. A doua zi după ce-a ajuns, Meda a aflat vestea cea mare. Florența, vară-sa, intrase la facultate. Era 1989, iar Florența dădea a cincea oară la medicină. Pe vremea aia nu se intra ușor la nici o facultate, dar la medicină era cel mai greu. Așa că oamenii făceau petreceri când intrau și erau unele dintre cele mai frumoase petreceri din viețile lor de oameni tineri. Florența s-a bucurat mult, viața ei, care în ultimii ani pendulase între a zecea, a treia, a doua și prima sub linie, se schimbase de-acum. Era studentă. Petrecere însă nu prea voia să dea. Taică-su murise cu doi ani în urmă, iar ea nu prea avea chef de petreceri. În gând, i-a făcut lui cadou intrarea la facultate. Fusesse felcer, unul foarte bun, și își dorise mult ca fata lui cea mică să se facă doctoriță. Florența îl iubise mult și-l iubea și-acum, când nu se mai întâlneau decât în inima ei, la fel de mult, ba, într-un fel, și mai mult. Ca orice om atunci când nu mai poate nici vedea, nici atinge ce iubește. Însă Maria, bunica Medei, insistase mult pentru petrecere. Ea îi fusese Florenței leagăn în ultimii ani, o-mbrățișase cu toate mâinile pe care i le dăduse Dumnezeu, alea văzute, dar mai ales alea nevăzute. Acum, Maria spusese că va fi petrecere și a fost. Și-a mai insistat cineva. Băiatul de care Florența se-ndrăgostise, singurul care știuse cum să se-amestece printre cărțile ei și care înțelesese că timpul pentru-nvățătură e cel mare și mult, iar cel pentru el e ăla care mai rămâne. Voia petrecere Dan, o merita și el. De-acum, începea și timpul lui.

A fost frumos la petrecere, chiar a fost. A fost invitată și gașca Medei, chiar dacă era cu o generație în urmă. Au făcut petrecerea în curte, iar curtea era mare, mare. Stăteau pe scaune, pe bănci, prin iarbă, pe unde-aveau chef. Părinții, bunicii erau și ei acolo. Se uitau la ăștia tineri, își mai

ziceau una, alta, cum ar fi că Dan nu e încă pe picioarele lui, să nu-și facă gânduri de-nsurătoare cu Florența, atâta timp cât n-are nici bicicletă. Asta a zis-o nea Nae, vecinul din dreapta. Dar, în rest, s-au distrat. Maria a dansat până la miezul nopții, a fost sufletul petrecerii, iar Meda s-a bucurat. N-o mai văzuse pe bunică-sa dansând de câțiva ani buni. Au și mâncat foarte bine, că doar Maria stabilise meniul și, în mare parte, îl pusese-n practică. Împreună cu Laura, mama Florenței, mai mult îngrijorată că-i intrase fata la facultate și c-o să plece de tot de acasă. Meda mâncase niște mere verzi, direct din pom. Se urcase acolo cu Șerban, cel mai bun prieten al ei, să aibă acoperire completă asupra curții. Mai coborau, mai dansau nebunește, se mai odihneau pe iarbă și iar se urcau în mărul bătrân, dar deloc obosit. De-acolo îl văzuse Șerban pe băiatul subțire, înalt și negricios care-o căuta pe Meda din ochi tot timpul. „Vezi c-o să te invite la dans“, i-a zis. Medei nu-i păsa. Nu credea că necunoscutul o să aibă curaj, mai ales că grupurile nu se prea amestecau, iar el venise cu Dan și alți câțiva băieți. Dar la una dintre coborârile din pom, băiatul ăla a venit țintă spre ea, a privit-o drept și-a invitat-o la dans, prinzând-o scurt de mână. Șerban s-a făcut nevăzut, iar Meda a trebuit să se descurce, doar nu era o sălbatică.

S-a dus cu subțirele pe zona aia cimentată de lângă casă unde se dansa. Băiatul a-mbrățișat-o parcă prea strâns, iar ea s-a dezlegat un pic de el, printr-o scuturătură căreia a reușit să-i pună totuși ceva surdină, așa că n-a observat-o nimeni sau așa a crezut ea. Dar, în timpul dansului, băiatul se apropia din ce în ce mai tare și respira cumva sacadat. Meda s-a gândit că i-o fi rău și și-a îndreptat spatele, ca să facă mai mult loc între ei. Dar băiatului au început să-i tremure dintr-odată mâinile, iar Meda le simțea ca pe niște crengi în furtună, prea tare înfipite în mijlocul ei. I-a împins

ușor umerii, ca să-l poată privi în ochi. Dar n-a mai apucat, fiindcă el a tras-o spre piept și-a strâns-o tare, tare, iar Meda aproape a-mpietrit atunci când a simțit c-o-mpinge brusc ceva în ombilic. Dar a fost mai mult decât o-mpingere, a semănat mai degrabă c-o-mpunsătură de țevă de pistol. Ar fi jurat c-a auzit și zgomotul impactului și i s-a părut c-a auzit toată lumea, peste muzică. Și s-a tulburat fata în capul pieptului, un fel de strepezitură de gutuie necoaptă a fost. O mușcătură verde. După ce s-a despietrit din secunda șocului, Meda a sărit ca arșă, și nu în lături, ci în spate. S-a dezechilibrat, dar n-a căzut. Cel mai probabil, nimeni nu auzise pocnitura aia care-o speriasse pe ea, la un loc cu lovitura, însă au văzut toți felul în care a țâșnit din brațele șerpești ale băiatului, ca dintr-un resort uriaș. Câteva zeci de ochi l-au ținut investigativ și absolut toate acele zeci de ochi s-au proptit sub cureaua pantalonilor lui negri și lucioși care stăteau să plesnească exact acolo unde se-nchideau cu nasturi, mai ales că unul dintre nasturi, ultimul de sus, chiar zburase din cauza violenței impactului cu instrunibilia corpi cavernoși prea dornici de răcoarea nopții. Meda n-a mai văzut când băiatul a luat-o la fugă de pe improvizatul ring de dans, de fapt nu l-a mai văzut niciodată și nimeni nu l-a mai văzut și nici n-a mai auzit de el. Ea nu-și mai amintea când a ajuns la porțile cele mari ale curții din spate. Știa doar că-i băteau inimile în toate membrele. Plus două-n tâmpile și una-n ceafă. Când a venit Șerban râzând, s-o liniștească, l-a-mpins cu ochii. Nu-i trebuia râsul lui. Fusesse suficientă erecția intempestivă. Erecția, da. Carevasăzică, așa arată și, mai ales, așa se poartă o erecție. Că bărbații se-mpreunează cu femeile știa Meda de mult, dar nu-nțelegea cum vine asta că bărbații sunt la cheremul propriilor erecții. Ce-o supăra cel mai tare era însă că tocmai ea fusese motivul. Să nu faci tu absolut nimic nelalocul lui și să te trezești într-o situație atât de

tâmpită era peste puterea ei de-nțelegere. „Să-i ia dracu’ pe toți, nu mai dansez cu nimeni, dacă-i pe-așa“, a zis Meda cu năduf și și-a-ncrucișat brațele strâns, peste piept. Până atunci, n-o deranjase deloc faptul că, la fel ca toți copiii, și ea creștea, dar să crești într-o secundă, printr-o lovitură de măciucă-n abdomen, a speriat-o groaznic. Așa că din seara aia nici pe Șerban nu l-a mai primit în același copac cu ea. „Cine crește mai încet crește sigur“, a hotărât Meda.

A doua întâmplare a verii aceleia a fost legată tot de o petrecere. Mihai a dat-o, la el în curte, în cinstea unui coleg de liceu pe care-l adusese de la București, să vadă cum e vacanța în gașca de la țară, ce mișto sunt toți. Pe invitat îl chema Andrei, iar Mihai l-a adus la întâlnirea de seară de dinaintea petrecerii. Meda nu l-a plăcut deloc. Bucureștenii ăștia aveau impresia că-s cu șapte vertebre mai înalți decât restul lumii, dar cu cititul și cu muzica stăteau prost. În schimb, pronunțau cuvintele într-un fel legănat și afectat, ca să pară interesanți. Pentru ea, nu erau, așa că nu l-a băgat în seamă deloc, nici măcar când a-nceput petrecerea. Dar, ca naiba, dacă nu le dai atenție, îți dau ei, iar Meda s-a trezit cu ăsta c-a venit de trei ori s-o invite la dans. De trei ori refuz, bineînțeles, așa cum își spusese la-nceputul vacanței, după povestea aia cretină din curte de la Florența. Dar s-a trezit că băiatul nu renunță, ba, mai mult, o-ntreabă dacă nu vrea să iasă cu el la o plimbare pe stradă, în noapte. Meda și-a zis că-i momentul unei lecții și-a acceptat. Știa ea că fetele și băieții pleacă de la petreceri ca să se pupe pe străzi și probabil că insistențel tot asta voia. Ei, nu-i nimic. Îi va da un pupat de pomină. I-a zis că ea cunoaște locurile și s-o lase să facă traseul. Băiatul a acceptat și-au plecat. I-a îngăduit să vorbească, să facă pe deșteptul, până au ajuns la poarta cimitirului. „Mie-mi place să mă plimb noaptea pe-aici, singură“, i-a spus Meda șuierător. Andrei a tresărit,

dar n-a oprit pasul, doar era un tip curajos, trăit la oraș. Au deschis poarta, care a scrâșnit a fier bătrân împins de fier ud, și-au intrat. Era liniște-n cimitir, așa cum e și normal, doar era noapte. Numai ziua, când și-amintesc viii de morți și le fac vizite, mai auzi câte ceva. Un sfârâit de chibrit, un foșnet de buruiană smulsă de pe câte un mormânt, un plâns la poala unei cruci, mai ales la alea de lemn. Noaptea e pace-n cimitir. Doar miroase a noapte și-a umbră de tămâie arsă ziua, în ibrice afumate, de femei pe care le-a uitat Dumnezeu pe lume și care vin la cimitir, la ai lor, să aibă și ele cu cine vorbi. Băiatul și Meda mergeau încet pe alea centrală și povesteau de pe la școală. Băiatului i se subțiasse un pic vocea și, din când în când, își freca brațele cu palmele, de ca și cum i se făcea frig și-apoi îi trecea. Meda s-a făcut că nu observă, i se cuvenea pedeapsa autosuficientului ăstuia, n-avea decât să-și înghită frica. Ea, dimpotrivă, vorbea tare, gesticula și râdea. Andrei tăcea mult, doar o aproba dând din cap, mai mult a zvâcnet. Dar nici Meda nu era cu totul și cu totul crudă, așa c-a luat drumul la-ntors și l-a scos pe băiatul ce părea și mai palid în lumina lunii din cimitir. „Sper că i s-a luat de seducție“, a gândit ea cu un fel de răutate pe care totuși nu și-o recunoștea. S-au întors în pas grăbit, pentru că Andrei a zis că-i e tare frig. Mai mult de-atât n-au mai vorbit nici pe drum, nici când au ajuns înapoi, la petrecere. S-au despărțit de cum au intrat pe poartă. Gata. Destul romantism pentru o noapte. Meda a plecat pe la patru, dar a adormit greu, simțindu-se vinovată. Parcă fusese prea mult.

S-a trezit pe la prânz, c-o greutate în spate. Dar o greutate mare, cam cât un om mai mic, poate chiar un copil de vreo doișpe ani. S-a gândit c-o fi de la oboseală ori o fi tras-o vreun curent, dar de unde curent în curte? S-a așezat în pat, să mai doarmă, dar n-a mai putut. Și, oricum, greutatea aia nu dispărea. O simțea și când se-ntorcea de pe-

o parte pe alta. S-a ridicat și s-a dus să-și pună ceva de mâncare. Înghițea și respira greu, ca orice om care ține-n spate un alt om. Altfel, Medei nu-i era rău deloc, n-avea motive să se gândească la vreo boală. Doar că la fiecare mișcare era cu greul ăla-n spate, iar la sfârșitul fiecărei zilei era istovită. Făcea eforturi să nu observe bunicii, iar afară, cu gașca, n-a mai ieșit vreo săptămână. Le-a zis că vrea să termine ceva de citit, ceva care-i place și nu poate lăsa din mână. Oricum o țineau ei de nițel bizară, drept care nu s-au mirat prea mult.

În ziua asta, de după visul cu păduchii și noaptea dormită puțin din cauza lui, Meda a primit și răspunsul. Și tot în vis, în ăla nou în care căzuse după ce băuse cafea cu bunică-sa și se dusesse în cameră, să se mai întindă nițel. În spate, ea chiar căra un om, un om adevărat, nu o impresie. Era un pitic vânos care murise călcat de-o căruță în vara lui 1938. I-a spus că i-a plăcut cum râdea ea, în noaptea-n care fusese cu Andrei în cimitir, și i-a plăcut așa de mult, că s-a gândit să-i ia urma, să se mai înveselească și el. Pe lumea ailaltă, piticii nu sunt bine văzuți, cum nu sunt nici pe lumea asta. Tot strâmb se uită lumea la ei. Îi pun la munci mărunte și, normal, nu-i apreciază niciodată, considerând că nu fac mare lucru. Meda a-nțeles încă din vis că ea e, într-un fel, salvarea lui, dar i-a mărturisit că-i dificil pentru o fată de cincisprezece ani să mai care pe cineva mereu în spate, oricât de mic ar fi acel cineva. Piticul a-nțeles și el că-i vorba despre un sacrificiu serios și-a promis că nu stă mult, numai cât să se-ntremeze un pic la inimă, să-și suporte veșnicia măruntă. Și n-a stat mult, doar trei ani, trei ani în care Meda a făcut niște mușchi de Atlas pe spate și-o talie de nimfă. Trei ani în care ea a-nțeles exact cum vine aia că nu ești singur niciodată, iar el a trăit ca un belfer, așa cum orice om, din când în când, merită.

Cu opt zile înainte să-mplinească ea optsprezece ani, iarnă era atunci, Meda s-a trezit fără pitic în

viață. Când s-a ridicat din pat, era să cadă. S-a dezechilibrat, că era dintr-odată prea ușoară, înfiorător de ușoară. Din ziua aia, Medei nu i-a mai fost frică de moarte. De moartea ei. Știa că atunci când o să vină clipa în care ea se va da jos din propriul spate o să rămână ușoară de tot, de toate, ușoară ca fumul și ca bucuria.

Musca

Într-un fel, fusese singură dintotdeauna, nu se trezise acum, după morțile sacadate care i se rostogoliseră-n atrii până la piatră. Ultima fusese mama. Se prăpădise pe când Cozana era-n spital și, când a ieșit, a venit frate-su, rece, și i-a zis: „Suntem orfani!“ Și gata. S-a-ntors în apartamentul cu două camere, nedecomandate, și s-a apucat de convalescență. După o extirpare de sarcom, ai ceva treabă cu tine. Și niște viață de mâncat. Regim, de bună seamă.

Citea mai mereu, iar televizorul nu-l deschidea. Apucase o pasiune nouă, plantele de cameră. Le sădea, le creștea, le vorbea și le cânta. Se făceau mari și rodeau frumusețe. Ieșea să se plimbe la mall. Culmea, căldura dinăuntru, parfumurile alea ambientale și lumea sfredelitoare de dale și praguri îi făceau bine. Se uita mai mult la femei, la cum pipăiau ele țeșăturile rochiilor și fustelor. Îi aducea aminte de tinerețea ei la Brașov gestul ăsta. Era cuminte Cozana. Respecta toate recomandările doctorilor. Dacă nici ea, atunci chiar nimeni nu le-ar mai fi. Doar în spital muncise o viață. Și-apoi, ăsta era al doilea cancer. Cu primul trăia de la nceputul anilor '90. Și-nvățaseră să se păsuiască reciproc. Avea o viață cu frunze verzi și nervuri albastre. Frumoasă. Se gândea chiar să-și găsească și ceva de lucru, că nu era ea făcută pentru pensie. Se simțea bine, era suplă, poate un pic mai suplă acum decât altădată, însă avea poftă să iasă din casă și să meargă iar la cabinet. Orice cabinet. Se-nvățase în timpul ăsta de când ieșise din spital să asculte aerul din casă. I se părea uneori că plantele ei stau de vorbă. Și nu când se făcea curent, nu. Frunzele vorbesc fără să-și miște gurile. Îi plăcea să-și imagineze ce-și povesteau. Pământuri noi, bogate, afânate, sevă, apă și un pic de praf. Un trai

mulțumitor lângă ferestrele închise etanș, să nu se inflameze sinusurile lor. Ale florilor.

Cozana a auzit într-o după-amiază cu Murakami un zumzăit mic. S-a gândit că, de singurătate, poți s-auzi tot felul de nuexistădefapt, dar ei îi plăcea și mai mult să guste din limita asta a impresiilor omului fiitor numai cu el. Sunt nebun, cât de nebun, trece sau se cronicizează? Și s-a trezit că-și ascute auzul, ca lupul bătrân, supărat pe copacii închiciurați, care pocnesc de ger. Și, tocmai când se instalase certitudinea împăcatului cu halucinațiile, o vede. O muscă. Mică. Cam cât o *drosophila melanogaster* care-a-nghițit o boabă de piper. A venit și i s-a așezat impasibilă pe podul palmei. Cozana a văzut cât era de frumoasă, cu totul, pentru că, din pricina cititului, avea ochelarii pe nas. I s-a plimbat pe toată mâna, apoi s-a cățarat pe umăr, a gustat din păr și a coborât pe pavilionul urechii, sărind, ca un iepure mărunț și înaripat, până la ramele de бага. Ar fi jurat că-i simte greutatea. Și, mai ales, căldura de sub aripi. Pe urmă, dintr-un foc, a zburat și s-a ascuns.

De-atunci a-nceput relația lor. Musca venea, mângâia cu zboruri mici și cochete, pipăia puțin și pleca. Uneori, Cozana o striga, iar ea venea îndată. Femeia s-a gândit c-a dezvoltat un fel de nebulie inofensivă. Cum naiba să iubești o muscă? Dar s-a liniștit tot singură pentru că, din fericire, nu trebuia să justifice nimănui nici dragostea, nici legătura. Când musca a lipsit două săptămâni, Cozana s-a gândit că așa trăiesc ele, puțin. Și și-a amintit că viața ei fusese frumoasă cât timp trăiseră împreună. A zâmbit și-a început să-ngâne un cântec de leagăn pe care i-l cânta mama ei când era copil, acasă. S-a așezat pe canapea, gândind că-și va cânta până adoarme, ca demult. A-nchis ochii și s-a-nchipuit mică și desculță, într-o vară. Atunci, pe pleoapa stângă s-a așezat un trup delicat, lăsat din zbor la vatra iubirii.

PERVAZUL IV

Dragostea e un sticlete

Ne-am trezit amândoi deodată, ca-n fiecare dimineață. Ajunseserăm la performanța asta în ani buni, cred că vreo trei de când dormeam împreună. Deschideam amândoi ochii în același timp, cu un pocnet mic pe care nu-l mai auzea nimeni în afară de noi. Era primăvară târzie, iar eu începusem deja să spun că am patru ani, când mă-ntreba lumea de vârstă, așa cum am făcut mereu fiindcă e un pic straniu să te naști în ultima lună a unui an. În decembrie împlinești și tu, la soroc, în ianuarie se schimbă anul și-ncepi să anticipezi.

Nu știu când și de ce am ajuns să dorm cu bunicul meu. Nu-mi amintesc să fi dormit vreodată, în copilărie, cu altcineva. Poate pentru că-mi povestea și seara, și dimineața, poate fiindcă mă scărpinga pe spate mult, până mă lua somnul. Sau poate ne potriveam noi la somn pur și simplu.

Primul om care mi-a spus că mă iubește a fost bunica mea. O făcea indirect, la mesele din familie sau la cafelele, care nu treceau neghicite, cu prietenele. „O iubesc.“ Așa zicea, iar eu continuam să-mpletesc netresărită franjurii feței de masă. El nu mi-a spus niciodată că mă iubește. Mă lua, cum s-a întâmplat în dimineața aia despre care spun acum, și plecam amândoi. La pâine, după urzici, după lapte sau brânză. Călătoriile noastre de zi cu zi, alea cu pasul, că mai erau și celelalte, cu vorbele și gândurile, cu poveștile. Mergeam la „achiziții“. Așa le spunea. De data asta, plecam către niște câmpuri de căpșuni, pe Vlașca. Ne-am urcat într-un camion și-am pornit. În cabină, șoferul și noi doi. Drumurile erau de obicei lungi, Vlașca asta era departe, undeva prin Teleorman. Făceam două-trei popasuri până s-ajungem și cam tot atâtea la-ntoarcere.

În ziua aia, n-am coborât din camion la dus. Mi-a dat să mănânc pe drum, din sufertașul pregătit de

bunica. Pe vremea aia, nu erau la modă sendvișurile, mă rog, nu la noi în familie. Am ajuns la câmpul de căpșuni, ne-am așezat în marginea unui rând și ne-am odihnit. Cât roșu cu verde jos, atâta albastru cu galben sus. Soare, cer și căpșuni. În timpul ăsta, lădițele erau încărcate în camion. Mie mi-a cules bunicul câteva căpșune fără pământ și mi le-a dat. Apă nu era acolo. Le-am mâncat pe toate, țin și de sete, dar am oprit-o în palmă pe cea mai mare dintre ele. Era așa de frumoasă, că mi-a fost milă s-o mănânc.

Ne-am urcat apoi în mașină și-am pornit întoarcerea. Se crăpa cald de după-amiază și-am oprit în prima pădure. Am coborât eu și bunicul, șoferului nu i-a trebuit. Am intrat în pădure amândoi, pe-o lumină verde, cântată parcă. Alergam de la un copac la altul, ca o sălbăticiune mică, neprădătoare încă. Și strângeam tare căpșuna, de bucurie. Și pentru că lumina aia venită printre frunze îmi părea strânsă-n globuri, am ridicat ochii. Pe o creangă joasă era o pasăre cu aripi galbene și capul roșu. Sărea mărunț, într-o parte și-ntr-alta, de ca și cum ar fi-nvățat un dans vioi. Am întins mâna, să i-o arăt, iar bunicul mi-a spus că e un sticlete. Nu văzusem niciodată o pasăre mai frumoasă ori mai veselă. Am oftat când, fiind văzută și vorbită, și-a luat zborul.

M-am așezat pe iarbă și l-am rugat s-o așteptăm să se întoarcă. S-a așezat și el cu mine. Mă ținea în brațe, iar eu i-am întins căpșuna. N-a vrut-o, așa că-am îmbrăcat-o înapoi în degete, până acasă, unde-am pus-o în curte, într-un ghiveci cu hortensii. Să vadă și ea cum vine lumina printre frunze.

Managementul erosului în vremea postului

Se căsătoriseră în august, după nouă luni de apropiere frenetică. Se iubeau mereu și peste tot, iar când mergeau la Cinematecă, ședeau pe scările plușate, că-și puteau ține mâinile-mbrățișate și le plăcea c-aveau același ritm al pulsului. Se potriveau în toate, chiar dacă ea era zurlie, iar el, riguros. Complementau, dacă-mi permiteți termenul. Fiecare dintre ei era apropiat de biserică, iar când au ajuns împreună, s-a făcut din două apropieri una mai mare. Când el a dus-o pe ea la Stavropoleos, au hotărât că acolo se vor cununa. Dar asta abia-n martie următor avea să fie. Acum, era decembrie și curgeau în căminul ăla studentesc ultimele zile din postul Crăciunului. Ei doi erau cuminți. Ea se ducea la serviciu, o galerie de artă, el, la facultate, Istoria Artei. Mergeau la biserică de patru ori pe săptămână, deși părintele îi luase deoparte și le zisese că-i cam des pentru vârstele lor și cam înfocat.

Țineau toate posturile ca la carte: rugăciune, mâncare cuvenită, abstenență. Milostenia nu se povestește, că-i o chestiune de prea mare intimitate. Era al treilea post ținut împreună și primul de după căsătorie. Ea-și cumpăraseră o carte cu învățăturile Sfântului Macarie Egipteanul, o trăise c-o lună-n urmă, iar acum cartea ajunsese la el. Aveau două paturi în camera aia de cămin și le puseseră pe fiecare la câte un perete, în lungul încăperii, să fie loc. Asta după ce și-au dat seama că degeaba le țin lipite, fiindcă tot nu poate nici unul să doarmă pe-mpreună de fier. Așa că se găseau seara amândoi și își ceteau cărțile, își spuneau vorbele, se sărutau cast și se culcau. Dimineața, ea deschidea prima ochii. El îi auzea zgomotul desfacerii pleoapelor și se trezea îndată. „Miroase-a briză-n casă când deschizi ochii“, îi spunea.

Se-apropia Crăciunul de-acum, iar ei se pregăteau să plece la părinți. S-au trezit amândoi deodată, ca de obicei, iar el s-a-ntors din patul lui către patul ei:

— Mi-e greu, să știi.

— Te doare ceva?

— Nu, mi-e greu cu abstenența. Pur și simplu, nu mai fac față.

— Mai e un pic, puțin de tot. O să putem, ai să vezi.

— Nu mă pot gândi la altceva, simt că mă topesc pe picioare.

— Hai, că nu mori trei zile. Mâine o să fim pe drum, apoi ajungem și ne luăm cu treburile.

— Dragostea mea, nu mai pot. Când te văd, mi se-nmoaie și inima, și picioarele.

— Ia să mă lași tu pe mine cu „dragostea mea“. N-ai să-mi strici postul. Punct. Ține-te tare, e o ispită și-atât. Parcă n-ai ști.

— Femeie, mai mare mi-e tulburarea asta decât pot duce.

— Dar eu pot. Mai pot.

— Te rog frumos, vino lângă mine. Te rog.

— Om bun, nu vreau să mă-nec la mal. Chiar nu. Iartă-mă, dar nu.

— Din tot sufletul te rog.

— Ia să nu-mi numești tu trupul suflet!

— Vino...

— Bine. Vin. Pune banii pe frigider. (Aveau un frigider mic pe care-l primiseră de la bunicii ei și-l căraseră cu rata prin niște hârtoape pân' la București.)

— Ce bani?!

— Banii pentru serviciul pe care dorești să-l prestez. Las' că vreau să citesc în timpul ăsta, că e treaba mea ce fac în vremea postului, da? N-oi vrea și participa.

— Ai înnebunit?! Vrei să te plătesc?!

— Bineînțeles! Eu îți ofer un serviciu împotriva dorințelor mele sufletești. Așa, pentru că suntem

prieteni, ne știm, înțeleg că ți-e greu, deh. Dacă nu nevasta, atunci cine să-și piardă răsplata inimii pentru tine? În locul tău, aș fi chiar recunoscător. Plătești.

— Cât?

— Rahat. Cât crezi că face. Eu de un' să știu cât prețuiești tu așa ceva? Pentru mine, important e să-ți pice greu și nimic altceva.

— Nu greu. Foarte greu. Însă nebunia ta mă face să te iubesc și mai mult. A, și nu renunț. Acum te vreau și mai tare, demento.

Micimea contează

Pe el îl chema Troilus, pe ea o chema Cresida. S-au întâlnit la birou, la vreo săptămână după ce s-a angajat el. Când i-a fost prezentat, Cresida a făcut ochii mai mari ca niciodată, i s-au întins colțurile exterioare ale ochilor până la durere. Era aproape convinsă că numai părinții ei se emoționau shakespearian, în varianta excentrică, dar, uite, mai erau unii. I-a întins mâna lui Troilus și s-au apucat de treabă, că doar de-aia se aflau acolo amândoi. Chestia asta cu numele lor aparte, de cuplu de tragedie, i-a împrietenit pe loc. Aveau amândoi impresia că-mpart un secret, o știință ezoterică. Lucrau foarte bine împreună și iată că repede de tot au devenit un cuplu profesional respectat și admirat în companie.

Și Troilus, și Cresida erau încurcați sentimental fiecare cu el însuși și descurcați, dacă nu chiar apretați, în rest. Fiecare se considera mult prea ținut ca să-și găsească perechea potrivită și fiecare încerca să se-mpace cu gândul ăsta. Amândoi trecuseră prin aproximări, nu le putuseră, nu mai voiau altele. Acuma, prietenia asta profesională începuse să curgă foarte bine și-n zona personală, ba chiar cu mare viteză. Se treziseră foarte repede că-și fac confesiuni, că împărtășesc un limbaj exploziv, în culori stenice. Și, cel mai important, că nici unuia dintre ei nu-i pasă de imaginea lui în ochii celuilalt, ci doar de-nțeleșuri.

Și vine Troilus într-o bună zi la birou, se duce la Cresida, i se-așază pe pervaz, își aprinde o țigară și zice: „Am venit cu mașina. Vrei să te seduc?“ Cresida se uita pe ultima colecție Ann Demeulemeester, era concentrată, a auzit numai c-o coadă de ureche. „Nu, dă-te dracu’!“ i-a răspuns. El și-a terminat țigara, a-nțeleș că ea are treabă și n-are timp de el, s-a ridicat, a sărutat-o-n creștet și-a ieșit pe ușă. Ea și-a dat seama după vreo două

ore că el plecase. Nici n-a clipit; n-aveau ei nevoie de explicații, se-nțelegeau perfect.

A trecut de-acum un an. Troilus și Cresida erau prieteni la doagă, nu la toartă, fiindcă într-o singură doagă se mai ținea mintea fiecăruia. Încredere totală, confesivitate până-n măduvă, umăr de sprijin ori de oftat, după caz, umor dement de cele mai multe ori. C-așa se duce greul. Într-o seară, Cresida era epuizată de muncă, abia se mai ținea pe scaun. Troilus i-a zis c-o duce el acasă. Femeia s-a-nvoit, au plecat. Pe drum, bărbatul îi promite c-o descâlță, o dezbracă, o hrănește și-o culcă. Ea se relaxa din ce în ce mai tare. „Uite, face și pentru mine cineva lucrurile astea mărunte pe care omul e forțat mai toată viața să le facă singur“, și-a zis ea. Însă Troilus, văzând-o aproape leșinată, continuă: „Și după aia ne f*tem. Adică tu nu trebuie să faci nimic. Tu dormi liniștită, mă ocup eu.“ Brusc, Cresida se trezește, îl înjură scurt și își rearanjează centura. Dar el nu se lasă. „Să vezi ce bine o să dormi, îți promit. O am atât de mică încât nici n-o să simți. Tu o să crezi c-ai visat, eu scap necomplexat.“ Cresida a râs, l-a mai dat o dată dracului, au ajuns, l-a pupat pe obraz, a coborât, a închis portiera și s-a dus acasă. Frântă, s-a culcat îmbrăcată.

Viețile lor au continuat la fel. Iar gluma asta cu „e atât de mică încât nici n-o să știi că s-antâmplat“ ajunsese un fel de laitmotiv în relația lor. Când era ea nervoasă, supărată ori crunt de obosită, el îi făcea promisiunea unui somn bun, cu micime inclusă. Cresida râdea de fiecare dată și parcă-și mai ieșea din stare. Troilus mima un pic suferința și disperarea și-apoi își vedeau amândoi de treburi. Numai că, într-o seară, foarte târziu, Cresida s-a gândit să-i facă bucata seducătorului. L-a sunat și i-a zis: „Dacă ajungi într-o juma' de oră, te f*t. Ofertă valabilă începând din minutul ăsta.“ Și-a-nchis. Știa că el e cu treabă, pe undeva, prin oraș, că avusese o zi alergată, iar acum

probabil se târa spre casă. Că e aproape imposibil să ajungă. Ah, dar merita asta! După ce-a-nchis și-a răs mânzește, bucuroasă că i-a plătit polița, Cresida și-a făcut un duș și s-a așezat în pat. A luat-o somnul aproape pe loc. Au trezit-o bătăile în ușă, adică au speriat-o. S-a ridicat din pat, a aprins lumina pe hol și, înainte să se uite pe vizor, a zis c-o voce cavernoasă: „Asta-i oră să bați la uși?!“ Dar s-a uitat totuși pe vizor. În ochiul ei, pe partea cealaltă a lentilei, era un alt ochi. Care s-a ndepărtat imediat, dând la iveală un Troilus bust. Gol. Cresida a deschis ușa larg, speriată c-ar putea să-l vadă vreun vecin pe tâmpit și, astfel, să se compromită. Numai că în fața ei nu era un bust gol, ci un Troilus nud, cu hainele-n mâna stângă și pantofii în dreapta. A intrat ca fulgerul, și-a eliberat mâinile de veșminte și accesorii, ambrățișat-o prietenește, bătând-o ușurel pe umăr, apoi i-a arătat ceasul. Venise în 28 de minute.

Pentru Cresida, toată viața, cuvântul fusese cuvânt. Nu era cale de-ntors. Troilus a luat-o de mână, i-a aranjat lizeuza care-i căzuse nițel de pe un umăr, a dus-o-n dormitorul ei ca pe orbi, că ea se uita numai în sus, și i-a spus: „Te iubesc, tâmpită legalistă, hai dracu’ să ne culcăm, nu mai tremura ca proasta, că nu te f*te nimeni. Și nu chiar orice cuvânt trebuie ținut, femeie nebună.“ De-atunci, nopțile vin firesc la ei. Pe unele le dorm complet, pe altele, parțial, iar pe câteva, deloc.

Iubește și fugi

Dă-ți drumu-n gânduri și rupe-te-n frici. Și nu uita să-ți cânți lamentații lungi și epuizante. Despre cum erai tu liberă de sentimente înjugate și-ți era așa de bine cu tine de-ți venea să urlî, da' nu mai avea Luna cratere necălcate, nespurcate și nepictate rupestru de strigăte mute și nerecunoscute. Și-ți era așa de liniște și-o pace năclăită-ți ieșea suav din pori, că începuseși să levitezi amniotic în propria-ți străinătate imponderabilă. Frumoasă mai erai! Și toate cele aducătoare de armonie epidermică îți deveniseră familiare până la emoție. Aveau timpul, pasul și gustul lor de cretă. Erai perfectă. Nu tu lipsă, nici tu urmă de exces. Imperturbabilă. Ceva însă te amenința. Da' rar, că n-aveai timp să te pierzi în deșertăciuni. Era un fel de vag tare și colțuros care ți se așezase în stern și se purta ritmic în puținele momente în care-ți aminteai, cu tine, de tine. Ușor deranjant, însă nimic dărâmător. Stăteai, convinsă fiind că mergi, senină. Doar nu era obuz. Deci nu era primejdie. Spațiu securizant erai, deși cam moale.

Și-apoi, explozia. Venirea lui neîntrebată, ieșirea ta din vizuina minunilor volatile. Dintr-odată, ți-era cald și verde-n pupile. Îți tropăia nervos și tânăr în piept un unicorn și încercai să-i îmblânzești străpungerea cu mâini îngrijorate. Asta, în primele, nu mai știi câte, zile. Apoi, cu râvnă, ți-ai probat repede toată colecția de măști și le-ai ales pe cele infailibile: detașarea, indiferența, nonculoarea. Ai fost sigură c-ai câștigat, dar n-a fost să fie. Nu te mai recunoșteai. Era gata, gata să devii vulnerabilă. Să te faci femeie. Iar asta era de nesuportat. El îți dezbrăca măștile privire cu privire și vorbea cu tine o limbă necunoscută. Tu te simțeai pierdută și mergând pe plauri. Dar el nu trebuia să știe asta, așa că vorbeai mult și râdeai

des. De oboseală, tremurai tot timpul. Îți căutai cu nădejde limpezimile de altădată, dar nu le mai găseai nici urmele. Nu mai erai tu în malaxorul ăla nebun de respirații și de lavă. Iar el nu părea să observe cât de adânc sub piele îți e dezintegrarea. Venea și mai aproape și lua din tine cu vârful degetelor de mai multe ori pe zi. Îi plăcea și mai voia. Niciodată nu cerea. Nu știa decât să ia. Și să râdă cu poftă. Ai știut apoi ce-ai pățit. Ți-a fost clar și groază. Unde-ți fusese vigilența, de ai lăsat să ți se-ntâmple una ca asta? O să mori dacă iubești. Nu te îndoiai nici fir. Cine-ar putea trăi așa? Cine-o vrea! Tu nu ești ardere de tot.

Așa că întoarce-te la tine-n grotă, pășește calm peste desene, ia-ți oglinda și strânge-o bine-ntre dinți, plivește iarba din pereți și mai aruncă o mână de paie în așternut. Apoi, închide bine ușa. Sărut-o cu recunoștință și mângâie-i încet balamalele. Lipește-te de cercevea cu dor. E ușa ta mântuitoare. Pune-i scut și grea ferecătură. Să nu-ți iasă sufletul.

Ah, Afrodito!

Mă gândeam să te conving cumva să fii a mea, dar nu știu să spun povești. Citesc în fiecare seară o carte moștenită de la străbunicul meu și îmi duc mâinile de fiecare dată spre buzunare, de parcă te-aș căuta acolo. Îmi este mereu mare rușine de aerul cald din ele, aștept ca prostu' să te întrupezi, dar tu nu...

Cartea asta despre care îți scriu eu acum e una cu sfaturi, scrisă de un cardinal pe la începutul secolului XX. Miroase a toate mâinile care au ținut-o în brațe. Așa am ajuns să te vreau eu pe tine, Afrodito. Am văzut toate mâinile bărbaților care te-au mângâiat și abia atunci am știut că te iubesc. Tu o să-mi spui c-a fost numai unul, că așa e tradiția, Afrodito. Și străbunicul mi-a zis că numai el a ținut în mâini cartea. Eu vă cred pe amândoi, să nu te sperii. Dar de câte ori fiecare? Nici tu nu trebuie să-mi răspunzi. N-ar fi cinstit pentru că nici bătrânul nu mai poate.

N-ar avea cum să miroasă cartea asta a poveste, dacă n-ar fi fost ținută de fiecare dată de alte mâini. Mă înțelegi tu, frumoaso? Altele mereu, chiar dacă de fiecare dată aceleași. Ți-am spus că nu sunt meșter de cuvinte, Afrodito, însă pot să-ți promit că mâinile mele nu vor fi noi și neștiute, dar întotdeauna altele sigur vor fi. Pentru că eu te vreau pe tine, femeie. Și dacă tu te gândeai că am curajul nebunului, Afrodito, să știi că ai dreptate. Exact ăla este. Nu mai stau să adun gânduri, nu mai trag nădejde să învăț vorbe frumoase în timp ce oftez cutând hainele cele noi. Vin la tine, Afrodito, gol de cuvinte, cuminte, să te iubesc cumsecade și turbat, fiindcă nu mi-e frică, Afrodito, nici măcar de cea mai frumoasă frumoasă din lume. Trage și tu zăvorul, femeie, să ne potrivim.

Dragoste și mentenanță

Expresia asta „Mor de frică“ are și un sens propriu, chiar are. Pentru că morțile sunt multe și diferite. Bunăoară, o moarte poate fi și pierderea perechii tale. O moarte mică și pasageră, dacă ai noroc. Sau moartea cea mare, mai mare decât titulara ce va să vie, dacă n-ai. Ții frământările în tine și macini amarul una-ntruna. Nu vorbești despre asta, să nu superi, să nu aduci aminte, poate n-are stare de vorbit despre durere, poate-i dai din durerea ta, iar asta nu vrei. Și începi să trăiești viață de morar cu normă triplă. Ți-e frică să nu se strice și ce (mai) este. Între timp, în saci aduni pulbere de otravă, îi stivuiești frumos în depozit, îi numeri, le-ndrepti colțurile. Tac mai departe și te mpuținezi. Aerul nu mai are gust, nimic nu mai are. Totul începe să fie fad, tu începi să nu mai știi cum ești. Încă rezisti. Frica îți crește, taci cu sârg și doare. Și se rupe, că la un moment dat asta se-ntâmplă. Din oțel să fie, și tot se subțiază firul și se rupe. Iar timpul ăla tot pe care l-ai tăcut și l-ai făcut făină de mătrăgună vine peste tine și te izbește. Se sparge-n molecule, te sparge-n molecule.

Stai lângă om și nu-l vezi pentru că ți-e prea aproape. E la tine-n bățatură, îți aparține, ești proprietarul lui. Și, orice l-ar dura, las' că trece. E timp, avem o viață înainte. Și buba crește mare, mare sub piele. Când s-a spart, timpul se varsă peste tine ca un ulei încins și mult. Cumva, e ca la chiuvete. Mai arunci resturi de mâncare-n ea, că nu s-o-nfunda chiar acum. Dar acum plus acum face un acum mare. Și apa nu mai curge. Trebuie s-ochizi de la robinetul principal, să te bagi pe dedesubturi, să desfunzi țeava aia mare, că n-ai cum să stai așa. La fel e și cu nespusele astea, nedormitele, necăutatele sau amânatele. Când s-a produs ruptura, poți și să cauți omul, că nu mai e

lângă tine, nu mai ești proprietarul lui, nu-ți mai aparține, nu. Acum îl vrei, ai timp să-l întrebi, să i te spui, ai timp pentru toate fiindcă ai pierdut. Când crezi tu că ai, faci stază. Când pierzi, te trezești. Dar într-un om sunt atât de mulți oameni, atâta splendoare. Pe care nu-i ai și n-o ai. Doar ai privilegiul de a te bucura de ele. Spune-i-te omului de lângă tine, fă-i și lui cale să se povestească ție, arată-i că e iubit și prețuit. Scoate șorțul de proprietar de băcănie, mototolește-l și aruncă-l. Oamenii nu pot fi avuți. Dar ei pot fi iubiți, cum și tu poți fi. Sigur că nu-i ușor și nu e nici sporadic. Dragostea e o chestiune de mentenanță, iar asta se nvață-n fiecare zi.

Cât despre strălucire, ea e acolo, în omul de lângă tine, chiar și-atunci când ești asediat de ale tale ori de ale lui și n-o poți vedea bine. Până la urmă, e frumos să fii morar chiar și douăzeci și patru de ore pe zi. Dacă macini dragoste, iese praf de aur.

Plăceri crud-uscate

Se ia o iubire albă, ne-ncepută de mână, și se cerne prin ciurul pentru făină. Dacă-l greșești și-l iei pe ăla pentru mălai, curge toată, ca ploaia. Așa că ai grijă, că iubirile albe sunt parțial reziduale. Tabla pe care lucrezi aluatul trebuie să fie bătrână și să miroasă a frământăturile femeilor din care te-ai născut. Vezi s-o ștergi c-o cârpă moale înainte. Am vrut o singură dată să fac o iubire vegetariană. N-a ieșit nimic. Astea vor carne. Nu multă, dar s-o simți în dinți. Americanii numesc iubirea la cuptor, în aluat, „friptură Wellington“, dar ce știu americanii? N-au ei profunzimile noastre. Pui dragostea în formă brută, aia albă, faci o maia ca pentru pâine, verși peste și nițel iaurt subțire, câteva linguri de ulei de măsline, să aibă un ușor gust mediteraneean, vezi că mai toată lumea scrie „mediteraneean“, cred că e o economie de „e“-uri, dar nu din alea care-ar trebui ținute-n frâu, și te-apuci de frământat. Normal, până face aluatul bășici. Iubirea bășicată e aia veritabilă. Te-arunci apoi asupra cărnii. E un bloc aproximativ paralelipipedic, o bucată de dorință crud-uscată. Întinzi iubirea moale pe tabla veche, să aibă măcar un centimetru grosime, și-nfășori în ea miezul ăla de carne. Dacă ți-e frică de sare, poa' să fie și nițel afumată. Fiecare cu viciile sale. Ungi o tavă cu ulei, așterni în ea dragostea-nfășată bine, o ungi cu gălbenuș de ou stropit cu sare cât o apucătură de degete nehotărâte, și-o trimiți în cuptorul mediu-ncins. Stă acolo până-ți amintești s-o scoți. Dar să nu te temi, iubirea nou-făcută miroase frumos, cald și relativ repede. În timp ce se face, gândește-te la morți. Cum îi mai jelim noi câte trei zile bucata, cum hrănim împrejururile cât s-ajungă sufletelor pentru șase-șapte veșnicii, cum aruncăm țărână peste lemnul lor acoperitor și cum aprindem lumânări la morminte, de parcă sufletele ar sta pe

marginile gropilor, așteptându-ne aducerile-aminte.

Vezi că-i gata iubirea. Îi simt eu aroma, tu la ce visezi? A, știu. La felul în care strângem la piept iubiri răposate de ani ori zeci de ani, plăcerile noastre vinovate și crud-uscate, moaștele spaimelor și singurătății noastre, că asta, ultima, una este și mare cât zilele omului adunate la un locul capătului, la scândura scenei cu bocitoare mereu gata de pornire, dar, poate, și la împăcările noastre, firești, de altfel, după trei zile de la a nu mai fi.

Ghicitul involuntar în perișoare

Lumea se satură de căsătorie îndeobște. Poate și din cauza faptului că femeile se mărită, iar bărbații se-nsoară, ca s-o citez pe prietena mea, Cristina Wierschen. N-o fi chiar așa de ușor să armonizezi acțiunile astea două. Dar se mai satură și de divorțuri. Că doar nu-i la-ndemână să pui capăt durerii. Iar oamenii își dau măsura tulburelui din ei tocmai la malul ăsta. Așa se face că uneori, pentru că nu suportă tensiunea despărțirii, adică nu-i fac nici față, nici spate, despre interior chiar nu poate fi vorba, se-mpacă. E un liman obișnuit ăsta. Să-și tragă sufletele și să-și atragă iară trupurile.

Într-un astfel de moment se aflau și personajele noastre. Căpătuiseră o căsătorie de cincisprezece ani și-aveau un copil de șapte ani. „Vreau cu tine“, i-a zis el ei, „Cu tine pentru tine, pentru noi, nu pentru copil“. Asta după ce-o-ntrebase dacă-n puținele luni de despărțire își găsise pe altcineva. Nu-și găsise, se gândea să-și ia un rest sabatic de viață, că era excedată de intensități. Chestia asta cu „pentru tine, pentru noi, nu pentru copil“ trebuia să sune a declarație de dragoste, nu de compromis, dar, la naiba!, cum să-i spui asta mamei copilului tău și să te aștepti să nu se cutremure? Însă ea știa că, deși toți avem limbă, nu tuturor ne servește întru toate cele de folos. Și-au pornit pe drumul încercării, al coaserilor, lipiturilor, suprapunerilor, ascunderilor vârfurilor, netezirilor cu sânge și dezinfectării tăieturilor neîncopciate.

A trecut o săptămână. El îi spunea tot timpul cât de mult o iubește, cât de fericit este că ea s-a-nvoit la restaurarea relației, cât de bine și frumos le va fi lor de-acum înainte. Ei i se înroșea a-nvârtitură un cui în inimă la fiecare încântare de-a lui. Pleca în altă cameră, se-așeza pe covor, își lua genunchii în brațe și plângea din rotule până-n tălpi. „Nu sunt în toate mințile“, își spunea. „Totul pare să meargă

mai bine decât oricând, iar eu mă prăpădesc de durere. Unde mă dori, suflete? Ce mă arde, și nu știi?“ Apoi se autoliniștea, spunându-și că-s prostii femeiești, că-i reacția ei tâmpită, de respingere, la orice promisiune. Lua un tricou de la copil, își ștergea picioarele sărate și-și vedea de treabă.

Era sâmbătă, iar ea s-a gândit să le facă și lui, și copilului câte o plăcere mică. Lui i-a făcut o salată de gulii în care a răzuit și-un buric al degetului cel mai lung, iar pentru copil a pus la cale o ciorbă cu perișoare. A curățat, tocat, pregătit, aruncat în oală tot ce-i este necesar unei ciorbe ca să-și merite numele, iar acum o păzea. Capul îi stătea pe masă, aproape de tăietor, iar lacrimile se făceau pârau pe locul unde mai devreme fuseseră ceapa, morcovii și păstârnacul. S-a ridicat, spunându-și că viața-i simplă, de fapt, așa că-i momentul să pună perișoarele. Deasupra aragazului, privea în apa clocotită, puneu una câte una, fiecare însoțită de două lacrimi țâșnite generos pentru fiecare afundare de perișoară. „Două lacrimi la o perișoară?!“ s-a mirat ea. Ceva era nefiresc, incorect, inegal distribuit. Năbădăiosul secret al lacrimilor avea să-l afle după doi ani de ncercări asidue de punere la un loc a ceea ce nu se putea și, mai ales, nu trebuia a fi fost vreodată pus.

Dragoste cu flori și lumânări

Ea dormea ancestral și visa pomul cunoștinței binelui și răului. Avea niște mere ecuatoriale, cu gheață-n pulpe. Nu toate roșii. Salteaua pusă direct pe parchet n-avea tangaj, așa că ea ședea bine-nfiptă-n creștetul pomului. Și, dintr-odată, simte o mână șoptindu-i peste claviculă. Se uită-n sus, înspăimântată că visul are să se lase și cu vreo completare la Facere. Dar nu. „Hai cu mine, să-ți arăt ceva.“ Se-ntoarce, așadar, pe lumea asta sau, mă rog, pe-un drum suspendat, între lumi. Se ridică-n capul oaselor, mâna cu voce bărbătească o susține ușurel, și se desparte de saltea. În picioare fiind de-acum, merge pe drumul scurt către ușă, aia care dă-n holul lung și-ntunecos pe care-l învățase pe dinafară demult, așa că nu-și mai frângea pomeții-n tocul sănătos și nici buza de jos, cum se-ntâmplase înaintea primei zile de lucru de după terminarea concediului de maternitate, atunci când trebuise să mânânce o juma' de tub de fond de ten ca să nu facă o primă impresie catastrofală la birou.

Ușa se deschise-ncet, bărbatul îi apăsă un pic soldul încă adormit, s-o-ndrume. În fața ei, pe holul lor, nu mai era nici un întuneric. Și nici urmă de covor. Pe cele două laturi, una lângă alta, ca niște licurici-păzitori, erau candelă mărunt aprinse, străduindu-se, împotriva curentului, să pâlpâie călduț. Între ele, pe locul bine-știutei întinderi colorate de lână de Cîsnădie, erau acum petale de trandafiri roșii sau petale roșii de trandafiri, depinde câtă sensibilitate ai. El i-a-mbrățișat cu totul mijlocul și i-a gândit în ceafă, peste părul ei lung și netrezit: „Auzi?“ Da, auzea ea foarte bine cum cânta-ntr-o jale moale Joan Baez: *Well I'll be damned / Here comes your ghost again*. Vocea a făcut-o să-și dea seama că-i gata, pur și simplu, poate prea simplu, că purul rămăsese numai din

reflexul vorbirii, se adăugase brusc strămoșilor. Și, convinsă fiind că a murit din nimic, a luat-o la fugă pe hol, zdrobind sub tălpile-i lungi, prea lungi, 41 la cizme, 40 la sandale, petalele răsfirate pe mozaicul venețian, însă nefixate cu aracet sau altceva sigur. Luminile din candelarele mici de aluminiu s-au luat și ele de fitile, îngrozite de lipsa ei de empatie, și, dezamăgite, s-au stins cam trei sferturi. Ea, ajungând în camera care termina holul emoționant, s-a prăbușit pe parchet, strângându-și arcadele-ntre degete și spunând printre niște lacrimi prompte și extrem de adecvate: „Doamne, am murit! Sunt în iad, în iad! În rai nu m-ar pune nimeni s-alerg.“

Bărbatul, cu dragostea scursă deja-n fața blocului, s-a așezat lângă ea, a mângâiat-o peste plâns cu dreapta, iar cu stânga a cuprins-o strâns, spunându-i încetișor în tâmplă: „Al dracului să fie ăla care-o mai fi romantic cu tine! Tu din ceva frumos poți să și mori. De frică.“

Diviziunea socială a sentimentelor

Marcela era, la cei 37 de ani ai săi, obosită ca o țarină semănată și culeasă an după an, nelăsată vreodată să doarmă floare de câmp sau chiar buruiună nepăsătoare. Acum, că o făcuserăăștia manager, era și mai rău. Bineînțeles că-i prezentaseră numai avantajele postului, sigur că-i vorbiseră despre marele privilegiu, meritat, de altfel, de a fi promovată, dar nici o vorbă n-au zis despre faptul că, pentru a face față noilor responsabilități, ar trebui să mai cloneze vreo patru marcele. Și cu ea, cinci. Dar nici Marcela nu era proastă, știa ea bine că, acceptând, o să-nceapă să trăiască într-un turbion. Mihai, bărbatul ei, n-a zis mare lucru. A îngăimat el acolo niște felicitări, i-a luat un braț de flori și-o sticlă cu vin și i-a spus c-o să fie vai de curul ei. Că timp pentru familie nu prea o să mai fie. Marcela s-a uitat la copii, un băiat și o fată, amândoi de școală, care dormeau în momentul ăla. Așa că a pus deoparte o liniște profilactică. Numai că nu s-a gândit, în timp ce făcea niște calcule preliminare de împărțire a timpului și responsabilităților, că și ea va avea nevoie de somn. Drept care calculele au ieșit perfecte, unde mai pui că Mihai s-a angajat să-și mai adauge și el niște lucruri de făcut. Dintr-alea care până atunci îi reveniseră Marcelei.

La început, cu elanul natural, Marcela s-a descurcat excelent. Însă, tot mâncând din propriile resurse, într-o lună a început să se târască seara, târziu, către casă. Pe drum, mai intra și prin magazine, că știa că-n casă trebuie una, alta, iar șopingul sabatic împreună cu Mihai nu era suficient. Și, decât să dea telefoane și indicații, prefera să meargă chiar ea, că, odată intrat în magazin, îți mai vin și idei. De fapt, Marcela habar nu avea, cum se spune, „să delege atribuții“, așa că a ajuns să se-nearce ea însăși îngrozitor. Nimic n-o

mai bucura. Alea mărunte erau prea mărunte, pe alea mari nu le putea duce. Nu mai avea cu ce.

Mihai, ca un bărbat normal conformat fizic și emoțional, își voia femeia aproape și trupește. Sigur că dormeau în același pat, dar nu despre asta vorbim, ci despre aproapele ăla întrepătruns. Era un tip sensibil și tandru, că doar de-aia erau ei împreună, și, cum se-așezau de seară, lungiți, cum o descânta pe Marcela-n pupături și mângâieri. O vreme, ea a putut să-i facă față, dar, când energia a scăzut prea tare, a-nceput să se fofileze. Însă Marcela era o femeie onestă, așa c-a preferat să discute la fel de onest cu Mihai. „Uite care e treaba. Mă gândesc să rog pe cineva să mă pupe, să mă ducă-ntr-o stare erotică performantă și susținută. Când ajung acasă, tu te ocupi exclusiv de profunzimea fizică a sentimentelor. Dacă nu facem așa, o să crăp. Că nu mai am nici timp, nici energie de preludii, dar nici atelaj sexual nu sunt. Ce zici?” Lui Mihai i s-a părut inedit, un pic excentric, dar corect. Până la urmă, Marcela avea dreptate. Era singurul loc unde se putea degreva un pic de răspunderi. Dacă o făcea în celelalte, ar fi fost jale. În ce privește gătitul, curățenia, copiii, Mihai nici nu-ndrăznea să-și imagineze c-ar putea-o înlocui cineva pe Marcela, că-l și trecea un fior rece și ascuțit prin creierul mic. Dar treaba asta cu încălzirea presex părea chiar fezabilă, în varianta cea mai eficientă. A acceptat, așadar.

A doua zi, după ședința de dimineață, Marcela i-a rugat să rămână puțin pe directorul de marketing și pe cel de resurse umane. Erau workaholici amândoi, în afara oricărei relații sentimentale, dar nevoi afective trebuie să aibă și ei, că doar oameni sunt. Le-a expus pe scurt chestiunea, iar ei au fost de acord să o sărute și să o mângâie pe Marcela luna, miercurea și vinerea, o dată unul, o dată altul, că așa a cerut ea, de trei ori pe săptămână. Au stabilit ca în momentele ultrasolicitante pentru ei, predări, deadline-uri și alte specificități ale funcției

fiecăruia, înțelegerea să se suspende. Păreau satisfăcuți de noul lor task, Marcela a răsuflat și ea ușurată, avea să doarmă cu o jumătate de oră mai mult. Pentru problematicele zile de sâmbătă și duminică, alea în care elanul sexual al lui Mihai se manifesta la cote amețitoare, Marcela avea să se întâlnească după-amiază cu doi foarte buni prieteni, oameni care nu te lasă la nevoie, vorbise deja cu ei la telefon, îi pusese în temă. Unul urma să fie sâmbătar, iar celălalt duminicar. Erau amândoi despărțiți de curând și, deci, profund degringolați, cu stimele de sine atârinate și uscate pe margini, ce să mai, totulacrimă. Marcela le făcea câte un mare bine fiecăruia, iar ei s-au arătat mai mult decât mulțumiți, de-a dreptul fericiți. Discuția față-n față avea doar să parafeze agreementul telefonic, așa că succesa a plecat de la birou fredonând *Love of my life*, varianta de concert, când era Freddie Mercury despuiat până la brâu.

În oglinda liftului modern al companiei, Marcela a văzut că-i stă părul ca dracu', azi, tocmai azi, în ziua asta-n care seducția fusese marea ei provocare managerială, fir-ar. Își aminti de momentele alea cretine în care se simțea dărâmată, măturată și-mprăștiată-n patru zări, în care avea ochii bulbucați de plâns și-ncercănați cu șenile, dar părul, ah, părul!, îi stătea extraordinar, ca la nimfele care se odihnesc pe maluri, în vegetația crocantă. Zâmbi frugal, îmbătată de disonanță și, mai mult, de excepționala ei reușită în a-și eficientiza existența.

Carmen

Era cuminte ca o sobă vara. Nu fusese întotdeauna modelul ăsta hieratic, „unde-o pui, acolo stă“. Se hotărâse să fie așa ca s-o iubească părinții. Era convinsă că ei vor fi foarte mulțumiți că e cuminte. Pe vremea aia, era maximum din ce puteai spera de la un copil. A, și să intre la facultate, dar Carmen avea numai șapte ani, mai era mult până atunci.

Mama și tata erau tineri și foarte frumoși. În momentele lor bune, erau veseli. Dar momentele astea erau foarte rare. Cele mai dese erau alea în care mama și tata se certau îngrozitor. Carmen a fost sigură de trei sute șazeci și patru de ori în clasa I c-aveau să se omoare într-una dintre certurile astea. Pe urmă, poate și pentru că nu era deloc bună la aritmetică, n-a mai numărat. Își număra doar bătăile inimii când se certau ei fiindcă inima îi bătea cel mai tare din lume. Câteodată îi bătea așa de tare, încât îi era frică să n-o audă ai ei și să n-o-ntrebe ce-i cu bătăile astea repezi, chiar dacă între ea și ei erau câțiva pereți buni. De fapt, erau chiar foarte buni, pentru că n-au venit niciodată s-o-ntrebe.

Carmen era cea mai fericită când nu erau ei acasă. Venea de la școală, se descălța regulamentar, se spăla pe mâini, se schimba de uniformă, îmbrăca hainele de casă și punea ghiozdanul lângă birou. Lua apoi cele trei păpuși mijlocii de pe lada studioului și le-mbrățișa. Păpuși mari n-avea. Nu-i plăceau păpușile mari. Astea mijlocii erau și diferite: una brunetă, arăta ca un chinez bebeluș, una roșcată, cu o salopetă argintie, și una blondă, îmbrăcată-n costum popular. Pe ultima o chema Mara. Nu i-a pus ea numele ăsta, l-a găsit pe un bănuț de plastic, atârnat de încheietura mâinii păpușii. Pe ea o iubea Carmen cel mai mult. O pieptăna și-o machia zilnic. Pe aia

roșcată o și invidia nițel. Avea un păr senzațional. Copilul chinez nu era încadrabil exact, era pur și simplu a treia păpușă. Mai era și roz, iar lui Carmen nu-i plăcea culoarea asta, cum nu-i plăceau nici fața și nici mâinile lui. Erau făcute dintr-un cauciuc moale, prea moale. Dar fusese învățată că trebuie să se poarte frumos cu toată lumea, așa că-și accepta păpușa, chiar dacă, de fapt, nu putea s-o sufere. Îi era milă de ea și, când le scotea pe celelalte în balcon, scotea și chinezul. Îl puneă lângă jardinieră și-i făcea spectacol cu celelalte păpuși. Îi era milă de el pentru că nu-l iubea nimeni. S-a jucat așa aproape toată toamna. Balconul era cel mai frumos loc din casă pentru că avea aer în el și, dacă te aplecai un pic peste balustradă, jos aveai oameni, alei și copaci. Plus câteva cercuri verzi, de tufișuri. Și, cel mai important, dacă stăteai în balcon, vedeai când vin părinții acasă. Lua repede cele trei păpuși în brațe, intra în cameră și le puneă frumos la locurile lor. Nimeni nu și-ar fi dat seama c-au fost plecate nici măcar o secundă de pe ladă.

Până-ntr-o zi. Carmen, prinsă fiind cu păpușile în balcon, n-a auzit telefonul pentru că, din greșeală, a închis ușa. De fapt, nici n-a închis-o ea. S-a făcut curent, iar ea nu și-a dat seama. Abia venise de la școală și începuse să se joace. Nu s-a uitat peste balustradă, asta făcea numai după ce termina de jucat cu păpușile și se odihneau toate patru. Carmen nu știa bine nici ceasul, nici timpul. Știa că atunci când se termină joaca vin părinții. Iar în ziua aia era prea devreme să vină. Așa că a împietrit când s-a trezit cu mama în balcon. Direct în balcon. Nici măcar n-a auzit ușa de la intrare. Mama sunase și se speriasse pentru că nu i se răspunsese. Venise într-un suflet acasă, speriată că fetei i s-ar fi putut întâmpla ceva. Când a găsit-o în balcon, vorbind cu păpușile, a certat-o rău. Carmen n-a zis nimic, doar era vinovată. Și ca să se reabiliteze în ochii mamei, din ziua aia a

abandonat păpușile. Erau periculoase. Ea era o fetiță cuminte, foarte cuminte, mergea bine și cu școala, chiar foarte bine. Era posibil, nu foarte, dar era totuși, ca părinții, dacă n-aveau ce-i reproșa, să ajungă s-o iubească.

Dar nu s-a-ntâmpat așa. În noiembrie, pe 13, mama i-a spus că va avea un frățior ori o surioară. Că se va naște la vară. Și a-ntrebat-o dacă se bucură. Carmen a-nțeles din ochii și din zâmbetul mamei că trebuie să se bucure și s-a bucurat pe loc, ce era să facă? N-a dormit deloc în noaptea aia. S-a învârtit de pe-o parte pe alta, s-a ridicat din pat, s-a așezat la loc, s-a-ntins și pe podea spre dimineață, dar tot n-a reușit să afle unde greșise ea atât de rău, de nu-i dăduse nimeni nici o șansă.

Toaleta cu dragoste

E vară și Marta. Marta conduce liniștită pe niște drumuri proaste de la mare. S-a trezit de dimineață și-a plecat să vadă niște locuri despre care a auzit că sunt sălbatice. Și chiar sunt. A înotat goală la șase jumate, într-o mare pustie și parcă lunară. Acum se-ntoarce în oraș fără grabă, mai vede un șoim într-o porumbiște, îi mai taie calea un câine, aerul e încă neuscat de soare. Conduce cu geamul complet deschis.

La intrarea în oraș, vede coada de mașini și nu-țtelege ce-a format-o. Îi ia vreo douăzeci de minute să priceapă. Circulația fusese închisă pe o bandă pentru un concurs de alergări. Frumos, își zise Marta, oamenii fac sport în orașul ăsta de pe litoral, dau un exemplu bun. Hotărăște să nu se enerveze. Până la urmă, unde se grăbea? Numai că începe să simtă un fel de presiune sud-ombilicală. Din ce în ce mai serioasă. Nu mai beau apă, își spune ea, ca să rezist până acasă la vară-mea. Și nu mai bea nici un strop. În schimb, dă drumul la radio, să-i distragă atenția. Primele două cântece chiar își fac treaba, dar al treilea e enervant, așa că Marta își duce iar atenția la vezica trădătoare. O și vizualizează, arăta ca un glob de piele stând să plesnească. Încearcă să-și mute iar gândul, dar se trezește căutând soluții salvatoare în dreapta șoselei. Copacii puțini și prea tineri n-aveau cum îndeplini rolul de izbăvitori. Doamne, în ce hal am ajuns, își trânti Marta în oglinda retrovizoare. Tocmai eu, care mă uit urât la ăia care aruncă ambalaje de croasante și chiștoace pe stradă. Eu caut acum să mă piș ca un câine, la copac.

Începe să transpire. Rece la început, apoi cald. I se face o sete dementă, dar numai gândul îi aduce un zvâcnit în pânțele. Nu beau nimic! Mor, și nu beau. Și-i dau lacrimile. Aha, deci plânsul poate fi o supapă în sensul propriu. Ce mișto! Și-o pufnește

râsul. O, nu, mai rău decât râsul într-o asemenea situație nu poate fi nimic. Nu râzi, nu plângi, nu bei apă, își zise Marta. Ești zen. Cauți un hotel, ieși din șarpele de mașini și te duci ținută la toaletă. Dar dacă au ăia vreun bodyguard care te-ntreabă dacă locuiești în hotel? Ete, na! Spui că da, te uiți nițel superior și dezaprobator și-ți continui drumul. Lângă orice recepție normală la cap este o toaletă. Vede în stânga un polițist și, peste el, un hotel. Îi face polițistului semne exagerate că vrea să iasă din coloană și să intre în parcare. Țsta face, la rândul lui, semn celor de pe sensul lui să stea, Marta își face loc, traversează, trece pe lângă el și-i mulțumește cu o mișcare disperată a capului, ajunge în parcare și oprește cam brusc. Simte că-i vine să verse. Respiră, dar nu adânc, fiindcă respirația adâncă se proptește direct în vezică, de două ori, transpiră abundant pe frunte și oprește motorul. Deschide portiera și se dă jos din mașină cu grija omului care pășește pe sticlă și-a ăluia care visează că merge pe nori.

În față, scări. Multe, enorm de multe. Le urcă, aducând pasul din urmă pe aceeași scară, îl salută cu familiaritate pe bodyguard, în felul ăla care-l face pe om să se simtă vinovat că nu te recunoaște, și intră. În față, recepția. Deasupra, în stânga, semnul de toaletă. Îi dau lacrimile iar, în timp ce înaintează. Din fericire, recepționera era ocupată, așa că n-o observă. În fața toaletei, Marta se oprește, își trage trupul, că sufletul era la locul lui, și intră. Acolo, semnele bine cunoscute: femei și bărbați. Niciodată în viața ei nu i se mai întâmplase s-o emoționeze atât de tare cuvântul „femei“. Da, da, salvarea vine prin femei. Închide ochii, nimeni n-ar înțelege de ce, nici măcar ea, îi deschide iar, dar prin pleoapele tremurânde vederea i se-ncețoșase. La dracu', o să leșin aici, ca proasta! Și, cu ultimele puteri, deschide ușa și vede vasul de toaletă. Nu se-aruncă, nu mai avea putere, ci aproape se prăbușește pe el. Și plânge

încetîşor în palme, în timp ce supărarea vezicii începe să se golească de motiv. Dar Marta nu se ridică. Stă şi se bucură liniştită, printre lacrimi, până simte că i-au amorţit picioarele. Abia atunci, speriată că n-o vor mai ţine, se ridică şi, dându-şi seama cât e de ameţită, se sprijină de perete. Respiră, adânc de data asta, doar pericolul trecuse, şi deschide ochii. În faţa ei, la chiuvea cu oglindă, un bărbat foarte înalt, cu părul foarte negru şi faţa foarte albă îşi spăla calm mâinile şi îşi răcorea şi tâmplile cu apă. Marta, îngrozită, îşi acoperă faţa cu mâinile şi se scurge cu totul pe podea. Incredibil, gânde cutremurată, poţi s-ajungi să halucinezi, dacă nu găseşti unde să te pişi la timp. Asta-nseamnă că poţi să şi mori, la o adică. Deci, omul e-n stare să crape, numai să nu se facă de răs că s-a pişat pe el. Suntem pierduţi, mi-e clar.

Dar în timp ce Marta-şi deplora soarta şi, odată cu a ei, pe a întregii omeniri standardizate în materie de afecte nepăcătoase, două mâini s-au aşezat cu pace peste mâinile ei. Nu, n-a ţipat. S-a împăcat cu soarta că nepişarea îţi poate aduce pierderea minţilor. Iar când îţi pierzi minţile, e normal să vezi năluci. Şi e şi mai normal să-ţi fie groază de ele, aşa că nu poate fi ceva mai normal decât să nu ţipi. Ceea ce însă nu fusese aprofundat nici în tratatele de psihologie pe care le citise Marta, nici în cărţile sau filmele care abordaseră acest subiect era că bietul om atacat brusc de nebunie se poate îndrăgosti de nălucă. Şi, cel mai înfricoşător, că dragostea poate să-i vină prin două rînduri de mâini: ale bolnavului şi ale nălucii. Puse unele peste altele, mâinile astea se recunoşteau, de parcă trăiseră împreună în vremea sănătăţii mintale, se linişteau unele lângă altele şi se bucurau fără să simtă nevoia de freamăt. Era un fel de foc făcut din vreascuri mici, atât de mici că încăpeau prin capilarele palmelor. Şi i se mai născu Martei un motiv de supărare: nici literatura de specialitate, nici aia de ficţiune şi în nici un caz

cinematografia nu prezentaseră chestiunea în forma ei cea mai gravă: himera iubește nebunul. Nu, în general, lucrurile stăteau așa: nebunul aleargă după himeră, o vede, o caută când n-o vede, o așteaptă, o dorește. Iar himera, invariabil, se joacă de-a prezența și impresia. Or, aici lucrurile stăteau complet diferit. Mâinile nălucii linișteau mâinile bolnavei, iar răsufierea îi limpezea creștetul. Așa că Marta-și zise hai, dă-o dracului de treabă, o să mă ridic, o să trec prin spectrul ăsta și-o să ies din hotel, ajunge tulburarea unei nepișări în viața unui om. Mai avem și treabă.

Numai că exact în clipa aia mâinile îi fură date la o parte cu delicatețe de pe ochi, iar ea, ca orice om viu, deschise ochii, să-și înfrunte închipuirea. Însă închipuirea îi zâmbi mai cald decât pățise ea vreodată și-i zise în șoaptă: „Nu știu dacă ești sufletul meu pereche, dar trupul meu pereche sigur ești. Numai că mai diafan. Eu chiar am reușit cândva să-mi sparg vezica. Hai.“

(Ne)potriviri

Dora stătea pe scaun și se gândea: foarfecă sau cuțit? Scosese din frigider o căpățână de salată verde. Și, fiindcă o aruncase pe peretele din spate al frigiderului, înghețase chiar unde-i salata mai frumoasă, pe față. Parcă totuși foarfeca ar fi fost în stare să sculpeze uniform tenul salatei. S-a apucat de tăiat din mijloc spre margini, cu totul nefiresc. Când a văzut ce gaură îi făcuse bieteii salate chiar în mijlocul feței, Dorei i s-a făcut rușine de sine și milă de salată. Și-a-nceput să muște din ea compulsiv, de la marginile alea ude și ofilite. Când faci o tâmpenie, e bine, dacă poți, s-o mănânci. Mai bun loc de ascuns e greu de găsit. Dar, după ce-a terminat de mâncat toată greșeala, Dora a-nceput să aibă dureri abdominale. N-aveau cum să fie de la volumul salatei, era destul de mică și nici prea bogată nu era, dar de la faptul că n-o spălase putea să fie. Însă dacă ar fi desfăcut-o frunză cu frunză, s-o spele, ar fi mâncat o risipire, nu o eroare. Prostia se-nghite-ntreagă, cu consecințe cu tot. Așa făcuse Dora și cu Tudor. Îl luase, că era frumos și verde, chit că văzuse că marginile, pe ici, pe colo, nu erau tocmai în regulă. În ani, îl înghițise și pe Tudor, așa cum era, fără foarfecă, fără cuțit, iar durerile nu-i mai dădeau pace nici noaptea. Se schimbase mult Dora. Se gândea la asta, în timp ce vizualiza caierul de salată din stomacul ei. Se urâtise parcă. Ochilor li se năclăise lumina, părul i se subțiasse, colțurile buzelor se duseseră după legea gravitației. Și totul din cauza lui Tudor. Băiatul vesel, cult și sensibil se transformase într-un monstru. Iar ea, într-o suferință continuă.

Acum, cu salata aia care nu voia cu nici un chip să i se-așeze-n trup și să se transforme în nutrient, așa cum ar fi fost normal, Dora se gândi, fără să vrea, intens la Tudor, iar asta o enervă tare. Salata

îi răspunse pe loc, din stomac, printr-o zdruncinătură, cu o uşoară glazură de greaţă. Dora, convinsă fiind că e un semn, că acolo e o legătură pe care ea n-o vede, se ridică de pe scaun şi se duse în dormitor. Se aşeză, strâmbându-se de durere, pe mocheta, pe-o parte, cu genunchii adunaţi în bărbie. Abia putea să respire, dar parcă nu mai durea aşa de rău. Deci, Tudor, care se făcuse un bărbat îngrozitor, trebuia îndepărtat din viaţa ei, că uite în ce hal o adusesese. N-o merita, efectiv n-o merita. O distrusesese. O lamă dureroasă îi răspunse din abdomen, iar Dora îşi duse genunchii la frunte. „Bine că n-am copii cu el“, îşi zise. Simţi dintr-odată o eliberare în torace. Şi se autodescarcă până la unghiul la care, văzută de sus, arăta ca o femeie care şedea pe un scaun. Avu curajul să inspire mediu şi se bucură. „Dar dacă nenorocitul ăsta s-a făcut aşa pentru că nu i-a priit viaţa cu mine?“ merse Dora mai departe cu respirul. Durerea se amelioră brusc şi radical. Salata, în formă aproape iniţială, porni pe drumul de venire cu un iureş care-o făcu pe Dora să şi audă zgomotul de la poarta dinţilor ei. Dinţi care s-au deschis instant din cauza presiunii imense, iar salata a ajuns, cu un elan imposibil de bănuît şi printre spasme eliberatoare, pe tapetul argintiu-delicat al Dorei, în dreptul prizei.

Scurtcircuitul n-a speriat-o, însă a străfulgerat-o. Nici nu s-a ridicat, nici să cureţe, nici să se cureţe de verde. Doar s-a întins, s-a îndreptat complet, întorcându-se pe spate şi punându-şi şi mâinile coroană sub cap. O să cureţe ea mai târziu. Acum se bucura, uitându-se în tavan, c-a-nţeles în sfârşit că şi ea, şi Tudor se urăteau şi se înrăiau din ce în ce mai tare numai pentru că se încăpăţanau să continue să trăiască unul cu altul. Fiecare îl inspira pe celălalt să scoată ce era mai înfricoşător din sine. Era un concurs strâns, destabilizator de strâns, iar până acum împărţiseră ex aequo toate premiile. Zâmbi pentru prima oară după multe

luni, închise ochii, ieși din cursă și se gândi recunoscătoare, nu chiar fericită, cum o foarfecă, o salată și-o compulsie te pot, la o adică, mântui de tine. De mulțumire, adormi.

Nu vine Crăciunul *À la manière de Răzvan Petrescu*

Vine nevastă-mea. A plecat la Sankt-Petersburg, la rușii ei albi. Nu-mi pasă decât dimineața de lucrul ăsta, fiindcă n-a vrut să-l ia cu ea și pe băiat. A motivat că n-a terminat semestrul, dar eu știu că e numai o discret-imaculată răzbunare femeiască. Să-l hrănesc eu, să-i mențin valorile, să-l pun să-mi facă statuie în holul apartamentului nedecomandat. Am făcut cum a vrut ea. Acum, alergăm amândoi împrejurul statuii și aruncăm unul în altul cu șoricioaică. A găsit-o el pe scară, între etajele unu și cinci. Boabele s-au împrăștiat în toată casa. Avem amândoi măști și mănuși chirurgicale și mimăm bucuria Crăciunului la baza mea. Adică a statuii. Copilului nu-i plac bucuriile verzi cu roșu și cu beteală, așa c-am hotărât amândoi să-nvelim două pulpe de porc foarte mic în marmeladă și să le-atârnam drept podoabe de urechile mele de lemn. Băiatul a găsit și niște furnici la un coleg de clasă, pasionat de creșterea insectelor firave, domesticite muzical. Are flașnetă și patru mușuroaie. Ne-a dat și nouă unul, iar acum ne pregătim de Ajun, dresându-le prin obișnuirea cu Albinoni. Încă rezistă, dar nici noi nu ne lăsăm. Suntem doi bărbați și 5673 de furnici. Numărăm lent, să trecem Crăciunul. Nevastă-mea ne sună relativ des, mai mult relativ, să ne spună că și-a cumpărat o căciulă de blană neagră-mustață și că vine acasă după, dar escamotează delicat reperul, și insistă să ne punem fulare și mănuși de lână cu un deget. Cel mai mic. Nici nu se pune problema. Avem 24,5 grade Celsius în casă, grăușor roz lipit de lentile și furnici nădușite, cu marmeladă. La mulți ani!

De pe bloc

Văzuse-ntr-o sâmbătă după-amiază un documentar care nu-i mai dădea pace, deși n-ar fi putut spune c-avea ceva atât de special. Se ridicau în slăvi plantele cu flori, c-ar fi avut un rol decisiv inclusiv în formarea munților. Însă o anumită secvență o izbise-n mijlocul frunții, unde-avea un tâmpit de semn din naștere. Zice-se că acum o sută cincizeci de milioane de ani un asteroid a lovit Pământul și-a schimbat totul pe lumea așa cum era, iar cel mai rău fusese c-a provocat extincția dinozaurilor. Și cum ea se gândea – de fapt, nu se gândea, îi țâșnea din creier o imagine cu ea liniștită, liniștită, ca o piatră la soare – din ce în ce mai des cum naiba să-și ia gâtul, dar să nu care cumva să dea greș, chestia asta cu asteroidul și cu dinozaurii a fost adevărată revelație. Când avea momente oarecum calme, râdea de sine înțelept și rece: cum dracu' să mai suferi tu că te-ai îngrășat, când singurul vis izbăvitor e ăla c-o să reușești să te omori? De parc-ar conta cum arată un mort, fie el și femeie. Dar acum, ei, bine, acum, după documentarul ăsta, i se limpeziseră lucrurile. Trebuia să facă un efort, să se îngrașe cât mai tare, pentru ca gravitația să fie o armă realmente letală, nu vreo-ncercare maladivă.

Avea în cartier un bloc cu 14 etaje, așa că s-a dus, a luat liftul, a urcat până la ultimul și-a căutat o ieșire pe terasă. Și chiar era o ușă descuiată acolo, să se-aerisească nițel scara. A inspectat locul și-a văzut că era bun. Pe o latură, dădea-ntr-un loc viran, așadar nu risca să omoare pe cineva-n cădere. A coborât împăcată cu marginile, mulțumită de înălțime și de certitudinea împlinirii faptei. Se gândea c-ar fi crăpat și dacă avea douăzeci de kile de la înălțimea aia, dar n-ar fi riscat pentru nimic în lume totuși întoarcerea la viață. Exemplul asteroidului era foarte bun și, din

fericire, jos nu erau dinozauri. Și nici continentul primordial. Jos era ciment foarte sănătos. Și-a cumpărat cinci gogoși glazurate, s-a așezat pe-o bordură și-a-nceput expandarea. A făcut asta în fiecare zi, timp de-o lună. Nu doar gogoși, evident, că-ți omori fierea, dar aluat gras, pufos și dulce de fiecare dată. La sfârșitul fiecărei săptămâni din luna asta, se ducea, din ce în ce mai împlinită trupește și mai golită sufletește, să verifice terasa. Incredibil de potrivită! Făcută parcă să mori de pe ea.

Într-o zi de luni, a simțit că i s-a adunat în pori tot curajul. Dar nu venise din nimic, ci chiar dintr-o oglindire a trupului ei de odaliscă-n picioare, imediat după duș. „Deci, azi ne jucăm de-a asteroidul“, și-a zis. S-a-mbrăcat lejer, că nu e cazul să te strângă blugii și sutienul și pe lumea ailaltă, a scris un e-mail în care-a precizat că și-a făcut baie cu foarte puțin timp înainte de moarte, așa că n-are sens nici o spălare rituală-n anul 2015, să fim și noi eficienți, a-ncălțat niște mocasini și s-a dus la piciorul blocului ei de căpătâi. A urcat pe jos toate cele 14 etaje. I s-a părut de bun-simț să trăiască plenar greutatea, efortul nonsensului viețuirii. S-o doară, să-i taie respirația, să fie absolut sigură că asta vrea să facă. A ajuns aproape-n patru labe la etajul 13. Mai era un pic, nu se face să te odihnești înaintea trecerii, că doar către aia te-ndrepti, iar ea era o femeie plină de sensuri, chit că majoritatea giratorii. S-a gândit c-o doare fix în cur dac-o vede cineva cum urcă scările ca un animal bolnav, în fond nu era treaba nimănui cum își folosea ea palmele.

Dar, drăcie, că altfel nu-i poți spune, când a ajuns la etajul 14, de pe ușa din fața scărilor a ieșit un bărbat. S-a uitat la târâșul șarpelui feminin, s-a așezat și el întâi în patru labe și apoi pe burtă și-a venit spre ea exact în aceeași variantă șerpească. Ajunși ochi în ochi, el n-a dezlipit nici un membru de pe betonul palierului, doar a ridicat capul a

sărut. Și din pupatul ăsta a două târâtoare s-au dus fix dracului scopul și rostul asteroidului în contemporaneitate, sinuciderea și-a luat zborul ca sufletul, iar ea s-a trezit pe cap cu un nou efort, ăla de a slăbi toate gogoșile chinuite de sub piele, ca să-i fie mai ușor să fie vie.

Dragoste la temperatura camerei

Toată lumea făcea roșu-n gât, numai ea era străbătută de-un vânt rece și-n maximum două ore avea febră patruzeci și amigdalele cât nucile macadamia. Dar asta până le-a scos și s-a considerat scăpată. Într-un fel, a și fost. Gata cu zăcutul la pat, cu delirul, cu durerile. A descoperit însă foarte repede că ea avea, constitutiv, roșu-n cerul gurii. Toate îi erau prea multe, prea mari ori prea puține, prea mici. Și cerul gurii ei era de-un roșu-neliniște mereu. Tunete și fulgere, trăsnete și ploi torențiale, nori strânși la gură și de gâturi. Împletituri. Aflase când rămăsese gravidă că arăboaicele țin cu sfințenie de calea de mijloc atunci când au prunci pe inimă. Nu beau și nu mănâncă nimic la temperaturi extreme. Zice-se că asta ar putea afecta mai rău decât orice o sarcină. A ținut de vorba asta a lor, iar greu nu i-a fost. Oricum, toată viața, din cauza nenorocitei ăleia de sensibilități din gât, fusese obligată să țină calea asta-mpărătească a întrelui. Însă focul palatin era tot acolo. Mereu și întreg. Trebuia că originea lui alta era. Cum să exiști incandescent în afara fierbintelui și-a-nghețatului? Dar nu-nțelegea, iar anii nu stăteau în locurile pe care ea li le-ar fi săpat cu plăcere, să-i așeze la odihnă.

Până-ntr-o seară de luni. C-așa-s revelațiile, te găsesc exact când ți-e lumea mai dragă. Când a intrat în casa aia mare, n-a lovit-o decât un pic, în cotul stâng, liniștea. L-a masat ușor, și-a scos pelerina de ploaie și-a atârnat-o-n cuier. Pe urmă, fețele către față ale gazdelor au dat iureș în echilibrul ei plâpând și-ntotdeauna de fațadă. Erau trei. O mamă și doi copii. Pisicile nu se numără, că nu contabilizăm splendoarea. Mama e temelia caldă a casei. Sau a casei calde. E-același adevăr. Copiii sunt soțsoție ori soțiesoț, că ei nu se-mpiedică-n întâietăți vanitoase. Dar cum de mama

e a amândurora, cum? Că nu suntem nici în Persia și nici în Egiptul antice. Cred că mai simplu decât cutuma. Dacă vrei, dacă iubești să vrei, poți să fii mama nealui tău. Chestia asta cu mama sângelui nu e deloc o condiție necesară a mămeniei ca lumea. Dar deloc. Și ce face mama-temelie? Mai nimic. Doar fericește. Ea-și crește fericit copiii. Iar ei, fericiți prin naștere și facere, ne-nghețați, neclocotiți, sunt candidații perfecți la fericire. Aia puțini și eminenți. Le crește câte un ochi, singurul sănătos, pe te miri unde, că fiecare are ochiul ăsta terțiar în altă parte. E mic, mic și neobosit. N-are somn, pleoape și lacrimi. E ochiul perfect. Cu el își țintesc ei perechea. Și-o contaminează cu ochiul perfect.

A-nceput să-i bată inima tare-tare și-a ieșit pe terasă, într-un frig ud, să-și plimbe mințile în balansoarul împăturit. Ea n-avea ochi din ăla, așa că nu și i-a putut opri pe-ai ei, pe obișnuiții, de la năvala de sare lichidă. A-nghițit în roșul ei ceresc de mai multe ori și-a trebuit să primească sabia înțeleșului că dragostea la temperatura camerei îți crește ochiul cel bun care te lasă fericit.

PERVAZUL V

Aproape spre departe

Mă lua de mână și ieșeam în stradă. Ne duceam să cumpărăm. Bunicul meu și cu mine. Lapte și brânză aveam de luat, de la Nea Gogiu, primul bărbat cu chimir pe care l-am văzut în viața asta. Avea și cămăși albe, făcute din pânză țesută-n casă. Câteodată, mai venea și el pe la noi, dar cel mai adesea ne duceam noi la el. Stătea departe Nea Gogiu, la capătul satului. De la el mai erau câteva case și-o luai pe drumul râului, al Argeșului adică. La el nu era ca la noi, să intri din stradă-n casă și apoi în curte. Era invers. Și pentru că stătea la o răspântie, îi vedeai curtea din două părți. Era mare, mare, și-n ea era împărăția animalelor.

Mergeam mult noi doi până la casa lui. Un sat întreg treceam. Mergeam de mână, că eu eram mică. Când vedea câte-o bătrână la poartă, bunicul meu îi zicea Săru' mâna, mamă! Prima dată când l-am auzit, mama lui încă trăia, l-am întrebat de ce-i spune așa. Pentru că-i de-o seamă cu mama, mi-a spus. Am înțeles atunci că poți zice mamă cui îți spune inima. Când ajungeam la casa cu lapte, m-așezam pe banca din curte, să-mi trag sufletul, așa de tare osteneam. Dar mereu voiam să mă duc. Era singurul drum lung pe care-l știam. Și-l voiam.

Pe urmă, am început să mă fac un pic mare. Am ajuns în orașul mic și uriaș, cu trotuare. Mergeam mai mult pe bordură la-nceput, însă prea multele mașini m-au făcut să iau calea mijlocului, ca oamenii. Cu oamenii. Când ne-am mutat în alt cartier, am mai rămas un an și ceva la școala veche. Traversam de două ori pe zi tot orașul. Drum mult, drum mult, dar credeam că așa trebuie să fie, că ți-e dat și-l duci. Abia la doisprezece ani le-am cerut alor mei să mă mute la o școală mai aproape, iar asta numai după ce-am petrecut câteva ore într-un fel de groapă cu țevi calde, unde alunecasem din cauza zăpezii. Încercasem să

scurtez drumul, luând-o printr-un loc mai mult neumblat. M-am întors, regulamentar, pe drumul știut și n-am mai vrut să scurtez nimic. Nici măcar timpul. M-am mutat la școala nouă din toamnă.

Apoi, orașul cel mare. Cel mai mare. Când am ajuns în el, îl mergeam pe jos. Adică de la Universitate-n Crângași. Și iarna. Eram obișnuită cu mersul, cu mergerile. Totul era aproape. Departamentele însemna cu trenul, pentru mine. Sau cu mașina. Dintr-un nume de loc într-altul. Dar când te afli înăuntrul locului, cum să nu-l străbați, de ce să nu-l răzbați? Ca să câștigi timp. Aveam să aflu curând asta: că timpul se câștigă. Și, bineînțeles, că libertatea se pierde. În timp.

Fiecarele

Știi, când aveam cinci ani, într-o primăvară cu dimineață caldă, când înfloriseră merii din curtea noastră, m-am ridicat din vis ori poate m-a ridicat cineva și m-am dus în curte. Abia răsărise soarele, toată casa dormea. Aveam pijamale bleu, de finet, mi le făcuse tanti Leana a lu' nea Mișu Tabacu, o femeie care-i răspundea bunicului meu la „Săru' mâna!“ cu „Fir-ai al dracului, Florică, iar mă faci doamnă!“ și râdea foarte tare, că era nițel surdă. Când suna tanti Leana, țineam telefonul la o juma' de metru. Și-am ieșit, cum zisei, în curte, am văzut răzoarele gestante cu cepe, usturoi și bulbi de gladiole și m-am oprit la unul dintre meri, care avea o creangă foarte groasă de care mă atârnam să mă dau huța. Am intrat în pământul moale, m-am dus la trunchi și m-am urcat în pom. Și mărul m-a luat în brațe, el știe cum, el știe de ce, dar am adormit fără vis. Doar miros.

Bunică-mea, când s-a trezit, m-a căutat speriată. M-a găsit dormind în pom, a venit încet, să nu mă sperie, era micuță și n-ajungea să m-atingă, dar a-nceput să-mi șoptească un fel de cântec pe care nu mi l-a mai cântat altă dată. Am deschis ochii și-am dat să mă-ntind, ca-n pat. Ea a deschis brațele și mi-a zis „Hai să ne dăm jos, să mâncăm și noi ceva“. Am coborât cuminte. Ea a respirat a ușurare, m-a strâns la piept și mi-a spus în creștet: „Fata mea, fata mea, tu ești din altă lume, fata mea.“ Mi-a sărutat fruntea și mâinile, m-a dus în casă și mi-a făcut un ou fiert, moale.

Șira soarelui

Am văzut un copil. Un băiat. Într-o după-amiază. Plouase mai devreme și se făcuse o baltă mică pe cimentul din fața curții casei lui. Sau poate a vreunui prieten, n-am cum ști. Eram în mașină și-am văzut cum soarele se odihnește pe spatele copilului. Vertebră cu vertebră. Băiatul în pantaloni scurți, suplu ca o amintire, vorba omului-bărbat, era deasupra apei și părea să caute ceva în ea. Să fi avut nouă ani, poate mai mult un pic ori poate mai puțin. Primul meu gând a fost unul tâmpit: o să se ardă pe spate, fără tricou. Dar am văzut repede cum i se oglindea soarele pe șira spinării și mi-am zis că, în marea și-atât de bătrâna lui înțelepciune, soarele știe ce face.

Se zvânta iarba-n șanț, trezită. El era mic și sfredelea în apă cu un băț. În tot rapidul și puținul trecerii ăleia în viteză am apucat, întorcându-mă să mă uit prin lunetă, să văd că de după gard a mai ieșit un băiat care s-a așezat și el la pânda bălții. Mașina era de-acum departe de ei, de madlenii mei. Am deschis geamul, să-mi iasă sufletul mai ușor. L-am simțit cum se rostogolește, ca o caisă fugită din pom pe pământ. Dintr-odată, n-a mai fost timp. Sau nu l-am mai înțeles eu. În orele senine, minutele se lenevesc. Sau poate rămân pe loc. Așa am putut să mă-ntorc departe. Într-o zi care semăna cu a băieților. Una în care am ieșit în curte, îmbrăcată în spielhosen, galbenă era, și m-am dus după fluturi. Era invazie, iar buncii spuneau că omizile vor devora tot. Dar eu nu știam ce-i aia „a devora“.

Eu vedeam cum trec fluturii în escadrile pe deasupra capului meu. Și, mai ales, cum nu trec toți. Unii se prăbușeau în țărână și nu se mai puteau întoarce la ai lor. Dădeau un pic din aripi și-apoi se linișteau. Puneam urechea la pământ, să văd dacă mai respiră. Mă așezam pe urmă lângă ei

și-i vegheam. Și treceam împreună. Rupeam câteva crengi subțiri din tufa caldă de merișor, le așezam în cruce și le făceam legătură cu lujeri, să stea, să țină. Și m-apucam de săpat. Gropi mici, cât să-ncapă un singur fluture. Dar mi-a fost milă de singurătatea lor și le-am făcut câteva mai mari, pentru mai mulți, la sfârșit. Le-am astupat pe toate și-am obosit.

M-am întins peste ele, în crucea soarelui, și eu. Auzeam din pământ cum îmi bate inima și credeam că bat inimile fluturilor. Și-acum cred asta când se-ntâmplă să mi-o mai aud. Cred că fluturii nu mor când le stau aripile. Că măcar fluturii nu mor în noi de tot.

Micul peșterii

450 de metri până la Peștera Valea Cetății. Așa scria pe indicator. Am mers. Drum cu piatră de șină, urcat greu, cu trei popasuri și răsuflări numărate, ca la naștere. La capăt, peștera, prima-n care am intrat vreodată. Înăuntru, piatră netedă și alunecoasă. Curat ghețuș. Noi am intrat ultimii, era un grup, cu ghid inclus, înainte. E o peșteră amenajată, nu crudă. Urci pe niște structuri metalice cu balustrade. Dar și alea-s alunecoase fiindcă înăuntru e foarte umed. Peștera e luminată cu leduri acolo unde au crezut specialiștii că merită să se oprească vizitatorii. Din fericire, lumina aia bătea și mai departe, acolo unde aceiași specialiști au considerat că nu merită. Însă mie tocmai penumbrele alea mi-au cântat ceva. Și, dintr-odată, aud vocea ghidului. „Suntem pregătiți să stingem toate luminile? Vă avertizez că în această peșteră nu intră deloc lumina soarelui, așa că bezna ar putea să vă sperie. Sunteți pregătiți, stingem?” Lumea a zis „Da” în cor. S-a făcut brusc cald și, parcă, mai umed. Era întuneric ca-n om. De ca și cum te-ai fi strecurat, pe la încheietura mâinii, în mânășta ta cea mai groasă. Ori ai fi alunecat, prin luetă, în glotă și de-acolo mai departe, direct în sânge. Mi se părea că sunt o hematie, iar alea trebuie că sunt foarte mici, dar ceva mai tonifiate decât mine, că doară toată ziua aleargă. Când s-a stins lumina, a scâncit copilul. Nu-l văzusem, însă micul lui scâncet, de bebeluș, m-a făcut să-mi fie mai cald în uterul Pământului. Copilul n-a plâns mai departe. Nici eu. Am alunecat încet, mai în om. Și parcă omul ăla nu eram eu, nu în mine mă duceam sanie, ci în Om. Mi-am fost așa străină, c-am scâncit fără scâncet. De parcă aș fi ajuns pe lumea ailaltă. Dar n-am plâns mai departe, cum n-a plâns nici copilul. M-am bucurat, chiar dacă în același timp m-am simțit trecută peste pragul neted

al nebuniei. „Uite că în sfârșit am reușit să-nnebunesc“, mi-am zis. „Și ce bine e!“

Dar s-a aprins lumina și m-a durut fiindcă m-a tras înapoi la realitatea cunoscută. Și, când am văzut-o, m-a mai durut o dată. „Mai vreau lumtuneric!“ am zis șoptit. Dar s-a auzit așa de tare, că m-am mai speriat o dată. Iar ghidul a stins-o din nou. Oamenii au tăcut iar. Copilul n-a mai scâncit. Eu aș fi vrut o laviță și-o cergă, să mă fi-ntins nițel. Să-mi iasă un pic sufletul. L-aș fi ținut strâns de lesă, că nu poți să-i dai drumul, nu e de capul lui. Ce te faci tu fără el? Tu, normal, el nu contează decât atâta timp cât îți folosește ție. Sufletul tău. Al tău. Nu, zău?

Magiun

Multe feluri de dulceturi odihneau sobele de teracotă. De gutui, de pere, de căpșune, de caise, de piersici, de nuci verzi și de trandafiri cățărători. Își duceau viețile scurte în borcane înalte, de sticlă, cu model fagure. Numai magiunul trăia în oale enorme, brune, de pământ, smălțuite frumos și pictate cu câte-o floare albastră.

Bunica le-ascundea pe toate de noi și spera în fiecare an că le va veni rândul să fie desfăcute abia în iarnă. Prea puține apucau însă zăpezile cele mari. Când am descoperit noi comorile din sobe, era vară și ne-am dus toți patru în odăiță, să ne-ascundem de vipia de-afară. Era răcoare acolo, iar eu le-am spus celor trei, mai mici decât mine, o poveste cu vrăjitoare. Și pentru că nu erau chiar atât de mici încât să creadă în arătări și bâzdâgăanii-nchipuite, am luat apărătoarea de muște, un băț lung cât o jumătate de coadă de mătură, care avea la capăt niște plete late, tăiate dintr-un sac, și i-am făcut un chip de femeie rea. Acum, dacă mă gândesc mai bine, era doar o femeie bătrână care încerca să pară tânără pentru că o sulemenisem eu cu mult albastru, negru și roșu. Era totuși impresionant-respingătoare, așa cum sunt și cele vii. Zic asta fiindcă i-am speriat nițel pe copii cu ea.

Stăteau toți trei sub o cuvertură subțire și-și ascundeau capetele de câte ori treceam cu apărătoarea peste pat. Dar n-a durat prea mult sperietura. Biata vrăjitoare, așa cum li se-ntâmplă și celor vii, a sfârșit sub cuvertură, luată de suflet, de copii, și culcată cumsecade de prânz. Apoi, a devenit al cincilea copil și cel mai cuminte dintre noi. Și, probabil, cel mai iubit. Când o jucam de-i săreau pletele, i se mai strica machiajul strident. Aveam toți grijă să i-l refacem, să nu sufere cumva vreodată de frumusețe. După ce ne-alergau

poveștile și ne puneau jos, luam din sobă vreo trei borcane diferite de dulceață și mâncam toți cu o singură linguriță, una c-o coadă lungă, specializată în cafelele cu caimac ale bunică-mii, alea fierte-n ibricul mov-albăstrui, cel pentru o singură cafea. Mâncam până ni se apleca. Fugeam atunci din odăiță toți patru, țină la puț, scoteam o găleată cu apă și beam pe rând, cu o singură cană. Ne umflam ca cimpoaiele și-abia ne târam înapoi, să ne facem somnurile de cumințenie.

Într-un an, era toamnă acum, un noiembrie bun, ne-am strâns cu toții din nou la bunici. Noi, copiii, până nu dădea frigul cel mare, făceam ce făceam și tot ne duceam în odăiță, măcar puțin, o oră-două, pentru că acolo țineam noi poveștile. Le lăsam în aerul mic al încăperii când plecam la școală și le găseam mereu grase și frumoase când n-ntorceam, peste an sau în vacanțe. Apărătoarea de muște o ascundeam în noptiera cu oglindă, să ne fie la-ndemâini. După joaca cea mare, pe copii i-au luat somnurile. M-am așezat și eu lângă ei, în pat, la picioare, aproape de sobă. Am închis ochii și-am dat să mă culc. Dar în locul somnului am văzut pânțele sobei. Nu mai avea borcanele de sticlă, puse de noi în grabă acolo, despuiate de capace și-mpinse departe, ci o oală mare, de pământ, cu magiun cald încă în ea. Îmi aminteam eu bine cum au fiert prunele în căldarea neagră, pe pirostrie, și cum s-au făcut ele un fel de magmă aromată și lucioasă. Dar asta se-ntâmplase cu vreo două luni în urmă, nu mai avea cum să fie magiunul cald. Însă nici ochii nu i-am deschis, nici nu m-am ridicat din pat. Vedeam așa de bine înăuntrul ăla al sobei, cum numai un spiriduș care-ar fi încăput cu totul acolo l-ar fi putut vedea.

Pereții sobei erau afumați de anii mulți de lemne arse și de cartofi copti în jar, însă acum numai un vag miros de fum mai amintea de muncile iernii. Soba era curățată frumos și odihnea pe grătarul de fontă numai oala uriașă cu magiun. Pe margine,

erau patru copii îmbrăcați în cămăși albe care le veneau cam până la genunchi. Cămăși de pânză, cu aripi pe umeri. Erau slăbuți, dar nu firavi, și nu dădeau din aripile alea care erau tot albe, ci dădeau din picioare, ca mânjii. Băteau magiunul cu tălpile și se făcuseră totuna până peste genunchi de magmă dulce. Poalele cămășilor le atârnavă peste marginea oalei, de greutatea raiului de prune. Iar ei se aplecau și luau magiun în pumnii mici, aruncau unii în alții și râdeau ca apucații de bucurie. Când au pierdut tot albul de pânză și de aripi, ba chiar și fețele lor mici erau tot brune, s-au ridicat pe marginea oalei și-au început să se alerge iureș. Unul s-a-mpiedicat de singura ciobitură, iar ceilalți trei s-au proptit din fugă drept în aripile lui. Și-au alunecat pe toarta oalei, însă n-au căzut. Și-au amintit probabil, în cădere, că știau să zboare.

Dud

Așa l-am pomenit, în fața bisericii, crescut pe marginea șanțului. Era un dud bătrân încă de când eram eu copil. Înalt și gros, noduros nevoie mare, cu niște sucituri și niște-ncovoieri de jurai c-a fost mare dansator în tinerețe și-a supărat vreo vrăjitoare care l-a transformat din om în pom. A fost primul copac pe care mi-am încercat puterile de cățărare și singurul care nu m-a trântit niciodată. Poate de-aia l-am iubit neînterupt, poate de-aia îl iubesc și-acum. Și pe el, și pe semenii lui.

Bunică-mii îi era frică de-nălțimi de orice fel și nu mă lăsa în dud. Mă prinsese o dată și, după ce văzuse că nu mi-e frică de el, încercase cu ceva care o sensibiliza pe ea și-a crezut că merge și la mine. Scârba. Dudul nu era al nostru, noi aveam doi pruni mici și doi meri ionatani, mărunți. Puteai să sui în ei și-un nou-născut, nu pătea nimic dac-ar fi căzut. A, aveam și-un păr bătrân, dar era așa de lung, că n-aveai nici măcar cum să te gândești să te urci în el fără scară. Dudul era însă aproape de noi, mergeai până în capătul ulicioarei, traversai strada mare și aveai două opțiuni: ori intrai pe poarta bisericii, ori te urcai în el.

În curtea bisericii, era frumos: iarbă multă, flori, câțiva copaci, ba și vreo patru-cinci cruci bătrâne. Bunică-mea mi-a zis că alea au mai rămas, că acolo sunt îngropați popii, dar pe vremuri nu era cimitirul spre capul satului, ci chiar acolo, așa că sunt multe generații de morți dedesubt, iar dudul, cu rădăcinile lui mari și ascunse-n pământ, din seva morților se hrănește. Și, normal, să nu mai mănânc dude cu morți. Mie, care eram o profesionistă într-ale-nmormântărilor, treaba asta mi-a plăcut și mai mult. Imediat mi-a trecut prin cap că mănânc din morți vechi de sute de ani, poate chiar din vremea lui Brâncoveanu, că

biserica era făcută de el. Biata bunică-mea s-a nverzit când i-am spus trăsnaia asta și l-a luat, firește, pe bunicu-meu la rost: „Numai din cauza ta, că duci fata la toți morții, ți-am spus că nu e bine!“ Bunicu-meu a râs de ea, a râs la mine și mi-a zis: „Ai văzut ce dude grase, tată? Și dulci?“ Sigur că știam, că doar de-aia le și mâncam; dude mai bune ca alea nu existau. Bine, mie-mi plăceau mai mult alea jumate roșii, jumate verzi. Erau acre și parcă nițel iuți și le găseam sub frunzele alea multe din coatele dudului, spre dispensar. Acolo ajungea mai greu soarele.

Bunică-mea, săraca, era îngrozită și din cauză că eu și bunicul luam toți morții la rând, aici chiar nu exagera, și din cauza glumelor lui pe tema asta. Când veneam de la vreun priveghi, ne zicea mereu c-o să ne-mbolnăvim, că nu e normal așa ceva, iar el îi răspundea: „Ia vino mai aproape, să vezi ce miros frumos. A lumânări, a flori stătute și-a ceva care seamănă cu zahărul pudră de pe prăjiturile tale. Simți?“ Bunică-mea ne dădea dracu' pe-amândoi, deși eu altă vină decât că eram de față n-aveam. Bine, poate și pe-aia că fugeam după el cu disperare când știam că pleacă la vreun mort. Și-apoi erau glumele lui țicnite ca el. Când pleca, primăvara devreme, după urzici și după aia, mai prin aprilie, după ștevie, ea-i zicea invariabil: „Vezi de unde culegi!“ El dădea din cap, zâmbea și dispărea. Când se-ntorcea, cu traistele de pânză groasă pline de verde, iar ea-l scruta întrebătoare, îi zicea: „Din cimitir n-am luat decât puțin.“ Ea lua foc: „Atunci, să le-arunci, ca să nu fac gălbinare!“ Dar el se-apuca de curățat și de spălat și de liniștit dragostea vieții lui: „Am glumit, am luat de pe ulicioară, urzici curate, pișate de toți câinii.“ Ea pleca palidă, el râdea-n urma ei, dar leac de scârbă n-a găsit nimeni niciodată pentru ea.

Și chiar dacă eram în general ascultătoare, dudul ăla mă atrăgea atât de tare, că nu-i puteam rezista. Plecam pe furiș, când dormeau bunicii după prânz,

și mă urcam în el. De mâncat, nu mâncam cine știe câte duche, însă acolo-mi spuneam poveștile pe care nu aveam curaj să mi le spun în altă parte. Nu știu de unde veneau ele, dar drept e că mă gândeam că din rădăcinile alea care se hrăneau cu strămoși, cu mulți strămoși, credeam că vin. Iar asta mă liniștea într-un fel nemaîntâlnit, mă făcea să mă simt un necunoscut dintre aceia din care-și luau bucuria rădăcinile alea pe care nu le știam, dar mi le imaginam ca pe niște uzine care nu se opresc niciodată. Era un fel de legătură între afară și înăuntru, între aproape și departe, între aici și acolo care-mi dădea mie o putere a mea care însemna merinde pentru poveste. Era puterea mea și numai a mea.

Ieri am văzut un dud alb. Îl mai văzusem și joi, și joia trecută, și joia răstrecută, dar numai ieri l-am înțeles. Ieri i-am lăsat mirosul să-mi înțepe ochii, ieri m-am dus înapoi, acasă, am văzut râsul lui, nervii ei, pe mine-n dudul negru, întorcându-mă în urmă, foarte în urmă, atât de în urmă, încât mergeam înainte. Cred că-n mine a crescut demult un dud. De când am plecat de-acasă poate. El mă ține-n picioare, el mă odihnește. Eu îl iubesc și mă dau lui de mâncare, inimă cu inimă, câte am și eu, nici nu știu câte, dar poate nici nu trebuie să știu. De morții din curtea bisericii uitase toată lumea, însă duche se făceau mari în fiecare an de la Dumnezeu.

Zmeiască

Cel mai bun lucru care mi s-ar putea întâmpla ar fi un dulap. Zidit, nu din lemn bătut în cuie. Să am eu știință și putere să-l pornesc și să-l cresc mare, mare. Cât să-mi cuprindă toate amintirile. Alea de-au fost și alea care vor veni. Dar n-am. Nici știință, nici putere. L-aș fi organizat așa de bine, că nici una n-ar fi putut evada. Un dulap cu amintiri e o bastilie. Pe cele mai rele amintiri le-aș fi ținut la carceră pentru toată veșnicia, fiecare-ntre zidurile ei. Pâine și apă nu le-aș fi dat, lumina zilei nici nu și-ar mai fi ținut-o minte. Iarna nu le-aș fi făcut focul și nici vorbă să le vizitez vreodată, să ne mai fi scrâșnit și noi, așa cum fac știutele-ntre ele. Amintirile așa și-așa, fiindcă meritau puțină atenție, ar fi stat la demisol și-ar fi avut un radiator cu măcar o rezistență care să funcționeze. Dar le-aș fi ținut dintr-un scurtcircuit într-altul, să rămână tâmpite, să nu-nțeleagă nimic din nimic, așa cum mi-au făcut și ele mie. „Etajul neterminărilor“ aș fi scris la intrarea-n palierul lor. Și-aș mai fi trecut pe-acolo o dată pe an. Că nu se face să uiți călâiul din care nu te-ai îmbolnăvit. Doar ai stătut. Alea bune ar sta măcar câte trei. Ar avea și balcon la cameră, hai și jardinieră. Măcar lor să le placă florile. Le-aș face vegetariene, c-au avut potențial de mai bine. Covoare de lână pe jos și pe pereți, noptiere cu bumbi, o cergă cenușie, o carte de telefoane. Pentru exersarea memoriei. Și gata. Curent electric nu. Nu știi când le-ar apuca disperarea și-ar începe să-i caute sursele. Nu pe toate amintirile le duce capul. Unele caută încă, tot caută. Visează halouri. Pe alea frumoase le-aș picta pe geamurile de la etajul auricular. N-ar rămâne fereastră nevitrată. Știi tu ce zic, pe alea-n care râzi de te prăpădești. Chiar și de mine. Când îți ziceam eu că mi-e frică de tine, sălbaticule bizar citadin. Cum ar fi aia când m-ai sunat tu, să-mi spui că ți-e

rău, că nu poți respira, iar eu eram în spital, postanestezie. Și eu ți-am zis mori dracului, că din două-trei sperieturi de-astea o să crăp de spaimă. Iar tu ai râs ca un balaur cu șapte rânduri de dinți și mi-ai răspuns mor, iubire, dar în maximum șase secunde vii și tu, că nu te las lumii ăsteia rele. Sau aia când te-am sunat eu, că știam că ți-e rău, mă trezisem din somn cu durere-n piept și-am știut că aia nu-i durerea mea, iar dacă nu era a mea, a cui mai putea ea să fie? Ai răspuns șoptind sacadat nu cred că mai scap și de data asta, lumină, iar eu ți-am zis să faci bine să trăiești măcar până a doua zi, s-apuc și eu să-mi fac un trusou din ăla erotic: corset din satin negru, cu balene și dantelă, cu portjartier, lizeuză, în fine, să fii o adevărată văduvă neagră.

Ce să zic, o să le pictez pe toate pe sticlă, toate morțile noastre râse cu poftă, și-o să mă uit prin ele de-afară-năuntru, că dinăuntru în afară nu mai vreau. Mă gândesc că mi-ar fi mult mai ușor să sufăr perspectiva inversă. Și-apoi, când te uiți la tine printr-un geam pictat, te uiți și tu mai cu gene plecate departe, mai cu sfială, ca la un străin. Dacă nu chiar ca la un necunoscut, iar cu necunoscuții nu te-apuci să crești amintiri. Așa, să-i zidesc dulapului și-un capac bombat, să-i fie cald raftului de sus. Să mă duc și eu din când în când în mansarda aia goală, să mă-ntind pe jos și să te țin de mâna inimii. Mi-e dor, mă, dar nu murim noi de dor, așa-i? Murim de moarte extraordinar de proaspătă și bună.

Palimpsest

Cinci și jumătate. Sună ceasul. Am mai trecut o noapte. Sunt viabilă. Mă scol, hrănesc pisicile, mănânc. În dimineața asta, chiar mănânc. Gata cu prostiile! Beau din cafeaua de ieri. Are aroma aia de pod între zile și nopți. Așa beam cu bunică-mea, vara. Cafele de ieri, la ibric. Cu caimac pe buzele albe ale ceștilor albastre la temelii.

Bum-bum, bum-bum! Pune mâna pe piept și apasă, femeie. Sunt aici. Să (te) dor. N-am plecat niciodată. Sunt un zeu. N-am nevoie de somn, de mâncare sau de apă. Sunt aici, în încăperile tale rotunde, duc și aduc sânge-n singurul apartament pe care-l ai.

Să pun mâna să fac altă cafea. Și pachet copilului, pentru la școală. Să-i pun și apă. Diseară vin direct acasă de la birou sau oi fi confirmat că mă duc pe vreundeva? N-am timp să spăl vasele acum, le spăl diseară, când ajung.

Hei, de ce pui atâta miere-n cană? Mai șterge lingurița de margine, femeie. Bum-bum, bum-bum! M-am mutat acum în degetul tău inelar, de la mâna stângă. Și-l iau și pe cel de lângă, ăla mic. Îți pulsez unde mi-e poftă.

Știri de dimineață. Roșii cu lămâie și pâine de tărâțe. Să nu uit medicamentul ăla care-mi fluidizează sângele. Ceva mă strânge-n spatele genunchiului drept. Poate anchilozez dracului, n-ar fi de mirare.

Bum-bum, bum-bum! Iar fugi? Tu nu știi că nevăzutele leagă veșnicie cu veșnicie, cu sfoară făcută din bătaie de inimă întinsă la soare peste oceane? Și udată cu apă vie și mult prea sărată?

Să nu uit să scot interviul ăla. Cred că nu-l pot da totuși până-n 17. Adică mâine. Și francezii ăștia cântă așa frumos. Azi îmi iau ghetetele brune și nu scot de pe deget inelul de la Uc, cu malahit. Să fie un praf de verde peste mine.

Aşa-ți place ție, nu? Să mămești, să faci, să crești? Ai zidit o inimă peste mine, femeie. Să mă sugrumi, să-mi iei viața. Să mă ascunzi, să nu mă vezi, să nu trăiești. Ca să trăiești, zici tu. Dar eu mi-am făcut sângele zid fluid. Și te urc, te cobor. Când vreau eu. Sunt aici.

Sunt bine. Sunt chiar bine. N-am voie să mă plâng. Uite, rezist. Nimeni nu-și dă seama de nimic. Uneori, nici chiar eu. Mă-mbrac bine-n fiecare zi. Cu aluviuni. Astea țin de cald. Când se usucă, crapă și cad singure. Eu fac altele, noi și moi, și ung trupul din trup și trupul din cap cu ele. Cred că toată lumea dizarmonizează afara cu înăuntrul. Sunt normală și azi.

La mine de ce e nisip peste nisip, femeie? Mie de ce nu-mi dai apă să beau? Bum-bum, bum-bum! Stau aici, în casa din mijlocul casei, și mi-e dor de tine. Să fim iar totuna. Să bem aer viu cu apă dulce. Să-mi dai ochii-napoi, ăia verzi, s-aud marea cu ei.

Vezi să nu stai pe inimă

Venea acasă obosit, mânca o felie de cozonac și bea o cană mare, cu lapte. Se-așeza-n pat și, invariabil, își lovea ceafa de lada studioului. Bunică-mea-i zicea: „Ai grijă, Florică!“ Tot invariabil. Eu mă obișnuisem cu sunetul și cu lovitura, într-un fel chiar le așteptam. Bunicu-meu freca un pic locul bătut de-acum și își găsea locul în așternut. „Vezi să nu stai pe inimă!“ mai spunea ea. Iar el se foia nițel și-apoi se-ntorcea pe partea cealaltă. Dacă eram și noi, copiii, prea obosiți și nu trebuia să-și facă el norma de povești, adormea repede, că muncea mult omul ăsta. Așa c-am înțeles de mică faptul că nu-i bine să stai pe partea inimii când ești în pat. Fie că dormi, fie că nu. Că se strică. Ce e drept, n-am întrebat niciodată de ce, pentru că n-am pus niciodată la-ndoială ce-mi spuneau bunicii mei. Așa am ajuns să cred că-n vechime punțile peste ape se făceau din șire de oi, alternate cu pânțele lor, ca să fie „una moale, una tare“. Era dintr-o poveste cu Păcală imaginea asta, dar mie mi s-a părut verosimilă. Și, cum fac copiii, am băgat la cap și n-am stat niciodată prea mult pe inimă. Să nu i se taseze vertebrele. Mi-amintesc c-aveam 17 ani și m-a salvat de la un înec în râu un băiat care era poloist de performanță. Nu i-a fost tocmai ușor, pentru că eram într-un vârtej. A scos-o totuși la capăt după un efort mare, iar când am ajuns la mal, ne-am tras sufletele un timp lung, îmbrățișați. Ca orice supraviețuitori normal de uzi.

După ce-am asurzit de zguduitura inimilor care ne și certau, dar se și bucurau deodată, mi-am dat seama că nouă ne bubuie piepturile pe aceeași parte. M-am speriat aproape la fel de tare ca de apa repede de mai devreme. Și altfelul tot necunoscut este și la fel tulbură. Dar inimile noastre au putut face și scandal, și petrecere la unison doar pentru

că a lui Mihai era pe partea dreaptă. Mai departe, am dus-o pe-a mea la dentist când i-a mai sărit smalțul sau a avut nevoie de-un detartraj ori de vreo plombă sau reconstrucție, dar și la mecanicul auto când a fost caz de daună totală. Însă nici când era avariată nu m-am așezat pe ea, pentru că așa-i spunea bunica bunicului, iar eu îmi cred crescătorii până peste dincolo.

Și omul, și inima lui au fiecare câte un spațiu personal și nu e bine să-l încalce nici unul dintre ei, să fie bună trăire fără amestecare. Între om și inima lui mai este și un timp. Dulce și puțin. Atunci când sunt numai ei doi acasă. Oglindință. Adică oglindire în credință. Omu-n ea și ea în om.

A, și vezi pe unde umbli și un' te-așezi. Să n-ajungi să stai pe vreo altă inimă.

Imponderabila făptură

„Pe vârfuri, vă rog. Pofțiți, intrați, am pus pe tavă un bol cu ceață. Intrați încet, să nu se răsfire.“ Să intri cu bocancii plini de noroi în sufletul omului. Parcă așa era expresia. Ori cu șenilele. Ne supărăm și ne retragem. Cu toții am făcut față unor astfel de tentative de efracție, cu toții am zăvorât ușile. Dar intrările noastre intempestive, abrupte și înnoruite în noi înșine, acele mostre cutremurătoare de autonepăsare și autorăutate, sunt obișnuite. „Iartă-mă. Mulțumesc.“ Spunem asta deseori, dar când ni le spunem nouă înșine? Niciodată. Pentru că noi ne suntem caii de povară, batorii, și fefelegile deopotrivă. Noi suntem obligați să ne servim nouă, nu? C-așa a fost târgul. Însă asta îi inspiră și pe ceilalți să facă la fel. Să forțeze mereu granițele, să-mpingă-n uși, să se trântască încălțați pe canapelele noastre ventriculare. Dar omul, deși înțelege la un moment dat toate astea, nu știe de unde s-apuce începutul nou și bun. Își ia o brișcă și-ncepe să taie margini, să rotunjească, să facă loc, să scoată ce crede el că-i de dat afară. Tehnic, treaba începe să funcționeze, dar fără coerență și fără armonie, că meseria asta de tăietor de colțuri de tine însuți presupune vocație și tradiție. Bine măcar că nu și talent. Și cel mai greu de-nțeles e că nu presupune tăiș. Doar vedere cu ochii cei nevăzuți. Mai știi momentul ăla-n care ai văzut o scenă într-un film sau un gest pe stradă? Cevaul ăla care te-a făcut să-ți amintești de ceva neclar? Întâi, te-ai enervat, că n-aveai de unde s-apuci memoria, să-i faci o gaură, s-arunci un ochi în șifonierul ei greu, pe care-l cari în spate de când te știi. „Chestia asta-mi seamănă cu ceva, cu un moment al meu, cu o stare.“ Și gustul stării ți-a venit pe limbă, dar mai mult de-atât nu. Apoi, nu ai mai putut fi atent la film ori la stradă. Te-ai ridicat pe vârfuri și-ai pășit în ceața ta

binefăcătoare. Acolo unde nu ne știm. Are omul în el cămară cu pereți de ceață, dansatori. Și-n pereții ăia, hublouri ondulate după suflu. E locul lui în care nu se cunoaște, spațiul lui difuz în care este ușor până la imponderabil. Acolo-și ține omul adevărul subtil. Subtil de sine însuși. Prin hublourile alea mișcătoare intră și iese tot ce ne leagănă-ncet, toate neconcretele și neclarele noastre, toate amintirile fără corp din care bem și mâncăm cu răsuflarea.

Memoria, memoria. E bine că știm, că-nvățăm, că ținem minte peste minte. Însă cămara de ceață plutitoare e memoria noastră de odihnă și de artă, de siguranță și regenerare. Locul din tine care nu te cere, nu te absoarbe. Care te desfată când ți-e dor de necunoscut, că mai necunoscut decât tine nimeni nu-ți este. Iar ceața aia te ține-n brațe ca pe un descântec vechi, șamanic, cât vrei tu, cât poți, cât duci. Când ți-e gata, te șterge de abur și-ți dă drumul înapoi, în carne, își scoate fluierul și cântă.

Când omul a „câștigat“ minciuna

S-a urcat dintr-un salt suplu pe chiuvetă, să vadă ce-i în ea. Era un bol mic, în care lăsasem apa să curgă până sus. Fulger, că despre el este vorba, cotoiul-perlă, la fel ca surorile lui, Rumba și Makeba, adoră să bea apă din chiuvetă. Stătea pe margine și se uita, își calcula probabil cel mai bun unghi. Dintr-odată, sfidând parcă gravitația, dar cred că și gravitația e pe specii, s-a aplecat să bea, oferindu-mi imaginea impozantă a întregii lui părți dorsale. A băut, s-a lins pe bot, s-a ridicat cu aceeași ușurință și delicatețe, s-a întors și, cu un alt salt athletic, a coborât și-a plecat. În timp ce își savura liniștit apa din bol, m-am gândit că nu știe și, pentru că nu știe, nici nu-i pasă că este gol. Și n-am putut să nu-l compar cu oamenii. Sau pe ei cu el.

Când erau abia tocmiți și goi, oamenii nu știau ce-i rușinea trupului. De fapt, nu exista o rușine a lui, ci a faptelor. Numai ele puteau aduce neînțelegeri, supărări și renunțări. De-o parte omenească sau de alta. Nu mă-ntorc la povestea din Geneză, pe ea o știm cu toții. Îndată ce omul a călcat strâmb, a devenit și gol trupest. Dar, cum ziceam, știm cu toții povestea. Am încercat să mă întorc într-un timp imprecis, în care oamenii și-au câștigat îmbrăcămintea. Sigur că și ce fac eu aici tot un fel de poveste este, însă chiar cred că atunci când și-au conștientizat goliciunea au „câștigat“ și minciuna, ascunzișul. A fost o poartă perfectă de intrare asta a rușinării de trup și-a acoperirii lui cu haine. Pasul până la ascunderea gândurilor, a vorbelor, a faptelor rușinoase trebuie să fi fost unul mic, făcut, poate, prin dizolvarea uneia într-alta. Așa trebuie să fi învățat oamenii să mintă și să înșele alți oameni, iar apoi, lucrul cel mai periculos, să se mintă și să se înșele pe ei înșiși. Dar cât de spectaculos a evoluat moda, nu-i așa?

Mi-ar fi plăcut să nu-mi dau seama că pisoiiul aproape albăstrui în lumină e gol. Dar, pentru asta, ar fi trebuit să fiu și eu. Însă eu nu am nici măcar aduceri-aminte din vremurile mele de necunoștință a rușinării de trup. Și eu sunt un produs al istoriei civilizației omenești, un om ca toți oamenii, care se acoperă de ceilalți cu știință și de sine cu neștiință. Un om „câștigat“.

Sora lu' Niculaie țiganu' dă la pod

Eu sunt aia. Și să vă spun cum s-a făcut frățietatea asta. Era iarna de-acum 41 de ani. Două femei ședeau să-și nască pruncii. Mama mea și mama lu' Niculaie. A mea era tânără și temătoare. 23 de ani. N-a vrut să meargă la oraș, că tatăl ei era administratorul unui spital de țară, cu maternitate. Îl făcuse un doctor grec, Teoharide, în timpul Războiului, și n-apucaseră comuniștii să-l închidă. Despre doctorul ăsta bunicul meu zicea că era un chirurg excepțional și datorită lui a mai rezistat acest spital vreun an-doi după ce m-am născut eu.

Mama lu' Niculaie era și mai tânără, dar el nu era primul ei copil, așa că știa bine cu ce se mănâncă „mămirea“. Le-au venit copiii ăștia deodată. Niculaie și cu mine. Pe-o iarnă grea, cu zăpezi bătrânești, într-o zi de 13, joi. S-au bucurat, i-au desfășat, i-au verificat că-s întregi și i-au pus la sânuri. Băiatul era negricios ca mă-sa și ca tac-su, țigani de la pod, un fel de cătun la capătul dinspre est al locului unde ne-am născut. Era frumos și voinic. Eu eram lungă, foarte lungă, înspăimântător de lungă, un fel de tenie cu ochi. Modelul „Dați-i să mănânce, că moare!“ . Ceea ce, ulterior, au și făcut. Eram cumiți amândoi, adică fără colici, așadar fără urlate și contorsionări. Aneta, mama băiatului, zicea că se mai odihnește și ea acum, până ajunge iar acasă. Mama s-a gândit să dea o fugă la ai ei, că stăteau peste drum. Și-a rugat-o pe Aneta să se uite nițel și la mine, dacă ies din somn. A plecat, înotând alb, și s-a-ntors, din cauza nămeților, un pic mai târziu decât își dorea. A intrat încetisor în încăpere și-a văzut o imagine pe care mi-a povestit-o o singură dată, când eram foarte pruncă. Aneta ședea pe marginea patului de fier, capotul de finet își deschisese amândouă aripile, iar la sânii ei somneau doi copilași sătui. Niculaie și cu mine. Aneta moțăia și ea, iar mama

s-a speriat și-a țipat scurt. Femeia, prea mult și prea des învățată cu scârba lumii față de ea din cauza neamului din care venea, ne-a strâns mai bine pe amândoi la piept și i-a spus: „Să nu te superi, cocoană, că i-am dat țâță. Plângea, săraca, și-o vezi cât e dă amărâtă, dă slabă. Numai ochii ie dă ea și mânuțili alea lungi ca funiili dă usturoi. Să vezi ce noroc o să aibă, c-a supt dă la țigancă.“

Dar am și eu povestea mea, c-am cunoscut-o pe Aneta, doica mea de-o seară. Era luni, iar eu eram de vreo patru ani. Și dacă era luni, atunci era târg pe lângă apa care împărțea curtea Brâncoveanului. Treceau țigani de la pod, cu linguri și târnuri. Ieșisem cu bunica în fața casei. Spre noi veneau o femeie subțire și oacheșă cu un copilandru de seama mea, de poale. Bunică-mea m-a strâns un pic de mână și mi-a spus, aplecându-se: „Zi-i Săru' mâna, mamă!“ I-am zis. Femeia m-a cuprins într-un răs cât tot chipul ei, cu părul cel negru cu tot, s-a aplecat și m-a strâns în brațe, pupându-mă pe amândoi obrazii, cu zgomot. Băiatul se ascunsese în spatele ei, printre fuste. L-a adus în față c-o mână bună și i-a zis că eu sunt sora lui de lapte. Eu știam deja, el afla atunci. A clipit și s-a rușinat. Mie, uitându-mă la ei, mi s-au îndulcit buzele dintr-odată. Ca mereu când îmi aduc aminte. Ca acum.

Spitalul de nebuni sunt eu

Sunt dimineți în care îți aduni moleculele-ntr-un castron mat și ieși pe ușă, punând un capac etanș, ca să nu fugă vreuna. Dimineți în care știi clar că-ți trebuiești. Cât mai tot.

Am fost cu doi prieteni, pe rând, la un medic psihiatru. La o diferență mică, în ani. Oamenilor le e groază de psihiatri, așa că am stat și eu cu ei pe scaun atât cât a fost nevoie. Îmi place doctorița asta. E toată numai o venire liniștită. Acum fu rândul altcuiva care-a avut nevoie. O fată frumoasă și abruptă, un om care nu știe să fie altfel decât sincer. Lângă ea mă simt mereu ipocrită și aproximativă. Neterminată. La vizitele anterioare, am mers la cabinet, dar acum știam că trebuie s-ajungem la spital. La Obregia. Spitalul de nebuni. De la poartă, s-a așezat un soare verde pe noi și pe ziduri. O lumină cu miros crud și cald. Frumoasa mea cu părul negru se temea de vizită. Mai văzuse ea doctori cu specialitatea asta și mi-a spus că, invariabil, sunt oameni infatuați. Am înțeles eu însă că ăsta e un sinonim al nepăsării, atunci când omul se simte expedit, fușerit.

Pavilionul XIV. Cu patru bănci în față. Oameni pe ele, aburindu-și spaimile-n pahare de plastic. Cald afară, așa că pijamale subțiri și capoate imprimate cu pisici nestilizate. Ochi nescrutători, căutare de sine, reflectată-n șalvarii mei fucsia. O femeie blondă mi-a spus: „Dă-te mai încolo, că aici stau eu.” Avea dreptate. Pe toată. Știam că întâlnirea fetei cu ochii ca măslinile coapte cu doctorița va fi lungă, așa că, după schimbul de replici firești al unei revederi peste ani, le-am lăsat pe amândouă în cabinet și m-am dus afară, să fumez. Spitalul e curat, miroase-a proaspăt, dar n-am vrut să stau în nici un drum, dacă tot nu trebuia s-o fac. Oamenii priveau holurile ca pe pârtii.

Afară, cele patru bănci erau pline. Mi-am aprins țigara și o fată ireal de calmă mi-a spus că am loc lângă ea, dacă-l vreau. Lângă ea și lângă băiatul cu pielea smeadă și arsură-n pupile cu care împărțea ea banca. M-am așezat. „La ce doctor sunteți?” Am venit cu cineva, sunt un fel de introducător. „Sunteți psiholog?” Nu... chiar. „Vreau la cabinet. Unde-l aveți?” N-am. „Un număr de telefon îmi dați, să mai vorbim și noi?” Sigur. Băiatul l-a vrut și el, i l-am dictat și m-a sunat. A fost bucuros când a văzut că-mi sună telefonul în geantă. Era real numărul. Era. Ea-mi povestea de părinți, soț, fetița de trei ani, depresia care o adusese acolo, sora care-i vopsise unghiile c-o zi-nainte, de cartea de rugăciuni pe care-a și scos-o din geantă, ca să văd că nu minte, de cele câteva pagini din cartea lui Allen Carr, aia cu lăsatul de fumat. Mi-a zis că ea scrisese cartea aia și purta cu sine câteva mostre mereu, ca să nu se piardă. Nu ele, ea însăși. Să știe cine este. Nu mințea fiindcă pe versoul fiecărei pagini desenase cu pixul multe mere mici și perfect rotunde, cu trei mustăți la poale și-o codiță la cercul polar. Merele erau identice. Oglinzi peste oglinzi. Neamestecate. Matrița infailibilă a lumii. Băiatul zicea că a avut o cădere nervoasă, deși e un om puternic. I-am spus că la cei puternici e mai vizibilă căderea fiindcă ăia slabi umblă mereu slabi și nici n-așteaptă mare lucru de la ei. Și nici restul lumii n-așteaptă. Dar când se trestiază unul puternic, lumea se miră și se sperie. E doar o chestiune de perspectivă. I-a plăcut și m-a întrebat câți ani am și dacă sunt măritată.

Apoi, a venit o fată care-și ștergea meticuloș talpile cu un șervețel umed. O făcea numai pe lung, în acord cu pedichiura ei invidiabilă. Era iubita de spital a băiatului și a fost geloasă în mod direct și frust, așa că mi-a cerut o țigară, întrebându-mă dacă am copii. Eram deja patru oameni pe bancă, neîncrucișându-ne vorbele. Nimeni n-a vorbit peste nimeni. Aveam răbdare.

Chiar și eu. Mă reglam. O femeie în halat alb, cu un sfert de sticlă de suc de portocale în mână, mi-a oferit o gură de suc pe-o țigară. A tras cu poftă fumul și-a pus sticla la gură, bând cu sete. Merita. Pe banca de lângă noi, o doamnă stătea, încurcată, c-un telefon în mână. Mi l-a cerut pe-al meu, să-și sune fiul pentru că telefonul ei, scăpat în apă, nu mai mergea și, la deschidere, îi cerea codul PUK. Fiul, neatent, mi-a dat PIN-ul. Ea, deznădăjduită. Ne-am înțeles, până la urmă, iar telefonul s-a deblocat. Privirea ei – de om scăpat de la moarte.

Și-mi sună mie scârba de telefon, mă ridic și am o discuție ritmată, dar n-aș numi-o nici măcar aprinsă, cu zugravul meu mincinos și impertinent. Scurtă. Închid. De pe ușa pavilionului cu toate ferestrele deschise ies două femei în halate verzi. „V-ați supărat? Aveți nevoie de ceva? V-a enervat cineva? Cum vă simțiți?” Le spun de discuția cu zugravul și mă privesc amândouă cu o-nțelegere profesională, ținând în ochi o frază cam așa: „Da, sigur, de câte ori pe zi auzim noi povești de-astea?” Așa că le-am reprodus în vorbe ce le-am văzut în ochi. Au râs și-au intrat înapoi. Fără medicație.

M-am întors pe bancă, la prietenii mei. Și ei au vrut să știe cât de tare sunt supărată. Le-am povestit și m-au crezut din prima. Și ne-am continuat dimineața așa, apropiindu-ne de prânz și unii de alții, punându-ne întrebări directe și netăioase, simplu și cu un sentiment de început care sălășluia în fiecare cuvânt. Le-am spus că mă duc să văd ce-mi face prietena și am intrat în spital. Au venit după mine, să vorbim și/sau să ne uităm unii la alții. Ne-am alternat unii în alții. Albă-ca-Zăpada mea a ieșit relativ curând, încântată că doctorița asta n-a fost încrezută. Începea să creadă c-o fi și vreun tratament care să i se potrivească. Oricum, fusese tratată omenește, iar asta o făcea să-și aranjeze tricoul într-una dintre cele mai inocente expresii ale cochetăriei. A dat cu

ochii de noii mei. S-au privit neîntrebător între ei, cu un aer de coterie, ne-am îmbrăţişat strâns, de plecare, mi-am luat frumoasa de mână şi-am ieşit cu toţii la soare, îndepărtându-ne încet, întorcându-ne, ca să ne facem cu mâna, de mai multe ori.

Scara îngăduinței

Venise seara pe malul Dunării, nefiresc de zăpușitoare pentru o seară în vecinătatea apelor. În dreapta curgea leneș fluviul, în stânga se ridica praful drumului, ca o supărare ținută toată viața de doi certați în tinerețe. La prima răscruce din sat, ne-am oprit. La casa ei, a Mariei. Am deschis greu poarta care trăia-ntr-o rână de cine știe câtă vreme și-am intrat pe sub boltă. Am văzut-o stând în pragul scărilor. Se uita departe, pe deal sau poate dincolo de el. Nu ne aștepta, dar și-a ridicat mâinile a bucurie când ne-a îmbrățișat. În loc de „Bine-ați venit!“, ne-a zis așa: „Să vă-ngăduiți, mamă! Eu cu omul meu ne-am îngăduit 63 de ani.“

Ne-am așezat în josul scărilor, la picioarele Mariei, și ne-am răsucit câte o țigară. O vedeam pe Maria prima oară, însă primire ca a femeii de 86 de ani nu mi-a mai fost dat să trăiesc. Nu ne-a întrebat ce facem, nu ne-a spus ce face. Ochii ei m-au luat de mână și m-au dus în urmă. Așa, fără introduceri, cum numai ochii oamenilor pe care timpul nu-i mai apasă știu să o facă.

„Aveam 13 ani când l-am cunoscut pe tactumare. Eram colegi la școală și i-am spart tăblița. M-a pârât învățătorului și l-am bătut, că eram mai vânjoasă decât el. M-a pus învățătorul să mă duc la tata și să-i cer bani pentru altă tăbliță, iar pentru asta eu n-am mai vorbit cu Apostol. Știi c-așa-l chema? Da, dar nu-i zicea nimeni așa, toți îi spuneau Costică. Într-o seară, când aveam amândoi 17 ani, m-a pândit când veneam acasă și m-a strigat. Mi-a zis să-i spun lu' tata că el vrea să vină ginere la noi în casă. L-am strigat pe tata, să vie la poartă, că are Costică să-i spuie ceva. A bălmăjit el niște vorbe acolo, iar tata i-a spus să vie mă-sa cu tac-su, să vorbească așa cum se face. Dar înainte m-a-ntrebat pe mine dacă vreau să-i fiu muiere. Ce știam eu ce-nseamnă să fiu muiere?

Am zis că să ne mai întâlnim, să mai vorbim, să vedem dacă vreau. Au venit într-o noapte, că nu pețai ziua, nu. Să nu te faci de rușine-n sat, dacă nu te-nțelegeai. Dar ne-am înțeles. Am văzut că era băiat cumsecade, nu mai era copil de școală de-acuma. Mă-sa, tac-su vorbeau blând. Aveau ei ceva pământ, că pământul era avere pe-atunci, dar nu erau bogați. Noi n-aveam, dar eu eram croitoreasă și-o duceam bine. Pe vremea aia, lumea nici nu știa cum se fac izmenele la bărbați. Se duceau bărbații la sapă, la fân ori la drum și veneau cu răni. Își adusesese tăticu' din război hainele de soldat, iar eu am scos tipar după izmene și tot satul a venit la mine, de nu mai aveam nici zi, nici noapte, de-atâta croitoreală. Și-au venit și din alte sate. Așa că eram fată bună de măritat, îmi făceam zestrea cu mâna mea, puteam să țin o casă. Am pus vorbă de nuntă și-am tocmnit muzicanții. Au venit în dimineața nunții, într-o căruță. S-au dus întâi la casa mirelui, c-așa e obiceiul prin părțile noastre. Mirele e bărbierit de naș și de un bărbier de la oraș, dar nu-l spală de spumă la sfârșit. Vine mă-sa și-l șterge pe față cu mâneca de la cămașa ei. Așa îl binecuvântează. În timpul ăsta, cântă muzica. Pe urmă, s-au urcat iar în căruță și-au venit la casa noastră. Eu am ieșit pe poartă și m-am dus în locurile în care mergeam ca fată, iar ei veneau după mine și cântau. Pe-aici, pe la noi, chiar dacă avem Dunărea aproape, e pământul uscat rău și sunt puține izvoare. Fântânile sunt rare, pe la răspântii. Împrejurul lor și-au făcut oamenii case. M-am dus la fântâna mea, în rochia albă, am scos apă și-am dus-o la casa mirelui, cu muzicanții după mine. Apoi, a venit lumea la masă, la casa lui. A fost o nuntă foarte frumoasă. Lumea n-a mai plecat până luni-dimineață. Noaptea, așa de tare suflau muzicanții în tromboane, că se stingeau lămpile de pe mese, că atunci nu aveam curent. Numai felinarele de le adusesese tăticu' au mai rămas aprinse. Atâta dans și

masă bogată n-am mai văzut în toată viața. A doua zi, duminică, trebuiau să mă dezvelească, dar n-a mai avut cine, că toți se hodieau, ca s-o ia de la capăt cu mâncarea și băutura.

Și-a fost și bine, și nu bine, mamă. Dar ne-am îngăduit. Am vorbit între noi mereu, am prins drag unul de altul, am făcut casă, am crescut doi copii. A fost omu' mieu și-am trăit amândoi viața. Îngăduința ne-a ținut.“

Hăle frumoasă

— Era pe primăvară, așa. Eram coborât în sat după mâncare de vreo săptămână. Într-o noapte, n-aveam somn și stăteam pe târnaț cu cânele. Bunăta dormea. Și cum mă uitam eu la lună, numai ce văd un foc sus, pe munte, în pădure. Cam pe unde-aveam casa mea de pădurar.

— Aveai casă-n pădure, bunicule?

— Aveam, tu, fată, aveam. O făcusem singur, din lemne groase și lungi, pe vremea regelui Carol. Mai venea și el, din când în când, la vânătoare. Venea cu avionul. Au ți-am spus când a vrut să coboare din avion și nu se putea-ndrepta de spate?

— De ce?

— Pentru că încheiase cu gaica de la haină un nasture de la pantaloni. Și-l ținea rău, dar nu-și dădea seama ce e. Era nervos, dar, când a știut ce-a făcut, mult a râs. Și noi. Bine, noi înaintea lui.

— Și când a luat foc pădurea cum a fost, bunicule?

— A, da, că aia ziceam. Uite cum a fost. M-am speriat rău când am văzut foc în pădure, că știi tu, fată, focul se-ntinde repede, iau foc munții și toate cele dimprejur ard mintenaș.

— Și ce-ai făcut?

— Am pornit așa cum eram, iară cânele a venit după mine, că așa făcea. Noi nu ne despărțeam. Am urcat în fugă dealul, apoi mai sus, până-n marginea pădurii. Acolo unde ai văzut tu râsul astă-vară, când te-ai speriat de el.

— Bunicule, așa o pisică mare eu n-am mai văzut. Și cu urechile alea ascuțite și cu pene.

— Nu-s pene, tu, e tot blană, dară nu stă păr, stă răspăr. Adică e altfel decât toată blana de pe corpul lui, stă ridicată. Acolo, în buza pădurii, am ajuns ca vântul. Dar n-am obosit, numa' cânele sufla greu și scosese limba toată. Eu zici c-am zburat.

— Nu ți-a fost frică de foc?

— Nu mi-a fost. Era și acolo casa mea, acolo trăiam mai mult decât acasă, de fapt. Iar dacă lua foc pădurea, luam foc toți, copile. Tot aia era. Ce nu am gândit eu nici când fugeam, nici când am ajuns a fost că focul nu se-ntindea deloc, iar aerul nu ardea. Or, când e flacără mare, se și-ntinde iute, arde și aerul de nu poți respira.

— Dar ce fel de foc era, bunicule, de nu se-ntindea și nici nu ardea?

— Nu era foc, tu, fată. Era o lumină albă, mare, ca o ceață limpede.

— Cum o ceață limpede, bunicule?

— Așa, un fel de abur, o lumină ca un abur, dar limpede, nu știu cum să-ți spun. Nu era caldă, nu ardea, dar nici rece nu era. Mirosea a iarbă și-a ciuperci de pădure lumina aia. Și ieșea în sus, printre copaci, se ducea în cer.

— Dar în pădure, noaptea, nu e-ntuneric?

— Ba e, dar atunci nu era. Era lumina asta, iar în ea dansau douăsprezece fete despletite, frumoase ca lumina, cu cununi de spice de grâu pe capuri, cu rochii de pânză țesută la război, cu flori cusute pe ele. Dansau ținându-se de mâini și râdeau în picioarele goale.

— Și cine cânta, bunicule?

— Nimeni, fata mea. Era și muzică în lumina aia mare care le-nconjura. Și după ea dansau.

— Nu te-au văzut?

— M-a văzut una și mi-a făcut semn să tac. Mi-a zis râzând că, dacă scot o vorbă, o să rămân mut și-o să-mi pierd și mințile.

— Bunicule, cine erau fetele alea?

— Erau hăle frumoasă, fata mea. Ziceau bătrânii de ele când eram prunc, dar n-am crezut. Vin și dansează-n pădure înainte de nașterea lu' Sânt Ion, în noaptea aia. Și atunci chiar noaptea aia era.

— Cum adică hăle frumoasă, bunicule?

— Pe-aici, prin părțile voastre, le mai zice iele sau sânziene, dară noi așa le spunem, hăle frumoasă. Un fel de zâne ale pădurii, frumoase ca

luna și aprige ca soarele. Nu e bine să te pui cu ele, să nu le-ascuți. Chiar îți pot lua și graiul, și mințile. N-am crezut, fata mea, când eram copil ca tine, ziceam că bătrânii spun povești, dar le-am văzut cu ochii mei și mi-a tremurat inima.

— De frică?

— Nu. De frumusețe.

PERVAZUL YI

Pe litere

Doralina avea un obicei tâmpit: își scria scrisori. Lua o coală, mereu albă, o plia în trei întâi, pe urmă o despătura și se-apuca să scrie. Cu stiloul și cu cerneală neagră. O puneă apoi în plic, se ducea la poștă, cumpăra un timbru, apoi și-o trimitea acasă. Îi spusese maică-sa demult, când era copil, că orice om are felul lui de nebunie. Numai că Doralina se făcuse mare și nu vedea nimic nebunesc la ea. Era complet normală, era cel mai obișnuit om de pe fața Pământului. Nici o pasiune trăsnită, nici un gând incongruent, nici o simțire deșucheată. Crescuse tristă din cauza asta, tristă și originală. Avea un simț neomenesc al nebunescului, îl vedea la toți oamenii, chiar și atunci când ei înșiși nici măcar nu-l bănuiau, cu multă vreme înainte să-nceapă să se manifeste. Dar ea era normală ca un trunchi de copac, tăiat și lăsat deoparte pentru că era prea mare ca să fie cărat fără să-l faci bucăți. Într-o zi, i-a venit ideea să-și scrie scrisori, un fel de nebunie făcută, dacă n-a putut fi născută. Dar și o formă de a chema nebunia la tine. A scos prima coală, a încărcat stiloul, s-a așezat la masă și-a vrut să-și scrie. Dar și-a dat seama că nu are ce să-și spună, iar să scrii ca să scrii e o prostie. Cum sunt toate pe care le faci ca să le faci. A stat în fața foii albe până la patru dimineața, când a luat-o somnul cu capul pe masă. În somnul ăla, a auzit o muzică. Doralina citise mult în viața ei, văzuse filme, mergea des la teatru, chiar și la concerte, dar cultura ei muzicală era totuși firavă. N-a înțeles din muzica aia decât că o face ea însăși ori poate că așa era visul complet, cu muzică. Era numai un vis, mai avusese din alea în care cântase încontinuu, în buclă, același cântec. Țasta era însă unul în care ea compunea muzică, o muzică fără note, muzică pe litere. Și mai era și bizară, nu semăna cu absolut

nici una pe care o auzise vreodată. Cu nimic știut. S-a trezit buimacă, a văzut că avea veioza aprinsă, adormise pe coală, cu stiloul în mână. Și-a ridicat capul, s-a frecat puțin la ochi, a văzut că vede și s-a apucat să scrie. Parcă nici nu scria ea. Mâna curgea singură pe foaie și nu s-a oprit decât atunci când s-a terminat și cea de-a doua pagină. N-a mai dormit deloc, venise și dimineața, trebuia să meargă la birou. S-a pregătit de noua zi, iar pe drum a trecut pe la poștă și a pus prima scrisoare. A doua zi, a găsit-o în cutia poștală. A luat-o, a dus-o în casă și a pus-o pe birou, într-un biblioraft pe care abia și-l cumpărase și era gol. N-a desfăcut-o, îi era frică de ce anume ar fi putut găsi în ea, nu-și mai amintea nimic din ce scrisese, doar că scrisese două pagini, scris de mână.

Avusese dreptate Doralina. Dacă știi cum să tragi de nebunie, vine singură la tine, totul e să-ți dorești și neapărat să insiști. N-a avut curaj să deschidă nici o scrisoare până nu s-a umplut biblioraftul ăla și, de la curentul care se făcea când lăsa geamurile și ușile deschise în același timp, plicurile începuseră să zboare prin dormitor. A cumpărat altul, le-a reșezat și a luat unul, lantâmplare, l-a deschis și-a citit scrisoarea. Acolo, nici un cuvânt normal. Nici unul. Erau niște litere lipite între ele cum sunt cuvintele, cu diferența că nu însemnau nimic în nici o limbă. Dar ceva, ceva știau ele să facă. Atunci când îl citea pe primul, Doralina începea s-audă aievea muzica pe care o auzea când scria fiecare scrisoare. Pentru că asta se-ntâmplase după visul ăla: venea întâi muzica, iar pe urmă începea să scrie. Dar muzica numai prima dată fusese în somn, atât, prima dată. Apoi, se insinua ca un debut de gripă. Întâi îți simți ochii grei, îți încetinesc mișcările, devii cumva galeșă și gata. Ai răcit ca naiba, trebuie să zaci o săptămână. Așa pătea de fiecare dată: începea s-audă muzica aia în cap și se ducea imediat, ca în transă, precum câinele lui Pavlov, la topul de hârtie, lua o coală și

se-apuca să scrie. Iar chestia asta se-ntâmpla când se-ntâmpla, ea n-avea cum să știe ce anume o să declanșeze muzica din capul ei, nu avea absolut nici un indiciu că o să-nceapă. Bine măcar că n-o apuca niciodată la serviciu, că și-așa avea treabă de nu-și vedea capul, numai asta i-ar fi lipsit. S-a gândit că forma asta de nebunie e totuși rezonabilă și a fost recunoscătoare. Ce s-ar fi făcut dacă n-ar mai fi putut lucra, cu ce și-ar mai fi putut ea plăti chiria și facturile? În general, venea seara, când Doralina se pregătea de culcare, dar în nici un caz în fiecare seară. Doar din când în când.

Într-o zi de vineri, a ajuns acasă mai devreme, obosită și supărată. Se enervase la birou, lăsase totul baltă, dar numai după ce se asigurase că nu există consecințe pentru nimeni, și se dusesse țintă acasă. A desfăcut toate scrisorile și s-a apucat să le citească. Unele erau la faza de recitare, dar și-a dat seama de asta numai când a recunoscut câteva pasaje muzicale, altfel n-ar fi avut cum. A citit și-a recitat până sâmbătă la prânz, când a luat-o un somn greu ca halvaua înghițită pe nemestecate, care se-așază în stomac ca un bolovan. Când s-a trezit, se-nsera. Și-a făcut un duș, s-a-mbrăcat, nu s-a machiat deloc, și s-a dus în parcul de lângă bloc. Erau niște mame cu copiii și niște bunici cu nepoții. N-au deranjat-o deloc, deși de obicei așa se-ntâmpla. Acum, îi rămăsese însă muzica aia sub piele. N-o auzea clar, dar ceva, ceva tot auzea. Semăna mai degrabă cu uruitul ăla care vine odată cu un cutremur mare, dar scurt. Însă uruitul Doralinei era mult estompat. Mai mult semăna cu zgomotul pe care-l face un bondar care-ți zboară atât de aproape de ureche, că te ferești cu mâna. Dar ea nu avea de ce să se ferească, pentru că sunetele pe care le auzea erau armonioase. Era un fel de simfonie, partea aia în care încep alămurile. Și nici nu era prea tare, adică era chiar încet.

Pe banca pe care stătea ea și își contempla creația, s-a așezat un bărbat. Doralina n-a auzit

când a venit, a simțit numai vibrația lemnului băncii. Nu s-a speriat de el, când auzea muzica aia pe care ea însăși o făcea, dar habar nu avea nici unde, nici cu ce, orice frică, adică și cea mai mică urmă, dispărea. Nu s-a speriat nici când bărbatul s-a întins pe bancă și i-a făcut semn să-și ridice brațele ca să se poată așeza în poala ei, nici când i-a simțit capul pe coapse, nici când el s-a ridicat puțin, i-a prins capul cu amândouă mâinile, l-a tras spre el și-a sărutat-o brusc și adânc, nici când i-a dat drumul, nici când a-nceput să-i mângâie șoldurile și apoi spatele genunchilor. Doar că muzica aia din capul ei se dădea singură din ce în ce mai tare. Asta era singura diferență. Pe urmă, când nu mai era țipenie în parc, în afară de ei, și au făcut dragoste pe bancă, a fost sigură c-o să rămână complet și definitiv surdă, atât de tare auzea muzica. Simțea cum efectiv îi zvâcnesc timpanele, iar sângele dă să-i țâșnească prin piele. Dar când să-și piardă și auzul, și viața, bărbatul a săruta-o lung, lung, s-a ridicat de pe bancă și a plecat. Doralina a mai stat acolo până a fost în stare să audă măcar claxoanele mașinilor din bulevard și-a putut să și meargă cât de cât dreaptă până acasă. Iar se făcea dimineață, a văzut clar că se lumina de ziuă. S-a culcat și ăla a fost al doilea și ultimul vis în care ea a compus.

De-atunci, muzica venea numai ziua și doar ca preambul al unei scrisori. O scria, o pune în plic și apoi la poștă, când avea drum pe-acolo. S-a îndrăgostit un pic de un coleg, au făcut dragoste o dată, n-a auzit nimic și l-a părăsit fără nici o explicație. După asta, s-a îndrăgostit un bărbat de ea, a făcut dragoste surdă și cu el, așa că a plecat fără o vorbă. Au fost mulți, dar chiar mulți, însă nici unul nu avea muzică în el, iar Doralina s-a lăsat la un moment dat de dragoste. De scris însă și-a scris de fiecare dată când i-a cântat inima ei, iar când trecea prea mult timp și nu-i cânta, recitea

scrisorile vechi, să-i aducă aminte inimii literele.
Șiretlicul ăsta a mers întotdeauna.

Trupul memoriei

Am cuvinte ale căror sensuri nu vor să se-așeze-n mine. Cuvinte fără veșminte și, uneori, chiar fără trupuri. Am? De fapt, n-am, pentru că de când mă știu le tot caut corpurile și-nțelesurile. Dar nu e o goană, o alergătură. E un fel de dans perpetuu al memoriei. O plutire. Unora dintre ele le-am făcut eu trupuri și-am aruncat pe ele niște haine de-mprumut, iar când mi le-amintesc îmi apar ca niște umbre-ndepărtate. Le caut atunci, le caut dincolo de mine, mă bucur când le aflu, ca un copil care-și găsește jucăria în spatele canapelei după două luni de când a și uitat c-a plâns fiindcă a pierdut-o, le gust puțin și le dau drumul din nou în lumea lor pentru că ele sunt cuvinte sălbatice. Nu trăiesc pe lângă casa omului. Însă trec atunci când vor ele prin toți pereții, văzuți ori nevăzuți. Că doar de-aia n-au trupuri, ca să aibă toate drumurile. Totuși, din sensurile astea de-ncercare pe care le dau eu unor cuvinte, li se fac lor un fel de scaune de răspas și câteodată mă gândesc că poate ele se odihnesc de galopul aripilor chiar pe ele. Și poate râd de mine cuvintele. Sau poate le plac veșmintele-n care le-mbrac fiindcă nu le cunosc prea bine. Până la urmă, și oamenii se-mbracă în funcție de stările lor. Uneori și le știu, alteori, nu, dar, dacă-i privești, li le știi tu.

Torc uneori fuioare de-nțelesuri risipite. Nici nu le pot cuprinde, de-un timp încoace nici nu-mi mai doresc. Sunt vălătuci de stări, pe coamele unei memorii făcute din nori albi. Ce e acolo nu știu cu precizie, dar știu că acolo nu e tărâmul preciziei. Acolo pot să fiu eu, fără contur și fără trup eu însămi, pe o orbită nespațială, complet senzorială. E norul meu de odihnă. Nu-mi cere să știu, nu vrea să pot, mă lasă să fiu. Mai sunt și cuvintele-întoarceri. Le-auzeam în copilărie, erau domestice. Cum ar fi „glasvand“. El e un perete interior făcut

din panouri de sticlă, un perete pliant. Așa era la noi în casă, dar eu, noi îi ziceam așa camerei din spatele lui, cea pe care o delimita de prăvălie. Știu de mult ce-nseamnă „glasvand“, însă pentru mine rămâne încăperea unde stătea pomul de Crăciun până la Sfântul Ion. Ca perete pliant, s-a deschis de două ori în casa noastră: la înmormântările bunicilor. De ce să-i țin eu minte rostul de perete făcător de loc de jale?

Prăvălia era camera cea mai mare. Venea îndată după marchiză, cea care ne deschidea pe noi străzii. Am aflat ce-nseamnă „prăvălie“ când m-am dus la școală. Până atunci, era spațiul imens în care trona o masă pe măsură. Dușumelele vibrau la fiecare călcătură, poate pentru că dedesubt era pivnița. La cutremure, vuia prăvălia. Acolo stătea bunica mea vara, pe un fotoliu, când era foarte cald afară, și tricota. Acolo era și telefonul, cu fir gros și-mpletit. Și noptiera ei cu pantofi cu tocuri foarte înalte tot acolo era. Pe masa mare, se întindea un splendid acoperământ din catifea de culoarea vișinelor coapte. M-am învelit cu el de câteva ori în viața de după viețile lor, când mi-a fost prea greu ca să-l trec fără mângâiere. Și salonul, da. O, salonul! Ar trebui să fie o-ncăpere pentru primirea oaspeților și seratele dansante, nu? A fost el cândva, dar eu nu l-am apucat. Când eram mulți la masă, în prăvălie ne-așezam. De dansat, dansam pe sală, ultima cameră, tot enormă. Nu știu de ce-i spuneau sală, n-am apucat să-i întreb. Dar în salon ne trăiam ploile și zăpezile. Salonului îi iubeam soba și-i aduceam ofrande de mere și gutui. Acolo am fumat prima dată, când am trecut prin primul meu nesomn. Acum, când aud expresii precum „salon de coafură“ ori „salon de masaj“, mă văd pe recamierul mare, uitându-mă în sus, spre lustra cu șapte brațe și tot atâtea globuri galben-pai. Citind *Pe aripile vântului*, în vara dintr-a III-a spre a IV-a.

Cuvintele sunt ambarcațiuni din lemn de dor. Te poartă în amintiri, îți fac unele noi, te-ncalecă cu-nceputuri, îți construiesc praguri și-ți dau merinde pentru drum. Unde vrei să mergi ele nu știu, așa că nu te-ndrumă. Le spunem cuvinte, e mai simplu așa, mult mai ușor de dus. Dar ele sunt centimetri de om.

Hârtiuțe

Era tânăr, înalt, zdravăn, dar nu zdrahon. Părea puternic, foarte puternic, așa că nimeni nu s-a mirat prea tare atunci când unchiul Coriolan i-a lăsat moștenire mica lui oranjerie. A fost totuși ceva ciudat acolo, ceva care nu se potrivea perfect, pentru că-și lăsase întreg domeniul băieților și soției, dar oranjeria, o palmă de seră la marginea proprietății, i-o lăsase lui Satir. Când îl mai vizita pe unchiul și mai beau amândoi câte-un lichior de portocale făcut în distileria din pivniță, Coriolan îi zicea c-ar trebui să-și găsească și el, Satir, o ndeletnicire care să-l mai îmblânzească. Se referea numai la numele ăsta neobișnuit pe care insistase maică-sa să i-l dea. „Soră-mea ți-a făcut bucata cu numele ăsta, măi, copile“, îi zicea unchiul. „Degeaba am tot încercat noi să-i spunem să-ți găsească unul mai omenesc, n-a fost chip să ne-nțelegem cu ea.“ Satir zâmbea și simțea cum îi zvâcnește disonanța prin piele.

Până să moară unchiul, nu știuse ce să-i mai facă vieții. Era, așa, ca o persoană străină cu care ești obligat să-mparți un habitat. Nici nu făcea diferența dintre viață și soartă. Satir era blând ca o boare caldă și sensibil ca o violetă de Parma. Lumea, toată o imensă rază Gamma, neodihnită. De când terminase Facultatea de Litere, unde fusese simbolul izolării studentului de lume, era mai liniștit. Nu-l mai obliga nimeni să treacă strada. Ieșea să-și facă mici cumpărături de la magazinul din colț și se-ntorcea. Își găsisese o slujbă bună, lucra de acasă. Câștiga puțin, dar îndestulător pentru cineva pe care-l durea fizic interacțiunea cu lumea. Era plata acestei apărări, că nu era izolare, ci numai o formă pașnică de autozidire. Acum, de când era proprietarul micii sere de portocali, era obligat să iasă în fiecare zi, să ia o rată până la vreo doi kilometri de domeniul

unchiului, să-i meargă pe jos pe ăștia doi kilometri, să descuie porțița din spate, apoi pe cea a orangeriei, să intre și să se minuneze. Pentru că Satir avea program de minunare în fiecare zi. Cum intra în seră, cum îl năpădea o fericire dulceagă și un pic zemoasă. Sigur de la portocali.

Și, odată cu ieșirile astea de tată de portocali, Satir a prins un pic de curaj. Și-a zis că n-o fi moarte dacă s-o duce într-o zi și prin oraș. De când era mic, avea o dragoste nebună, nesănătoasă zicea maică-sa, pentru instrumentele de scris. Fusesse un copil firav, cu degete prelungi, care se-ncolăceau ca șerpii legendari pe după stilouri și creioane. Cum pune mâna pe un stilou, cum i se măreau pupilele, îi ardeau ochii, îl frigea fruntea și-i furnica rădăcina părului. Nervii podurilor palmelor îi dansau numai când se gândea la stilouri. Maică-sa, Sefora, îi făcuse pofta cât trăise. Înțelegea, nu-nțelegea, ea îi cumpăra băiatului mereu instrumente de scris, așa cum alte mame le aduc copiilor jucării, ciocolată sau le fac prăjituri. Sefora bătea tot orașul și venea acasă cu cele mai frumoase instrumente de scris. Satir le mângâia, le săruta, dormea cu ele, ba chiar se trezea noaptea, să le-nvălzească, dacă din greșeală le dezvelea. Nu scria nimic în afară de teme, iar talent la desen nu avea. Erau însă colecția lui sacră. Colecția de dragoste verticală. Acum, că-ncepuse să se mprietenească și el cu drumurile, a-nceput să ia la rând papetăriile. Cum îi ieșea una-n cale, cum intra-n ea ca-ntr-un sanctuar. Acolo, Satir se preschimba cu totul. Vorbele îl năpădeau, glasul i se-nmuia, ochii sfredeleau rafturile, mâinile nerăbdăreau după netezimea stilourilor. Doamnele papetărese erau îndrăgostite de tânărul atât de pasionat. Ceva din arderea lui se transfera și asupra lor. Nu știau ce să-i mai dea, cum să-l mai facă să se-ntoarcă la ele, ajunseseră să devină experte în domeniu, tot căutând cele mai spectaculoase instrumente de scris, doar, doar o

reveni frumosul bărbat cu barbă în micile lor magazine. Și Satir revenea mereru, că se-ndrăgostea și el de un instrument sau de altul, doar nu-și putea permite să-și cumpere tot ce voia. Dar și dacă și-ar fi putut permite, la un moment dat n-ar fi avut unde să le mai pună. Și-apoi, dragostea față de obiecte e diferită de aia față de oameni. Nu e nimic bizar să jinduiești și să nu-ți iei. Nici tu nu te simți nevolnic, nici obiectul nu se supără. E o dragoste ceva mai clară. Cum intra în papetărie, cum doamnele îi așterneau dinainte un teanc de coli A4 tăiate-n patru cu grijă, să fie egale. În timpul așternerii îi spuneau cât se bucură că-l văd din nou. Apoi, îi arătau ce-aveau ele nou și-i aduceau și stilourile despre care zisese el altă dată că-i plac. Le puseseră pe toate la un loc, deoparte, departe de ochii clienților frugali și nepricepuți. Satir le lua pe rând, pe luciu, le-ncălzea în palme, le dezbrăca de capace și-ncepea să-și scrie numele pe hârtiuțe. Umplea pe puțin trei. Pe urmă, saluta ceremonios, mereu cu surâs palid, dar vizibil totuși, și pleca. Câteodată cumpăra două-trei, altă dată șapte-opt. Au fost dați când a luat și treizeci de fire colorate de roller-balluri. Doamnele, în urmă-i, își reprimau leșinurile și-și creșteau satisfacția. Nu știau unele de altele, însă erau vreo cincisprezece proprietărese de mii de autografe ale lui Satir în București.

El își ducea zilele mai departe, între portocali și papetărie. Își cumpăraseră un caiet gros, de o sută de file, cu foi dictando, că nu scria drept, și se-apucase să se scrie în el, în toate culorile pe care le găsisese în tușuri și-n cerneluri. Vreo șase luni a scris, apoi și-a mai cumpărat unul. Când l-a terminat și pe-al doilea, era în oranjerie, sub portocalul cel mai bătrân. Îi spunea State, nume de străbunic. Își făcuse o băncuță sub State și acolo scria în fiecare zi. Când a pus punctul albastru la finalul celui de-al doilea caiet, Satir a simțit un fel de moleșeală blajină, s-a scurs de pe băncuță la

rădăcina lui State, a-nchis ochii și-a murit. Întâmplarea, dar numai întâmplarea a făcut să-l găsească în aceeași zi băiatul cel mare al unchiului, venit în vizită la casa și pământul moștenite, curios să vadă ce-a mai rămas din oranjeria lui Coriolan, sera aia nenorocită pe care el o iubise mai mult decât pe copii și pe soție. Și l-a găsit pe văru-său mort-alb, la poalele unui portocal aproape pleșuv, cu trunchiul suspect de cald, ba chiar pulsatil, ar fi zis, dacă nu s-ar fi temut să nu creadă despre sine că și-a pierdut mințile. A sunat la poliție, a luat caietul vărului și-a-nceput să-l răsfoiască. Trebuia să treacă timpul cumva până veneauăștia să ridice mortul. Când l-a deschis, a observat că era o continuare, așa că s-a apucat să caute partea întâi. A găsit primul caiet în State, pe o creangă care se lățise, poate, de bătrânețe și arăta acum ca un raft.

Moartea din livadă a ajuns, firește, la știri, cu poza lui Satir, una extrasă din fotografia obligatorie de la absolvirea facultății. Doamnele papetărese au jelit, și-au smuls perii capului, au închis pentru trei zile papetăriile, au fost toate să-i dea lui Satir mâna de țărână cuvenită oricărui dus. Acolo au aflat că vărul, prieten cu un editor celebru, se va ocupa de publicarea cărții livadarului de portocali. Și, când a apărut cartea, doamnele papetărese, culmea, fără să se fi vorbit între ele, că nici nu se cunoșteau, au apărut la lansare cu niște hârtiuțe minuscule în niște coșulețe de răchită. Decupaseră cu grijă miile de semnături vii, curcubeice, și le dăruiau acum oricui ar fi voit autograful autorului.

Pervazul lui Dumnezeu

Dumnezeu are un infinit de buzunare. În ele adăpostește copii, oameni (care se cred) mari, pisici, căței, levănțică, frunze de unișor, baobabi, doi vulcani activi și unul stins (pentru că nu se știe niciodată), recipiente de sticlă, pline cu dragoste distilată, praf de stele, vulpi, bufnițe și, la capăt, lumină. Și mai are un pervaz înalt, înalt și lat, lat, cât să-L cuprindă și să-L țină bine când se-agață de el ca să se uite la noi, să vadă de-afară cum ne e înăuntru. Și-apoi se mută înăuntru și se uită, cu ochii noștri, afară. Atunci, nu mai atârână de pervaz, că nu mai are nevoie. Atunci, șade turcește pe lățișul pervazului și ține dreapta streășină, să nu lăcrimeze de la soare, când e cald, și de la ger, când e decembrie. Ah, și, cel mai important, Dumnezeu dansează.

Azi-noapte, când I-am spus că vreau să scriu azi despre El, mi-a spus, între un vis cu apă și unul cu iarbă: „Dar să nu-mi pui pronumele cu majusculă.“ OK, Doamne, s-a făcut. Și-am visat ninsoare. Mi s-a făcut frig, normal. M-am trezit, am căutat încă un acoperământ, sunt și răcită, pe drum am dat peste somnul uneia dintre pisici, i l-am trezit, a făcut ca o turelă, că pisicile suduie ca tancurile din desenele animate. Când mă-ncălzeam iar de culcare, mi-am adus aminte că Dumnezeu vorbise cu mine-n vis, iar eu n-avusesem nici măcar bunul-simț să-nnebunesc. Am închis ochii și-am văzut o cascadă care năștea lent miere. Ha, mi-am zis, uite raiu! M-am aplecat și-am gustat. Era bună, ținea și de foame, și de sete, și de desert. Deci, treaba e ce valențe dai mierii, până la urmă. Totuși, am simțit nevoia de clorofilă, așa c-am păscut cam doi centimetri pătrați de iarbă. Doamne, cât colesterol are iarba-n rai! E grasă ca untul și nu chiar atât de verde ca pe la noi.

„Ce mă tot strigi?“ am auzit eu un glas mai mult râs decât nemulțumit. M-am dus pe urmele vocii și-am dat iar de Dumnezeu. Stătea pe un scaun de răchită, în dreapta cascadei, la umbră, sub un dud, și se legăna pe un ritm de bossa-nova. Gramofon n-am văzut, dar poate că el știe să-și cânte singur. „M-ați înnebunit de cap voi, oamenii. Una, două, mă strigați. Că vă doare, că vă place, că sunteți singuri, că sunteți prea mulți și nu vă mai descurcați, că ați spart o cană sau nu vă găsiți cheile de la mașină. Om sunt și eu, cum să vă fac față?“ M-am uitat la el mirată, mai, mai că l-am miluit în gând. „Săracu’, are și el dreptate, dacă eu nu mă descurc, că n-am miliarde de strigători, el cum o putea?“ Dar stai așa, că la școală am învățat altceva. M-am uitat în ochii lui, avea niște ochi nițel cârpiți, ce e drept, și i-am zis: „Da’ nu ești ubicuu? Ce te plângi de-mpuținare? Ori ești Dumnezeu, ori nu mai ești!“ A-nceput să râdă, de-a scăpat țigara din mână. Am înlemnit. Dumnezeu fuma, iar eu nici nu observasem. Scandalizată, am văzut că mai fuma și țigări fără filtru. În timp ce-o căuta printre picioarele scaunului, a-nceput să tușească. „De ce fumezi de-astea, Doamne? Îți hârjâie plămânii.“ A găsit-o, a scos din buzunar cutia cu chibrituri, a scăpărat un băț, fața lui s-a luminat de la catran, și-a aprins-o iar. „Dimineăta mă și ustură-n gât, dar așa-mi plac mie, mai naturale.“ Și-a dat să pună cutia cu chibrituri la loc, dar n-a nimerit din prima, iar, în timp ce căuta buzunarul destinat cutiei, buzunarul s-a vărsat.

Dude albe, moartea mea!, prune brumării, pere pergamute, o casă cu cerdac și cinci mușcate roșii, nici una roz, un breloc albastru, în formă de stea-de-mare, nu l-o-nțepa?, o manta ponosită din Primul Război, o Africă fierbinte, un sugiuc, clar, n-are diabet, Amazonul cu păduri cu tot, o furtună de cai negri, sălbatici, două nevăstuici, o marmotă, cinci manguste, o turmă de elefanți, un urs polar preistoric, șapte mamuți bârfind un iac bătrân,

aurora boreală, un pergament mototolit, o motocicletă cu ataș, un echipament complet de schi, cască pentru motor, lichid de frână. Asta, așa, ce-am identificat, că se dăduse drumul la viitură pe-acolo. Am văzut și-o liniște mică și slabă ca o umbră. I s-a suit pe haină și i s-a dus în păr. N-am de unde să știu dac-a puit acolo au ba, că numai ce l-am văzut că-și termină țigara, se ridică de pe scaun, își netezește pantalonii, că făcuseră genunchi, în timp ce buzunarul se făcuse numai o fantă mică. A venit a mine, mi-a zis „Dă să pup“, mi-a răsucit o țigară de-aia de-a lui, mi-a-ntins-o, s-a-ntors pe călcâie și, cât ai zice pește, a și dispărut în cascadă.

Când m-am trezit, tușeam și mă ustura gâtul. Dar a fost bună, chiar foarte bună, țigara aia a lui.

Acolo unde se adună visele

Virvirușa se culcase devreme, cu televizorul deschis. Îi dăduse drumul ca să nu-i mai fie urât în casă, dar nu se uitase deloc la el. N-avea nici sonor, dar ei nu-i trebuia sonor. Doar să-i umble niște lumini peste pleoape, până o lua somnul. Cele trei pisici s-au culcat și ele odată cu ea. Una la ficat, una la noadă și una la tălpi. Așa le plăcea lor, să se facă noaptea granițe. Bine, și când era Virvirușa bolnavă făceau la fel, dar acum nu era bolnavă, doar îi osteniseră un pic inima, mintea și restul de carne. Nimic neobișnuit. S-au culcat toți patru, nu toate patru, că una dintre pisici era băiat, care cu pielea la vedere, care cu blănurile, oase aveau toți. Respirau fiecare cum ținea minte. Pisicile făceau niște adâncituri mici și calde în saltea, iar din ele se-ncălzea Virvirușa. Ea uitase să respire în ultima vreme, trăgea aer în piept o dată la câteva secunde și apoi îl ofta scuturat. Nu la fiecare oftat, dar la majoritatea, pisicile se speriau din somnuri, ridicau capetele nedumerite, înțelegeau pe loc că nu e nici un pericol în afară de femeia pe care o iubeau, și-atunci se-așezau pe căldura lor înainte. Felul ăsta de a dormi se repeta în fiecare noapte, cu deosebirea că, atunci când era acasă bărbatul Virvirușei, că acum nu era, pisicile-fete îl înghesuiau pe el, iar pisica-băiat se lipea mai tare de tălpile ei, ba câteodată îi mai mușca în joacă și degetele de la picioare.

Acum, până s-o ia somnul de tot, când încă mai vedea printre pleoape niște lumini palide, Virvirușa s-a trezit brusc la-nceputul lumii, adică nici mai mult, nici mai puțin decât acolo, la facere, când tocmai despărțise Dumnezeu pământul de cer și hotărâse să facă și apele pentru că știa clar că mai are multe de făcut, iar multele alea n-aveau cum să supraviețuiască pe sec. După cum se-ncăpățâna să stea pe uscat și-a dat seama că era pisică, nu om.

Și nu o pisică oarecare, ci chiar pisica ei cea neagră. A vrut să se-ntoarcă în previsul și-n umanitatea ei, dar curiozitatea n-a lăsat-o. Până la urmă, de ce să nu vadă și ea ce visează o pisică? Neobișnuit era că aerul stătea. Cel mai probabil se odihnea după efortul ăla despărțitor de pământ și ape, că n-avea cum să fi fost ușor. Dar cel mai curios era că nu rămăsese nici urmă de vuet, un pic de vânt, o adiere măcar din inerția despărțirii. Nimic. Avea un gol în stomac, dar nu de foame, că foamea nu fusese încă inventată. Era un gol de limpezime pentru că lucrurile erau prea clare la-nceput: apa, apă, pământul, pământ. Iar treaba asta nu cade prea bine la stomac. A-nceput să se tăvălească în țărâna uscată, nici ploaia nu fusese inventată, numai râurile, mările și oceanele, era prea la-nceput ca să existe nuanțe și amestecuri. Când a terminat de tăvălit și-și făcuse frumusețea de blană neagră și lucioasă una cu pământul, s-a scuturat și s-a întins pe spate, să se uite la cer. Era ca o oglindă albastră, nu tu umbră de nor, nu tu nimic. Și cerul era prea proaspăt ca să se ciobească pe vreunde. Mirosea a friptură de vițel, dar, cum friptura nu se inventase nici ea, a închis ochii și-a dat să se culce, pentru că prea multe impresii te obosesc peste măsură.

Virvurușei i-a plăcut mult la-nceputul lumii, cam așa-și închipuise și ea că trebuie să fi fost, dar, fiindcă pisica cea neagră s-a culcat în propriul său vis, chestie absolut aiuritoare, femeii i s-a părut că e o zonă de prea mare intimitate a pisicii, în care un om chiar n-are ce căuta. Așa că a ieșit din vis, dar, cum pe ea n-o luase încă somnul de-adevăratelea, și-a zis că ar putea profita de toate somnurile lor și-atunci s-a mutat în visul pisicii cu blana brună și aurie, care avea pe burtă două fâșii albe care o făceau s-arate de parcă ar fi fost mereu îmbrăcată în costum de baie. Pisica asta avea o frumusețe atât de aparte, că lumea, la prima vedere, zicea că e urâtă. Virvurușa nu se supăra pe

oameni, bărbatul ei, nici atât. Se bucurau că numai ei cunosc pe lume o anumită frumusețe. În visul pisicii negre, a intrat mai ușor, că dormea pe spate. S-a strecurat încet prin blană, până la pielea aia subțire și caldă pentru care orice femeie ar detona planeta ca să fie a ei. De-acolo, ca printr-o ușă de aer cald, a intrat direct în sufletul pisicii, iar acolo i-a găsit visul. În sinea ei, s-a amuzat. Oamenii au cu toții impresia că în cap visăm. Asta poate pentru că nu ne ținem minte visele. Dar nici unii dintre ei nu se gândesc să le caute în altă parte.

Problema era că pisica asta bălțată dormea pe burtă și femeii nu-i venea s-o-ntoarcă, să-i intre mai ușor în suflet. S-a strecurat încet pe blana de pe spate, a ocolit cu multă grijă șira spinării, a dat ocol inimii, ce chestie, pisicile au inima rotundă, prima dată nu-și dăduse seama, că intrase prea direct, și-a reușit să i se strecoare lin în vis. Pisica asta se visa vacă. Era pe o pajiște uriașă, cu flori galbene și albastre, și păștea liniștită. Mâncase cam trei sferturi din pajiște și se uita dând din cap la ce-i mai rămăsese. Era prea puțin ca să se sature. După ce avea să termine de mâncat, trebuia neapărat să se mute pe partea cealaltă a muntelui, dar drumul era printre stânci goale, fără pic de verde pe ele. Așa pășea săraca de ea în fiecare zi. După ce termina de mâncat o pajiște mare, trebuia să caute alta, pentru că nu găsisese până acum nici o pajiște îndestulătoare. Iar drumul ăla pietros era atât de anevoios, că ajungea moartă de foame în partea cealaltă. Pajiștile astea nu voiau deloc să se-ntâlnească, nici măcar în forma hrană proaspătă cu bol alimentar. Secătuită de puteri, cu gleznelor rănite de stânci, se vedea în fața noului verde întins și o lua de la capăt. Din cauza foamei ăsteia neostoibile, atunci când se visa vacă, pisica asta nu putea să doarmă niciodată bine, iar să te visezi doar trează și mereu înfometată nu poate să aibă alt nume decât coșmar. Poate de-aia ofta și blestema-n somn aproape în fiecare noapte. Numai

ziua, după ce-și mânca porțiile generoase și, dacă nu stătea cu ochii pe ea, golea și bolurile celorlalte două, dormea ca un ren. Virvurușă a iubit-o și mai mult în visul ăla muncit de foame. Credea că numai ziua aleargă încontinuu după mâncare, nu-și închipuia că și nopțile stau tot sub steaua stomacului neajuns de sațietate. Și-a mai iubit-o și pentru că i-a arătat cât de greu e să fii vacă.

A ieșit tiptil din visul pisicii și-a-nceput să caute prin pat, pe pipăiteala, telecomanda. A găsit-o și-a-nchis televizorul. Nu e bine să dormi cu televizorul aprins, că nu dormi în somnul tău. N-a deschis deloc ochii nici când a intrat și a ieșit dintr-un vis într-altul, nici când a oprit televizorul. Știa de când era copil, o-nvățase bunică-sa, că nu e bine să deschizi ochii noaptea, că nu te mai ia somnul. Totuși, Virvurușă îi deschidea mereu când se-ntorcea de pe-o parte pe alta, să se-asigure că n-o să cadă din pat. Asta când dormea singură, copil și fată mare. Pe urmă, de când se măritase, arareori mai pupa ea nițică singurătate la așternut, dar ochii tot îi deschidea când se-ntorcea, să nu lovească bărbatul cu mâinile și cu picioarele, nici cu șoldurile, pentru că avea un fel de întoarceri acrobatice, se-arunca efectiv de pe-o parte pe alta. La-nceput, bărbatul se speria groaznic de fiecare dată, făcea mici crize de tahicardie, nu mai reușea să adoarmă. Cu timpul, se obișnuise, singura problemă era să nu-l lovească în timpul întoarcerilor, adică nu până la echimoze. Dacă-l atingea numai puțin, el zâmbea în somn, mângâia arma încetișor și prelung și își lăsa mâna să se odihnească la rastel. Spre dimineață, întoarcerile ei erau din ce în ce mai rare. Așa se face că, de cele mai multe ori, o trezea din somn căldura unei urme de mână. De cele mai puține, o trezeau pisicile, cu mult înaintea deșteptătorului.

Acum trebuie să fi fost undeva după mijlocul nopții, dacă era să se ia după liniștea din pat. Fusesse în visele fetelor-pisici, pe băiatul-pisică îl

simțea cum respiră ca un caier cald la tălpi. Băiatul ăsta era atât de inocent, încât nici nu-și știa numele. Era un fel de dragoste încolăcită pe picioare, o dragoste albăstruie și moale, iar femeia zâmbi când gândi asta, pentru că simți că dă să se trezească și aproapevisul ei personal. De frică, fiindcă numai frica te-ndeamnă-n somn la acțiune, Virvurușă s-a aruncat repede în visul celei de-a treia pisici și-a intrat pe unde-a nimerit, adică prin urechea stângă. Acolo, a alunecat ca pe un tobogan cu apă, c-o viteză nebună, ca-ntr-o spirală amețitoare, dacă nu chiar o samsara, și era gata-gata să iasă pe urechea cealaltă, cu forța unei expulzii. Noroc că băiatul-pisică s-a-ntors în somn, iar Virvurușă s-a trezit fix, nici ea n-a înțeles cum din cauza repeziciunii, în ochiul lui stâng. Pe când tocmai se frământa cum să găsească ea drumul spre sufletul băiatului, s-a văzut dintr-odată aruncată pe un țărm cu nisip mărunț și alb peste care venea un val rotund, rostogolit, albastru. Venea înalt, ca valurile alea speciale pentru surferii profesioniști, și, când să se spargă și el, cum fac valurile normale, se răzgândea și se dădea de-a dura, ca zăpada bulgărită. Acum, Virvurușă trecuse deja pe la facerea lumii, în visul pisicii negre, fusese și vacă insațiabilă, în visul celei bălțate, *tortie* îi zice pe englezește, dar chiar s-ajungă pe altă lume, în ochiul sufletului băiatului-pisică, în nici un caz nu se aștepta. Și, pentru că tocmai își dăduse seama de asta, dar absolut din întâmplare și numai datorită formulării, mai tare decât lumea paralelă o uimea faptul că unele ființe au sufletul în ochi, nu-n inimă, cum știe toată lumea, chestia asta moștenindu-se de la eră la eră în omenire, pe cale absolut naturală, și manifestându-se prin dusul mâinii către locul inimii, ca dovadă a trăirii bucuriei sau durerii. Și-n timp ce pierdea ea timpul gândindu-se la schimbarea istorică a locului în care trăiește sufletul, valul ăla înalt a cuprins-o ca o streășină și i-a suflat un abur cald deasupra

capului. Când s-a uitat în sus, Virvirișă a văzut cum valul înțepenise deasupra capului ei, ca-ntr-o poză. Când s-a uitat mai bine, a înlemnit. Nu era un val de apă, ci un val de gheață moale, ca o ciulama albastră, că era și foarte omogen. Și-a întors privirea spre mare sau ocean, că n-avea de unde să știe cum erau făcute împărțirile pe lumea aia, și-a văzut că toată întinderea aia era la fel: un fel de marmeladă care se mai ondula din când în când, de ca și cum înăuntrul ei trăiau numai balene cocoșate. Cel mai curios însă era faptul că valurile pe care le făcea ciulamaua asta de gheață se opreau undeva în apropierea femeii, ieșea din ele aburul ăla cald, paradoxal, și apoi se retrăgeau în adâncul lor ca un sorbetto de Curaçao. Virvirișă, ca orice om îngrozit de universuri paralele, oricât le-ar fi luat cu jind în calcul o viață-ntreagă, și-a-nfipt picioarele-n nisipul ăla alb, s-a răsucit ca un tirbușon și s-a afundat în el până peste glezne. Era cald ca lâna. Părea și cam fără greutate, te-afundai în el numai dacă te mișcai un pic, nu trebuia să faci mare lucru, oricum, nu simțeai că faci nici un efort. Ai fi zis că era un animal adormit, făcut din blană și-atât. Un animal fără interior. Așa cum era și marea aia înghețată și cocoșată, care respira cald și nu se-atingea de om. Virvirișei i s-a părut atunci că vremea era vie. Și nu doar ea, ci și nisipul, gheața, răsuflarea ei. A gheții adică. Și toată atmosfera asta, despre ale cărei elemente învățase ea de când era mică și veselă că au legătură cu moartea, uite că pe lumea asta era viața însăși, o viață albastră, moale, mai mult liniștită și cu un aer care-avea o compoziție absolut diferită de cea a aerului de pe lumea noastră, pentru că, atunci când inspirai, simțeai că bei apă și mănânci pere pergamute. Un aer optim hidratant și optim nutritiv, lucru pe care o femeie îl apreciază ca pe piciorul lui Dumnezeu, pentru că în realitate nu există. Și dacă tot i-a fost dat Virvirișei s-ajungă într-un univers unde gheața îți ține de cald, iar

aerul îți dă să mănânci, nu mai zic de faptul că te-afunzi cât vrei tu și când vrei tu, iar pentru asta nu trebuie să faci deloc efort, te-afunzi efectiv de plăcere, s-a hotărât că rămâne acolo.

I-a părut rău de bărbatul ei, că rămâne singur, dar, când s-a așezat cu tot corpul în nisipul ăla făcut din material de nor, aproape c-a uitat de bărbat, oricum, îl vedea ca printr-o ceață, iar numele lui nu-i venea cu nici un chip în minte. În mod normal, ar fi trebuit să se-ntoarcă, să-l ia și pe el, dar nu-i venea și, cel mai straniu, nici vinovată nu se simțea că nu-i vine. S-a gândit că, dacă i se face dor de el, caută calea de-ntoarcere din ochiul pisicii spre ureche până la ieșire și-l vizitează când doarme, ca să n-o simtă, că poate o uită și nu e frumos, când cineva te uită, să-i zgândări tu memoria, ca să-ți dai importanță. Pisicilor nu le ducea ea grija, că bărbatul le iubea mult, iar ele erau înnebunite după el. Fericirea lor era întreagă fără ea. În timp ce prostiile astea toate îi umpleau mintea, Virvurușă a-nceput să râdă nebunește, adică scuturat, iar marea din fața ei s-a agitat un pic, de parcă ar fi ajuns-o râsul, valurile s-au ascuțit și n-au mai vrut să vină la țărm, se izbeau unele de altele și se-nmuiau la loc, iar nisipul ăla alb și noros în care stătea ea se făcea din ce în ce mai ușor și mai primitiv. Femeia se afunda râzând în hohote, iar norul o primea toată, o-mbrățișa ușurel, așa de pașnic și de discret, încât ea nici nu-și dădea seama, până a cuprins-o pe de-a-ntregul. Ea n-a simțit nici atunci, făcea vălătuci cu râsul ei nebun și se-afunda din ce în ce mai tare, se bucura ca un copil care sare-n pat sau în fulgi, atunci când desfac bunicile toate pernele, amestecă fulgii, să fie afânați și să iasă perna pufoasă. Îi era cald și se rostogolea bucuroasă, dădea din mâini și din picioare și țipa de fericire. Dădea și din cap, închisese și ochii, începuse să danseze ca la un concert rock, tot visase ea când era adolescentă c-o s-ajungă la un concert Nirvana. Și-n mijlocul

fericirii ăsteia, s-a trezit în coroana unui copac. Așadar, și-a zis ea surprinsă, dar nu din cale-afară, în lumea asta paralelă, pădurile sunt sub nisipuri. N-a durut-o nimic atunci când a aterizat în vârful copacului, nici n-a stat mult acolo. A-nceput să alunece printre crengile groase, fără să se lovească, și-a ajuns pe trunchiul gros și lucios căruia părea că îi fusese decojită scoarța. Sau, naiba știe, poate nu era dotat cu scoarță.

Când a atins pământul din care creștea copacul, Virvurușă a stat un pic, nedumerită, și și-a nfipt imediat degetele în mușchiul ăla portocaliu care ținea loc de pământ sau, poate, doar îmbrăca pământul pădurii ăleia. A rupt cât a putut apuca în mâini și a mirosit. Mirosea a floarea-soarelui, adică mai frumos nu știa ea să existe, nu pe lumea ei. S-a bucurat că aroma asta e cea mai bună din toate lumile, avusese ea o intuiție, după cum se vede, a dus la gură și-a gustat, mestecând încet, plimbând firele de mușchi pe vâlul palatin, pe limbă, pe interiorul obrazilor, până departe, în luetă, dar fără să înghită. Avea consistența mierii de rapiță, dar parcă un pic mai aspru era mușchiul ăsta de pământ din altă lume. Era bun, foarte bun, mai promițător decât orice gustase-n viața ei. Merita să te duci să-i descoperi și împrejurimile.

S-a ridicat în picioare și-a pornit prin pădure. Părea o pădure normală, mai puțin culoarea nebună de sub tălpi, un portocaliu arzător și când era mușchi, și când nu era. Când a ridicat ochii, a rămas pironită de uimire. Copacii erau cu totul transparenți și la fel erau și frunzele lor. Cu trunchiuri brune, cu frunze verzi, dar translucide. Seva era de culoare roșie și avea autostrăzi, drumuri naționale, orășenești, comunale și sătești prin copaci și prin frunze. Avea chiar stradele și intrări. Se vedea cum urcă și coboară pe ele, când mai repede, când mai încet, dar cel mai mult curgea cu viteză mare. Pe Virvurușă, de la imaginea asta cu drumuri șerpuite și vii, a luat-o

amețeala. S-a așezat pe pământ și-a vrut să se-ntindă puțin. Atunci, și-a auzit numele. Numele ăsta al ei bizar venea acum din toate părțile, nici nu știa încotro să se uite. A strâns tare pleoapele și-a așteptat să se termine strigătul, deși aici, în pădurea asta, numele ei suna normal, cu totul diferit de lumea oamenilor, unde toți, dar absolut toți, când îl auzeau pentru prima dată, zâmbeau amuzați, iar ăia mai puțin educați chiar întrebau de unde vine numele ăsta ciudat. Venea dintr-o dorință a maică-sii, care văzuse la televizor, când era gravidă, un interviu cu o mare lingvistă de origine aromână, iar doamna aia vorbea despre poveștile aromânești și, la un moment dat, a zis „prințesa Virvirișă“. Mama a tresărit, copilul s-a mișcat și el, iar ea a considerat treaba asta drept un semn peremptoriu, așa că a luptat cu tot neamul pentru numele ăsta nemaiîntâlnit. Și fiindcă născuse natural și-n chinuri mari, i se spărseseră și niște capilare pe față, de la efort, ai fi zis c-a bătut-o cineva cu ciocanul de șnițele, săraca, familia i-a făcut hatârul, iar fata a purtat ca pe un zbenghi negru în frunte numele ăsta toată viața. În fine, nu chiar toată viața, când era mică i se potrivea. Chiar e nume de copilă. Problemele au început când a crescut și-o-ncolțeau zâmbetele alea amuzate ale tuturor, când nimeni n-o lua în serios, iar asta numai din cauza numelui ăstuia de fetiță, când n-a crescut mai mult de un metru cincizeci, când sânii s-au oprit și ei din creștere la unsprezece ani, când băiatului de care s-a-ndrăgostit în clasa a șaptea i-a fost rușine să aibă o prietenă pe nume Virvirișă, când i-au greșit buletinul, când un tip necunoscător complet de latină a-ncercat s-o alinte Vir, încercând s-o seducă, nu s-o oripileze, când a întâlnit primul om pe care l-a pufnit de-a dreptul râsul la auzul numelui ei, dar deja trecuse de începutul problemelor cauzate de nume în memorarea asta dureroasă. Zâmbi când își aduse aminte că s-a măritat numai pentru că bărbatul îi

pronunța cel mai frumos numele. Atunci deschise și ochii. Cine ar putea-o striga pe-aici? Nimeni, cel mai probabil i s-a părut, trecea, se pare, dintr-o lume într-alta cu niște rămășițe dureroase atârând ca franjurii lampadarului moștenit de la străbunicăsa. I-a scos într-o zi, c-o enervau, i se păreau kitsch, dar s-a apucat imediat să-i coasă la loc fiindcă lampadarul părea în pielea goală fără ei. S-a ridicat în capul oaselor și-a ncercat să-și concentreze auzul, să afle de unde vine chemarea. Din față, nu de peste tot, cum i se păruse inițial. S-a sculat în picioare și-a luat-o înainte. Trei pași mari a făcut, și era să cadă-n vâltoare. De-acolo venea numele, din apele alea care se-amestecau liniștite unele cu altele, că nu era nici o vâltoare, i se păruse, apele alea nu erau nervoase, erau împăcate.

Era o văioagă, iar Virvirușa a-nțelea, atunci când s-a uitat în ea, că asta nu era aceeași lume cu marmeladă înghețată care răsufală cald, ci complet alta. Bine, dar de unde altă lume?, s-a-ntrebat ea. Avea trei pisici, fusese în visul fiecăreia dintre ele, chiar acum se afla în visul băiatului-pisică, în ochiul lui care ținea loc și de suflet. A patra lume al cui vis era? Sau pisicile chiar au nouă vieți, iar ea intrase, din nebăgare de seamă, în următoarea viață a băiatului-pisică? A simțit că iar amețește un pic, pe ea frica mereu a amețit-o trupește, și-a dat seama și că se uita în văioagă, dar se gândea la spaimele ei și nu vedea nimic. Adică vedea, dar nu înțelegea ce vede. S-a tras un pic înapoi, s-a îndreptat de spate și s-a uitat cu coada ochiului. În văioagă nici măcar nu era apă, era cristal lichid, iar pe margine era argint sau poate că nu chiar argint, oricum, era ceva care semăna a oglindă imperfectă, că distorsiona tot ce prindea. Piciorul ei, de exemplu, intra în raza de acoperire a marginilor fântânii și semăna cu un gât de girafă, dar fără urechi și fără pete. A-ntins piciorul mult, cât a putut ea de mult, până a atins cleștarul. L-a

tras repede înapoi, deși nu era nici rece, nici fierbinte. Era doar altfel, ca o smoală incoloră și călâie. Un pic mai spre rece, dar nicidecum ca apa din fântâni sau din izvoare. La o adică, puteai face o baie, dacă aveai curaj.

Când a scos piciorul din cristal, Virvirișca a văzut că i-a rămas ceva pe vârful degetului mare. Și-a adus piciorul cât de aproape a putut și s-a uitat la el bine, să vadă dacă se-ntărește, dacă doare atunci când se solidifică, să știe ce are de făcut. A luat o frunză pe care-a găsit-o la-ndemână, căzuse probabil din copacul din spatele ei. Era o frunză neagră prin care nu se mai vedea nimic. Deci, moarte, frunzele astea se făceau opace, chiar dacă rămâneau flexibile și, culmea, erau și calde, nu ca frunzele normale. De chestia asta nu-și dăduse seama când alunecase printre ramurile copacului de la sosire. A strâns bine frunza-n mână, pregătită să șteargă cleștarul de pe picior, dacă ar fi deranjat-o. Dar cleștarul nu se-ntărea deloc, n-o supăra cu nimic. Femeia și-a adus piciorul și mai aproape de ochi, a luat pe degetul arătător toată smoala aia transparentă și-a-ntins-o în palmă. Dintr-odată, palma ei s-a făcut oglindă. Când s-a uitat în ea, Virvirișca s-a văzut mică, mică, în prima noapte de după nașterea ei. Se născuse seara, pe la opt și jumătate, văzuseră că are toate membrele, că respiră, așa că primul ei somn a venit la o oră de la naștere.

Acum, în palma ei, se desfăcea primul vis din viață. Și, Doamne, ce mai vis avusese! În el, în acel prim vis, visase din nou toată viața ei de dinainte de a se naște. Acum știa și că dormise paisprezece ore. Bine, maică-sa îi spusese asta, plus că, de groază că nu se mai trezește copilul, chemaseră doctorul, care trăsesse degeaba de copil, că nu avusese nici un succes, așa că le zisese c-o fi copilul obosit de chinurile facerii și să-l lase și ei să-și revină nițel, că majoritatea părinților cheamă doctorul fiindcă nu reușesc să culce copilul,

nicidecum ca să-l trezească. Dar una e să ți se povestească, și cu totul alta e să re trăiești o stare dormită, darămite un vis. Acum afla Virvurușă cum visase ea nouă luni organizate frumos pe secunde, că înainte să te naști visezi tot timpul, nu doar în somn, și uite că-n primul somn din viață ți se-așază toate visele frumos, pe căprării, să știi unde să te duci să cauți, dacă ai nevoie vreodată de-un vis. Dar treaba e că totul se poate nărui rapid, dacă doi părinți speriați de moarte de somnul lung al unui nou-născut joacă tontoroiul lângă pătuț și nu se mai pot constitui și organiza ca lumea rafturile alea în om. Și copilul se trezește năuc și speriat de lumea cea nouă, de făcătorii lui, de lipsa viselor, mai ales de asta. Cel mai probabil, orice copil ar vorbi la naștere, dacă nu l-ar terifia faptul că nu mai visează. Chestia asta îl amuțește și, până își revine, durează câteva luni, poate un an, iar la unii, doi-trei.

În Virvurușă a crescut un curaj atât de mare, că nici nu s-a mai gândit cum ajunsese ea în această a patra lume, dacă avea doar trei pisici, iar bărbatu-său nu era acasă, să zici c-ar fi intrat în visul lui, așa că s-a aruncat în fântâna cu cristal lichid și-a încercat să-noate, că avea reflexe bune tocmai fiindcă îi era cam frică de apă. Dar n-a fost nevoie deloc, cristalul nu era adânc, îi venea numai până la jumătatea gâtului, dacă ținea capul drept, nu era pericol să înghită nici o picătură. De cum a intrat, a-nceput să-și amintească toate visele din viața ei, dar nu rezumatele lor, ci pur și simplu a-nceput re trăirea viselor, în ordine cronologică. După primul vis din viață, ăla care ar trebui să pună oamenii în ordinea lor firească și pe care, nu știu cum se face, dar, dintr-un motiv sau altul, toți îl ratează, începe viața ascunsă a omului, cu vise din care mai apucă doar din când în când fărâme, cu care nu știe ce să facă, încearcă să le lege cumva, dar nu reușește mai niciodată. Începe o viață în om despre care el nu mai știe nimic, înțelegea acum

bine Virviroşa treaba asta, şi de-aia face omul tot felul de lucruri inexplicabile, ilogice, tâmpite, pentru că în el se trăieşte de capul ei o viaţă care-i e aproape cu totul necunoscută, iar asta n-are cum să nu destabilizeze orice om. A-nchis ochii, ca să semene mai bine cu momentul în care a trăit fiecare vis şi s-a dus cu toată credinţa dincolo. I-a deschis peste o vreme şi s-a uitat în sus. Deasupra, seva curgea roşie, cum o lăsase, dar leneşă, în trunchiurile copacilor şi-n frunzele lor transparente. Adia puţin vântul, iar frunzele care s-au atins unele de altele i-au adus aminte de un xilofon pe care-l primise cadou când avea şapte ani şi care suna frumos chiar dacă nu aveai habar de muzică. S-a uitat şi în jos, iar acolo a văzut oglindită o femeie cu părul alb şi lung şi cu faţa tot albă, cu pielea de copil. Ceva a făcut-o să dea să se sperie, dar pur şi simplu n-a mai ştiut cum să facă asta. Ba chiar a zâmbit cu cochetărie, când a văzut că-n părul ei cel nou şi alb vântul risipise bucăţi mici de muşchi din ăla moale, fraged şi portocaliu. A scos mâinile din cleştar, le-a făcut căuş şi-a sorbit puţin. Carnea ei s-a făcut atunci şi ea transparentă, iar prin vene şi artere îi curgea fără grabă o sevă purpurie. Era ea, Virviroşa, ştia că e ea, dar nu ştia de unde ştie, că nu-şi mai amintea nimic din viaţa ei aievea în afară de faptul că ea este ea. A închis din nou ochii şi s-a-ntors în lumea în care intrase şi care-i plăcea mai mult decât toate, a cincea lume, singura dintre toate cele pe care le cunoscuse care n-avea pretenţia să fie realitate.

Table of Contents

PERVAZUL LUI DUMNEZEU	2
Poartă	6
Pervazul I	7
Tată cu Petru	8
Regăsire	11
Unchiu' Petre	15
Copil cu prunc	17
Omul care trăia cu apă	19
Plăpumească	21
Niculina	24
Blues răspopit	26
Nu mai sufla, bre!	29
Paulică	31
Lidia	33
Decorațiuni interioare	35
Dare	38
Omul din vremea lui	41
28 de zile	47
Pervazul II	49
Fâșie de om	50
Apă de hârtie	54
Vapoare	57
Insula de pe râu	59
Dumnezoi	60
Un căluț	62
Ușile	64
Mut	68
Lângă venire, către plecare	72
Douășpe jumate, șapte fără zece	76
Pervazul III	80

Albă	81
Și de ce nu ești?	82
Colivă pentru domnu' doctor	84
Restu' completezi mata	86
„Numai tu, Vasile“	89
Contraom	91
Și tu	93
Înapoi, ca să înainte	94
Și pe tine, și pe tine	97
Răpciugă	99
Taci, bă, s-aud ce zice doamna!	101
Kalokagathia	103
Sufletul din față, sufletul din spate	105
Musca	114
Pervazul IV	116
Dragostea e un sticlete	117
Managementul erosului în vremea postului	119
Micimea contează	122
Iubește și fugi	125
Ah, Afrodito!	127
Dragoste și mentenanță	128
Plăceri crud-uscate	130
Ghicitul involuntar în perișoare	132
Dragoste cu flori și lumânări	134
Diviziunea socială a sentimentelor	136
Carmen	139
Toaleta cu dragoste	142
(Ne)potriviri	146
Nu vine Crăciunul	149
De pe bloc	150
Dragoste la temperatura camerei	153
Pervazul V	155
Aproape spre departe	156
Fiecarele	158

Șira soarelui	159
Micul peșterii	161
Magiun	163
Dud	166
Zmeiască	169
Palimpsest	171
Vezi să nu stai pe inimă	173
Imponderabila făptură	175
Când omul a „câștigat“ minciuna	177
Sora lu' Niculaie țiganu' dă la pod	179
Spitalul de nebuni sunt eu	181
Scara îngăduinței	185
Hăle frumoasă	188
Pervazul VI	191
Pe litere	192
Trupul memoriei	197
Hârtiuțe	200
Pervazul lui Dumnezeu	204
Acolo unde se adună visele	207